

A9-0162/2024

2.4.2024

*****I**

PRANEŠIMAS

dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria dėl Sąjungos neprofesionaliųjų investuotojų apsaugos taisyklių iš dalies keičiamos direktyvos 2009/65/EB, 2009/138/EB, 2011/61/ES, 2014/65/ES ir (ES) 2016/97 (COM(2023)0279 – C9-0182/2023 – 2023/0167(COD))

Ekonomikos ir pinigų politikos komitetas

Pranešėja: Stéphanie Yon-Courtin

Procedūrų sutartiniai ženklai

- * Konsultavimosi procedūra
- *** Pitarimo procedūra
- ***I Įprasta teisėkūros procedūra (pirmasis svarstymas)
- ***II Įprasta teisėkūros procedūra (antrasis svarstymas)
- ***III Įprasta teisėkūros procedūra (trečiasis svarstymas)

(Procedūra pasirenkama atsižvelgiant į teisės akto projekte pasiūlytą teisinį pagrindą.)

Teisės akto projekto pakeitimai

Parlamento pakeitimai, išdėstomi dviejuose stulpeliuose

Išbrauktos teksto dalys žymimos *pusjuodžiu kursyvu* kairiajame stulpelyje. Pakeitimai žymimi *pusjuodžiu kursyvu* abiejuose stulpeliuose. Naujas tekstas žymimas *pusjuodžiu kursyvu* dešiniajame stulpelyje.

Kiekvieno pakeitimo antraštės pirmoje ir antroje eilutėse nurodoma atitinkama svarstomo teisės akto projekto dalis. Jei pakeitimas susijęs su esamu teisės aktu, kurį siekiama pakeisti teisės akto projektu, antraštėje pridedamos trečia ir ketvirta eilutės, kuriose atitinkamai nurodomas esamas teisės aktas ir keičiama šio teisės akto dalis.

Parlamento pakeitimai, pateikiami konsoliduoto teksto forma

Naujos teksto dalys žymimos *pusjuodžiu kursyvu*. Išbrauktos teksto dalys nurodomos simboliu „■“ arba perbraukiamos. Pakeistos teksto dalys nurodomos naują tekstą pažymint *pusjuodžiu kursyvu*, o ankstesnį nereikalingą tekstą išbraukiant arba perbraukiant.

Nežymimi tik grynai techninio pobūdžio pakeitimai, kuriuos daro tarnybos, siekdamos parengti galutinį tekstą.

TURINYS

	Psl.
EUROPOS PARLAMENTO TEISĖKŪROS REZOLIUCIJOS PROJEKTAS.....	5
PRIEDAS. SUBJEKTAI AR ASMENYS, IŠ KURIŲ PRANEŠĖJA GAVO INFORMACIJOS.....	134
ATSAKINGO KOMITETO PROCEDŪRA	135
GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS ATSAKINGAME KOMITETE	136

EUROPOS PARLAMENTO TEISĖKŪROS REZOLIUCIJOS PROJEKTAS

dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria dėl Sąjungos neprofesionaliųjų investuotojų apsaugos taisyklių iš dalies keičiamos direktyvos 2009/65/EB, 2009/138/EB, 2011/61/ES, 2014/65/ES ir (ES) 2016/97 (COM(2023)0279 – C9-0182/2023 – 2023/0167(COD))

(Įprasta teisėkūros procedūra: pirmasis svarstymas)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Europos Parlamentui ir Tarybai (COM(2023)0279),
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 2 dalį ir 114 straipsnį, pagal kuriuos Komisija pateikė pasiūlymą Parlamentui (C9-0182/2023),
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 3 dalį,
 - atsižvelgdamas į 2023 m. spalio 25 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 59 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto pranešimą (A9-0162/2024),
1. priima per pirmąjį svarstymą toliau pateiktą poziciją;
 2. ragina Komisiją dar kartą perduoti klausimą svarstyti Parlamentui, jei ji savo pasiūlymą pakeičia nauju tekstu, jį keičia iš esmės arba ketina jį keisti iš esmės;
 3. paveda Pirmininkei perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.

Pakeitimas 1

EUROPOS PARLAMENTO PAKEITIMAI*

Komisijos pasiūlymas

¹ OL C, C/2024/881, 2024 2 6, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/881/oj>.

* Pakeitimai: naujas arba pakeistas tekstas žymimas pusjuodžiu kursyvu, o išbrauktas tekstas nurodomas simboliu ■ .

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA**kuria dėl Sąjungos neprofesionaliųjų investuotojų apsaugos taisyklių iš dalies keičiamos
direktyvos 2009/65/EB, 2009/138/EB, 2011/61/ES, 2014/65/ES ir (ES) 2016/97**

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 53 straipsnio 1 dalį ir 62 straipsnį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę²,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros,

kadangi:

- (1) pagrindinis kapitalo rinkų sąjungos (KRS) tikslas – užtikrinti, kad vartotojai galėtų visapusiškai pasinaudoti kapitalo rinkų siūlomomis investavimo galimybėmis. Tam vartotojams turėtų padėti reglamentavimo sistema, leidžianti jiems priimti jų poreikius ir tikslus atitinkančius investicinius sprendimus ir tinkamai juos apsauganti bendrojoje rinkoje. Priemonių rinkiniu pagal ES mažmeninio investavimo strategiją siekiama pašalinti nustatytus trūkumus;

² OL C ..., ..., p.

- (2) Europos Parlamento ir Tarybos direktyvomis 2009/65/EB³, 2009/138/EB⁴, 2011/61/ES⁵, 2014/65/ES⁶ ir (ES) 2016/97⁷ siekiama apsaugoti neprofesionaliuosius investuotojus ir didinti neprofesionaliųjų investuotojų pasitikėjimą ir gebėjimus priimant svarbius finansinius sprendimus. Komisija, vertindama šią sistemą, nustatė keletą svarbių problemų, įskaitant neprofesionaliesiems investuotojams kylančius sunkumus suprasti ir palyginti investavimo pasiūlymus remiantis informacijos atskleidimo dokumentais, kurie nėra pakankamai aktualūs ir nepadedą jiems priimti sprendimų. Be to, Komisijos darbe atkreiptas dėmesys į didėjančią riziką, susijusią su klaidinančia rinkodaros informacija ir praktika, plintančia skaitmeniniais kanalais, ir į produktų kūrimo ir platinimo trūkumus, dėl kurių neprofesionalieji investuotojai gali patirti nepagrįstai didelių išlaidų. Komisijos darbe taip pat atkreiptas dėmesys į konsultacijų dėl investicijų proceso šališkumo riziką;
- (3) trečiųjų šalių mokesčiai, pavyzdžiui, mokesčiai, komisiniai arba bet kokia pinigine ar nepinigine nauda, kuriuos investicinės įmonės, draudimo įmonės ir tarpininkai moka kitiems asmenims nei klientas arba gauna iš jų, taip pat vadinami paskatomis ir atlieka svarbų vaidmenį Sąjungoje platinant mažmeninius investicinius produktus. Esamos direktyvose 2014/65/ES ir (ES) 2016/97 nustatytos taisyklės, skirtos interesų konfliktams valdyti, įskaitant paskatų mokėjimo apribojimus ir skaidrumą, pasirodė esančios nepakankamai veiksmingos mažinant žalą vartotojams ir lėmė skirtingą neprofesionaliųjų investuotojų apsaugos lygį visuose produktų segmentuose ir platinimo kanaluose. Todėl būtina toliau stiprinti investuotojų apsaugos sistemą siekiant užtikrinti, kad neprofesionaliųjų klientų interesai būtų vienodai apsaugoti visoje Sąjungoje. ***Tikslinga nustatyti taisykles, kuriomis būtų geriau apibrėžta dabartinė konsultavimo aplinka, užtikrinant, kad finansų tarpininkai klientams ir***

³ 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/65/EB dėl įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su kolektyvinio investavimo į perleidžiamus vertybinius popierius subjektais, derinimo (OL L 302, 2009 11 17, p. 32).

⁴ 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/138/EB dėl draudimo ir perdraudimo veiklos pradėjimo ir jos vykdymo („Mokumas II“) (OL L 335, 2009 12 17, p. 1).

⁵ 2011 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/61/ES dėl alternatyvaus investavimo fondų valdytojų, kuria iš dalies keičiami direktyvos 2003/41/EB ir 2009/65/EB bei reglamentai (EB) Nr. 1060/2009 ir (ES) Nr. 1095/2010 (OL L 174, 2011 7 1, p. 1).

⁶ 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/65/ES dėl finansinių priemonių rinkų, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2011/61/ES ir Direktyva 2002/92/EB (OL L 173, 2014 6 12, p. 349).

⁷ 2016 m. sausio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/97 dėl draudimo produktų platinimo (OL L 26, 2016 2 2, p. 19).

variantams teiktų skaidresnes, suprantamesnes ir labiau pritaikytas konsultacijas. Tai turėtų užtikrinti, kad klientams ir vartotojams būtų siūlomi jų poreikius atitinkantys produktai ir kad jie galėtų geriau suprasti jiems teikiamas konsultacijas;

- (5) siekiant užkirsti kelią neprofesionaliųjų klientų klaidinimui, Direktyvoje (ES) 2016/97 svarbu nustatyti, kad, remiantis galiojančiomis Direktyvos (ES) 2014/65 taisyklėmis, draudimo tarpininkai, nurodantys savo klientams, kad teikia nepriklausomas konsultacijas, **turėtų įvertinti pakankamai didelį rinkoje prieinamų draudimo produktų skaičių**. Ši taisyklė neturėtų trukdyti konsultacijas klientams siūlantiems draudimo tarpininkams priimti paskatą, jeigu konsultacijos nėra pristatomos kaip nepriklausomos, neprofesionalieji klientai informuojami apie paskatas pagal taikytinus skaidrumo reikalavimus ir laikomasi kitų teisinių reikalavimų, be kita ko, reikalavimo veikti atsižvelgiant į geriausius kliento interesus. **Atsižvelgiant į draudimo produktų platinimo struktūrų įvairovę valstybėse narėse, taip pat neturėtų būti draudžiama draudimo tarpininkams, kurie dėl savo teisinio statuso yra nepriklausomi, savęs pristatyti kaip sutartimi su konkrečia draudimo įmone nesusijusių subjektų, jei jie nurodo, kad gauna paskatas;**
- (6) esamos apsaugos priemonės, pagal kurias mokama arba gaunama paskata, kuri pagal Direktyvos 2014/65/ES reikalavimą turi būti skirta pagerinti klientui teikiamos paslaugos kokybę arba pagal Direktyvą (ES) 2016/97 neturi daryti neigiamo poveikio klientui teikiamos paslaugos kokybei, interesų konfliktus mažina nepakankamai veiksmingai. Todėl **siūloma** tuos kriterijus išbraukti ir Direktyvoje 2014/65/ES bei Direktyvoje (ES) 2016/97 nustatyti naują bendrą kriterijų, kuriuo būtų išsamiau patikslinta, kaip finansų patarėjai turėtų taikyti principą veikti kuo labiau atsižvelgiant į geriausius kliento interesus. Finansų patarėjai savo konsultacijas turėtų grįsti tinkamu finansinių produktų asortimentu, **atitinkančiu kliento poreikius. Siūlomų finansinių produktų asortimentu turėtų būti atsižvelgiama į įmonės verslo modelį ir kliento investicinius tikslus. Geriausi klientų interesai apima ne tik išlaidas. Todėl, nustatę savo klientų poreikius geriausiai atitinkančias priemones, finansų patarėjai turėtų iš panašiomis savybėmis pasižyminčių produktų rekomenduoti savo klientams efektyviausią produktą, atsižvelgdami į jo veiklos rezultatus, rizikos lygį, kokybinius elementus, išlaidas ir mokesčius, apie kuriuos pranešama pagal 16-a straipsnį**. Jei konsultantai **█** nusprendžia rekomenduoti **lygiavertį** produktą, **█** dėl **kurio** klientas patiria **didesnių** išlaidų, jie turėtų **pateikti**

tokios rekomendacijos *objektyvų pagrindimą* ir *saugoti informaciją apie tokį pagrindimą*.

Finansų patarėjai neturėtų savo įmonės interesų iškelti prieš savo klientų interesus.

Draudimo principu pagrįstų investicinių produktų atveju konsultantai taip pat turėtų užtikrinti, kad į produktą įtraukta draudimo apsauga atitiktų kliento draudimo reikalavimus ir poreikius.

Tuo atveju, kai nėra vienas iš produktų neatitinka kliento interesų, finansų patarėjai turėtų neteikti konsultacijų ar rekomendacijų;

- (7) siekiant užtikrinti, kad neprofesionalieji investuotojai suprastų bendrą paskatų sąvoką, interesų konflikto galimybę, taip pat paskatų poveikį bendroms sąnaudoms ir tikėtina gražai, reikėtų toliau griežtinti esamus paskatų atskleidimo reikalavimus;

- (9) siekdama įvertinti šių priemonių veiksmingumą, praėjus *penkeriems* metams nuo *Direktyvos 2014/65/ES 16 straipsnio 12 dalyje ir Direktyvos (ES) 2016/97 25 straipsnio 10 dalyje nurodytų techninių reguliavimo standartų priėmimo* dienos ir pasikonsultavusi su Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija (ESMA) ir Europos draudimo ir profesinių pensijų institucija (EIOPA), Komisija turėtų parengti ataskaitą, *kurioje įvertinami sugriežtinti produktų valdymo reikalavimai, galimas su paskatomis susijęs interesų konfliktas, išlaidų raida, bendras mažmeninių investicijų į kapitalo rinkas lygis, vartotojų apsauga, platinimo taisyklių aktualumas ir finansinio raštingumo priemonių įgyvendinimas. Jei iš Komisijos vertinimo nėra matyti, kad naujos nuostatos lėmė teigiamus pokyčius vartotojams, Komisija prireikus gali pasiūlyti šios direktyvos pakeitimų;*

- (10) *Tiek kiekybiniai, tiek kokybiniai elementai, kurie gali apimti tvarumo veiksnius ir finansines garantijas, taip pat* su investiciniais produktais ir draudimo principu pagrįstais investiciniais produktais susijusių išlaidų ir mokesčių lygis gali turėti didelį poveikį investicijų gražai . Siekdamas užtikrinti, kad produktai neprofesionaliesiems investuotojams būtų ekonomiškai naudingi, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad įmonės, kurioms pagal Direktyvą 2014/65/ES arba Direktyvą (ES) 2016/97 suteiktas leidimas kurti arba platinti investicinius produktus, turėtų aiškius kainodaros procesus, pagal kuriuos būtų galima aiškiai nustatyti ir kiekybiškai įvertinti visas neprofesionaliesiems investuotojams tenkančias išlaidas ir kurie būtų skirti užtikrinti, kad išlaidos ir mokesčiai, kurie yra įtraukti į investicinius produktus arba kurie yra susiję su jų platinimu, būtų pagrįsti ir proporcingi *atsižvelgiant į tikslinės rinkos tikslus bei poreikius ir produkto ypatybes, tikslus, strategiją ir veiklos rezultatus;*

- (10a) *prieiga prie finansinių ir nefinansinių rinkos duomenų, reikalingų investicinėms paslaugoms teikti ir finansiniams produktams kurti ir platinti, jų naudojimas ir išlaidos sudaro didelę investicinių įmonių patiriamų išlaidų dalį, taigi ir reikšmingą visų neprofesionaliųjų investuotojų mokamų mokesčių dalį. Todėl Komisija turėtų būti įgaliota praėjus penkeriems metams nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos, pasikonsultavus su ESMA ir nacionalinėmis kompetentingomis institucijomis, įvertinti, ar į šios direktyvos taikymo sritį turėtų būti įtraukti finansų ir ne finansų rinkos duomenų teikėjai;*
- (11) kadangi mažmeninių investicinių produktų paketų apmokestinimo struktūrą nustato kūrėjas, būtent jis turi įvertinti, ar į investicinius produktus įtrauktos sąnaudos ir mokesčiai yra pagrįsti ir proporcingi *atsižvelgiant į bendrą suteiktą vertę*. Remdamiesi šiais vertinimais platintojai turėtų atlikti panašius vertinimus, kad būtų papildomai atsižvelgta į platinimo ir kitas išlaidas, kurios dar nebuvo įtrauktos į kūrėjo vertinimą;
- (12) tiek kūrėjų, tiek platintojų lygmeniu vykdomas kainodaros procesas, kaip produktų valdymo sistemos dalis, turėtų sustiprinti esamą koncepciją, kad investiciniai produktai, skirti konkrečiai tikslinei rinkai, turėtų būti kuriami taip, kad tai tikslinei rinkai būtų suteikta vertė;
- (13) siekiant, kad kainodaros procesas būtų objektyvesnis ir kad kūrėjams, platintojams ir kompetentingoms institucijoms būtų suteikta priemonė, leidžianti veiksmingai palyginti tos pačios rūšies produkto investicinių produktų išlaidas, tiek ESMA, tiek EIOPA turėtų, *pasikonsultavusios su nacionalinėmis kompetentingomis institucijomis ir remdamosi sektoriaus tyrimų rezultatais, nustatyti bendrus Europos lyginamuosius indeksus produktams, kuriams ir platinamiems daugiau nei vienoje valstybėje narėje. Lyginamuosius indeksus turėtų taikyti tik nacionalinės kompetentingos institucijos kaip priežiūros priemonę produktų kokybinėms ir kiekybinėms savybėms vertinti ir galimoms išskirtims rinkoje nustatyti. Kaip priežiūros priemonė, tie lyginamieji indeksai neturėtų būti skelbiami viešai ir jais turėtų būti atsižvelgiama į finansinių priemonių ir draudimo principu pagrįstų investicinių produktų kokybines ir kiekybines savybes. Vis dėlto, siekiant užtikrinti priežiūros proceso skaidrumą ir sudaryti palankesnes sąlygas draudimo produktų kūrėjams įvertinti ekonominę naudą, nacionalinėms kompetentingoms institucijoms leidžiama su draudimo paslaugų teikėjais ir platintojais dalytis atitinkamais tos rinkos lyginamaisiais indeksais. Jei produktas nukrypsta nuo atitinkamo lyginamojo indekso, nacionalinėms kompetentingoms institucijoms turėtų būti suteikti įgaliojimai imtis būtinų taisyklių*

veiksmų, be kita ko, reikalauti, kad įmonė pateiktų tokio nuokrypio pagrindimą, reikalauti, kad įmonė pakoreguotų savo metodą, kad ji laikytųsi produktų valdymo reikalavimų, ir kaip kraštutinę priemonę reikalauti, kad produktas būtų pašalintas iš rinkos, jei tai būtina;

- (13a) produktams, kurie kuriami ir platinami tik vienoje valstybėje narėje, turėtų būti taikomi nacionaliniai lyginamieji indeksai, kuriuos nacionalinės kompetentingos institucijos nustatė pagal Sąjungos techninius reguliavimo standartus, priimtus remiantis ESMA ir EIOPA parengtais projektais;*
- (13aa) lyginamieji indeksai jokių būdu neturėtų lemti kainų reguliavimo, bet turėtų sudaryti sąlygas geriau prižiūrėti rinkoje esančius produktus, siekiant nustatyti galimas išskirtis ir užtikrinti, kad jų ištaisymas būtų naudingas klientams;*
- (13ab) laikydamiesi produktų valdymo reikalavimų, mažmeninių investicinių produktų paketų kūrėjai ir platintojai turėtų atlikti savo finansinių priemonių tarpusavio grupių vertinimą, grindžiamą atitinkamai investicinės įmonės ir draudimo įmonės ar tarpininko nustatyta panašia grupe, pagal gairėse, kurias turi parengti ESMA ir EIOPA, apibrėžtus kriterijus. Atlikdami šį vertinimą platintojai gali remtis kūrėjo atlikta tarpusavio grupės analize. Be to, kūrėjai taip pat turėtų atlikti savo produktų ankstesnės veiklos rezultatų tarpusavio analizę, o platintojai – paslaugų sąnaudų tarpusavio analizę;*
- (13b) siekiant užtikrinti, kad produktų valdymo procesas duotų sąžiningą vertę, palyginti su išlaidomis, ir atitiktų neprofesionaliųjų investuotojų tikslus, poreikius ir ypatybes, nagrinėjant rizikos profilį ir bendras klientų išlaidas, kaip apibrėžta Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2017/565 50 straipsnyje ir II priede, produkto patvirtinimo proceso metu reikėtų atsižvelgti į naudą, kurią, kaip tikimasi, duos investicijos. Nauda turėtų būti pagrįsta, aktuali ir kokybinio bei kiekybinio pobūdžio, ji taip pat neturėtų būti tik tikėtina grąža atskaičius sąnaudas, bet galėtų apimti ir kitas investicinės įmonės teikiamas paslaugas;*
- (14) siekiant padėti kūrėjams ir platintojams atlikti vertinimus, ESMA ir EIOPA, pasikonsultavusios su nacionalinėmis kompetentingomis institucijomis ir remdamosi atliktų sektoriaus tyrimų rezultatais, turėtų parengti gaires, kuriose nustatomi kriterijai, taikytini nustatant, ar išlaidos ir veiklos rezultatai yra pagrįsti ir proporcingi;*
- (15) siekiant sudaryti sąlygas ESMA ir EIOPA parengti patikimus lyginamuosius indeksus, pagrįstus patikimais duomenimis, turėtų būti reikalaujama, kad investicinių produktų kūrėjai ir platintojai*

teiktų kompetentingoms institucijoms būtinus duomenis, kad juos būtų galima toliau perduoti ESMA ir EIOPA. Siekiant kuo labiau sumažinti išlaidas, susijusias su naujomis ataskaitų teikimo pareigomis, ir išvengti nereikalingo dubliavimosi, duomenų rinkiniai turėtų būti kuo labiau grindžiami ES teisėje įtvirtintomis informacijos atskleidimo ir ataskaitų teikimo pareigomis. ESMA ir EIOPA turėtų parengti techninius reguliavimo standartus, pagal kuriuos būtų nustatomi teiktinos informacijos *formatas, teikimo dažnumas ir pradžios data*;

- █
- (17) atsižvelgiant į mažmeninių investicinių produktų pasiūlos įvairovę, ESMA ir EIOPA lyginamųjų indeksų rengimas turėtų būti evoliucinis procesas, pradedant nuo investicinių produktų, kuriuos dažniausiai perka neprofesionalieji investuotojai, ir palaipsniui remiantis ilgainiui sukaupta patirtimi, siekiant išplėsti indeksų aprėptį ir pagerinti jų kokybę. *Lyginamieji indeksai turėtų būti reguliariai atnaujinami atsižvelgiant į rinkos pokyčius*;
- (18) direktyvose 2009/65/EB ir 2011/61/ES reikalaujama, kad alternatyvaus investavimo fondai (AIF) ir kolektyvinio investavimo į perleidžiamuosius vertybinius popierius subjektų (KIPVPS) valdymo įmonės veiktų █ atsižvelgdamos į savo valdomų investicinių fondų ir jų investuotojų interesus. █ AIF ir KIPVPS valdymo įmonės turėtų *išlaikyti kainodaros procesą, kuriuo užtikrinama, kad investuotojai nepatirtų nepagrįstų išlaidų ir kad bet kokios tokios išlaidos, kurias prisiima investuotojai, būtų pagrįstos ir proporcingos atsižvelgiant į bendrą suteiktą vertę*;
- (19) KIPVPS ir AIF valdymo įmonės turėtų kompensuoti investuotojams nepagrįstai patirtas išlaidas, įskaitant atvejus, kai išlaidos buvo neteisingai apskaičiuotos investuotojų nenaudai, ir apie tai informuoti kompetentingas institucijas, investicinių fondų finansų auditorius ir jų valdytojus bei tų fondų depozitoriumą. Siekiant skatinti geresnį vykdymo užtikrinimą ir pasiekti konkrečių rezultatų neprofesionaliesiems investuotojams, būtina suderinti valstybių narių administracinius ir sankcijų taikymo įgaliojimus. *Kompensacijos dydžio nustatymo tais atvejais, kai buvo surinktos nepagrįstos išlaidos, procedūra turėtų būti nustatyta remiantis galiojančiomis nacionalinių kompetentingų institucijų gairėmis dėl žalos atlyginimo procedūrų*;
- (20) kainodaros procesu pagal direktyvas 2009/65/EB ir 2011/61/ES turėtų būti užtikrinta, kad neprofesionaliųjų investuotojų patiriamos išlaidos būtų pagrįstos ir proporcingos *atsižvelgiant į bendrą investicinių vienetų savininkams teikiamą vertę ir į produkto ypatybes*, visų pirma

investavimo tikslui, **politikai** ir strategijai, rizikos lygiui ir numatomi fondų grąžai, kad KIPVPS ir AIF būtų ekonomiškai naudingi investuotojams. KIPVPS ir AIF valdymo įmonės turėtų likti atsakingos už jų kainodaros proceso kokybę. Visų pirma jos turėtų užtikrinti, kad išlaidos būtų palyginamos su **panašiais** rinkos **produktais**, be kita ko, palygindamos fondų, turinčių panašias investavimo strategijas, **tikslus, rizikos lygį** ir **kitas** charakteristikas, ■ išlaidas. **Nacionalinėms kompetentingoms institucijoms turėtų būti suteikti priežiūros įgaliojimai atlikti reguliarias KIPVPS ir AIF, kuriems taikoma Direktyva 2014/65/ES, suderinamumo su atitinkamais lyginamaisiais indeksais patikras ir prireikus imtis taisomųjų veiksmų;**

- (21) Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais nustatomi minimalieji reikalavimai, taikomi kainodaros procesui, kad KIPVPS, AIF ir jų investicinių vienetų savininkams nebūtų taikomos nepagrįstos išlaidos, ekonominio naudingumo vertinimui ir, kai reikia, taisomųjų priemonių taikymui tais atvejais, kai išlaidos, **kurias prisiėmė investuotojai**, nėra pagrįstos arba nėra proporcingos **atsižvelgiant į bendrą investicinių vienetų savininkams teikiamą vertę;**
- (22) **vienas pagrindinių šios direktyvos tikslų – gerinti finansų patarėjų teikiamų konsultacijų kokybę.** Darbuotojų žinios ir kompetencija yra labai svarbios **siekiant geriau užtikrinti Sąjungos vartotojams teikiamų konsultacijų kokybę.** Pagal Direktyvą 2014/65/ES, Direktyvą (ES) 2016/97 ir nesuderintą nacionalinę teisę veikiančios konsultantai laikosi labai skirtingų nuomonių dėl to, kas laikytina būtina. Siekiant pagerinti konsultacijų kokybę ir užtikrinti vienodas sąlygas visoje ES, turėtų būti nustatyti griežtesni minimalieji bendri būtinų žinių ir kompetencijos reikalavimų standartai. Tai ypač svarbu atsižvelgiant į didėjančią finansinių priemonių ir draudimo principu pagrįstų investicinių produktų kūrimo sudėtingumą ir nuolatines inovacijas, taip pat į didėjančią su tvarumu susijusių aspektų svarbą. Valstybės narės turėtų reikalauti, kad investicinės įmonės ir draudimo bei perdraudimo produktų platintojai užtikrintų, kad fiziniai asmenys, investicinės įmonės vardu arba kaip draudimo tarpininkai teikiantys konsultacijas dėl investicijų, ir atitinkami draudimo įmonių ir draudimo tarpininkų darbuotojai turėtų žinių ir kompetencijos, būtinų jų pareigoms vykdyti. Siekiant patikinti klientus ir kompetingas institucijas, kad tokių fizinių asmenų, draudimo tarpininkų ir draudimo įmonių bei draudimo tarpininkų darbuotojų žinių ir kompetencijos lygis atitinka reikiamus standartus, tokios žinios ir kompetencija turėtų būti patvirtintos sertifikatu **arba bet koku kitu Sąjungos ar valstybių narių pripažįstamu dokumentu.** Reguliarus profesinis

tobulinimasis ir mokymas yra svarbūs siekiant užtikrinti, kad būtų išsaugotos ir atnaujinamos darbuotojų, konsultuojančių arba parduodančių investicinius produktus ar draudimo principu pagrįstus investicinius produktus klientams, žinios ir kompetencija. Šiuo tikslu būtina reikalauti, kad konsultacijas dėl investicijų teikiantys fiziniai asmenys per metus mokytųsi ir keltų kvalifikaciją bent minimalų valandų skaičių, **kurio dalis turėtų būti skirta tvarumo klausimams**, ir kad jie įrodytų, jog sėkmingai baigė tokį mokymą ir kvalifikacijos kėlimą, pateikdami sertifikatą;

- (23) didėjantis investicinių paslaugų teikimas skaitmeninėmis priemonėmis suteikia neprofesionaliesiems investuotojams naujų galimybių. Be to, tos paslaugos suteikia investicinėms įmonėms ir draudimo produktų platintojams galimybę greičiau platinti investicinius produktus ir paslaugas didesnei neprofesionaliųjų investuotojų grupei, o tai gali kelti papildomą riziką. Todėl kompetentingoms institucijoms turėtų būti suteikti įgaliojimai ir procedūros, kurie būtų pakankami, kad būtų galima greitai reaguoti į bet kokią galiojančių taisyklių nesilaikymą, įskaitant atvejus, kai tai daroma skaitmeninėmis priemonėmis ir kai tai daro veiklos leidimo neturintys subjektai. Todėl tikslinga, kad kompetentingos institucijos galėtų imtis būtinų veiksmų, kai jos turi pagrįstų priežasčių manyti, kad fizinis ar juridinis asmuo teikia investicines paslaugas neturėdamas tinkamo veiklos leidimo arba kad draudimo tarpininkas ar draudimo įmonė platina draudimo principu pagrįstus investicinius produktus neužregistravę ar negavę veiklos leidimo. Kai tie veiksmai susiję su fiziniu asmeniu, skelbiant kompetentingos institucijos priimtą sprendimą kiekvienu konkrečiu atveju turėtų būti atliekamas pagal 71 straipsnio 1 dalį pateiktų asmens duomenų skelbimo proporcingumo vertinimas. Kompetentingos institucijos turėtų informuoti ESMA ir EIOPA apie tokį elgesį, o ESMA ir EIOPA turėtų konsoliduoti ir paskelbti visus susijusius kompetentingų institucijų priimtus sprendimus, kad tokia informacija būtų prieinama neprofesionaliesiems investuotojams, kad jie galėtų nustatyti galimus sukčiavimo atvejus. Kalbant apie fizinius asmenis, siekiant išvengti asmeninės informacijos, kurią kompetentinga institucija laiko neproporcinga, atskleidimo skelbiant visų kompetentingų institucijų priimtų sprendimų konsoliduotą sąrašą, ESMA ir EIOPA, be pačios kompetentingos institucijos atskleistos informacijos, neturėtų atskleisti jokios papildomos informacijos;
- (24) tarpvalstybinių investicinių paslaugų teikimas yra labai svarbus kuriant kapitalo rinkų sąjungą, o tinkamas taisyklių vykdymo užtikrinimas yra pagrindinis bendrosios rinkos elementas. Nors

buveinės valstybė narė yra atsakinga už investicinės įmonės priežiūrą tarpvalstybinio paslaugų teikimo atvejais, bendroji rinka grindžiama pasitikėjimu, kurį lemia tinkama investicinių įmonių priežiūra, kurią vykdo buveinės valstybės narės kompetentingos institucijos. Abipusio pripažinimo principas reikalauja veiksmingo buveinės ir priimančiųjų valstybių narių bendradarbiavimo siekiant užtikrinti, kad būtų išlaikytas pakankamas investuotojų apsaugos lygis. Direktyvoje 2014/65/ES jau numatytas mechanizmas, kuriuo leidžiama, laikantis griežtų sąlygų ir tais atvejais, kai buveinės valstybė narė nesiima tinkamų veiksmų, priimančiųjų valstybių narių kompetentingoms institucijoms imtis atsargumo priemonių investuotojams apsaugoti. Siekiant palengvinti kompetentingų institucijų bendradarbiavimą ir toliau stiprinti priežiūros pastangas, tas mechanizmas turėtų būti supaprastintas, o tos kompetentingos institucijos, kurios savo teritorijoje pastebi labai panašų arba identišką elgesį, apie kurį jau pranešė kita institucija, turėtų galėti remtis tos inicijuojančiosios institucijos išvadomis, kad pradėtų procedūrą pagal Direktyvos 2014/65/ES 86 straipsnį;

- (24a) kapitalo rinkų sąjunga suteikia galimybę Sąjungoje įsteigtoms įmonėms naudotis savo teisėmis, susijusiomis su laisve teikti paslaugas ir įsisteigimo laisve, jei jos atitinka tam tikras sąlygas. Siekiant išvengti piktnaudžiavimo tais principais, direktyvose 2014/65/ES ir (ES) 2016/97 reikėtų nustatyti taisykles dėl palankesnio teisinio reglamentavimo neieškojimo principo;**
- (24b) direktyvos 2014/65/ES 46 konstatuojamojoje dalyje patikslinama, kad valstybių narių kompetentingos institucijos neturėtų suteikti veiklos leidimų arba turėtų juos atšaukti, kai tokie veiksniai kaip veiklos programų turinys, geografinis pasiskirstymas arba faktiškai atlikta veikla aiškiai rodo, kad investicinė įmonė pasirinko vienos kurios nors valstybės narės teisinę sistemą, siekdama išvengti kitoje valstybėje narėje, kurios teritorijoje ji ketina vykdyti arba vykdo didesnę savo veiklos dalį, galiojančių griežtesnių standartų arba priežiūros vykdymo užtikrinimo taisyklių;**
- (25) pranešimuose dėl paso pagal direktyvas 2014/65/ES ir (ES) 2016/97 nereikalaujama pateikti informacijos apie tarpvalstybinių paslaugų mastą. Kad ESMA, EIOPA ir kompetentingos institucijos galėtų tinkamai suprasti tarpvalstybinių paslaugų mastą ir kad jos galėtų pritaikyti savo priežiūros veiklą prie tų tarpvalstybinių paslaugų, kompetentingos institucijos turėtų rinkti informaciją apie tokių paslaugų teikimą. Kai investicinė įmonė arba draudimo tarpininkas teikia paslaugas klientams, esantiems kitoje valstybėje narėje, investicinė įmonė arba draudimo

tarpininkas turėtų pateikti savo kompetentingai institucijai pagrindinę informaciją apie tas paslaugas. Proporcingumo tikslais šis ataskaitų teikimo reikalavimas neturėtų būti taikomas įmonėms, kurios tarpvalstybiniu mastu aptarnauja mažiau nei penkiasdešimt klientų. Kompetentingos institucijos turėtų pateikti tą informaciją ESMA ir EIOPA, kurios savo ruožtu turėtų užtikrinti, kad informacija būtų prieinama visoms kompetentingoms institucijoms, ir skelbti metinę statistinę ataskaitą apie tarpvalstybines paslaugas. Siekiant kuo labiau sumažinti išlaidas, susijusias su ataskaitų teikimo pareigomis, susijusiomis su tarpvalstybine veikla, ir išvengti nereikalingo dubliavimosi, informacija turėtų būti kuo labiau grindžiama esamomis informacijos atskleidimo pareigomis;

- (26) siekiant skatinti priežiūros konvergenciją ir palengvinti kompetentingų institucijų bendradarbiavimą, ESMA turėtų turėti galimybę kurti bendradarbiavimo platformas savo iniciatyva arba vienos ar kelių kompetentingų institucijų iniciatyva, kai kyla pagrįstų abejonių dėl investuotojams daromos žalos, susijusios su tarpvalstybinių investicinių paslaugų teikimu, ir kai tokia veikla yra reikšminga priimančiosios valstybės narės rinkai. EIOPA, kuri jau turi įgaliojimus kurti bendradarbiavimo platformas pagal Direktyvos 2009/138/EB 152b straipsnį, turėtų turėti tokius pačius įgaliojimus draudimo produktų platinimo veiklos atžvilgiu pagal Direktyvą (ES) 2016/97, nes draudimo produktų platinimo srityje gali kilti panašių tarpvalstybinės priežiūros klausimų. ***Kai bendradarbiavimo platformose turi būti tvarkomi asmens duomenys, kompetentingos institucijos, ESMA ir EIOPA turi laikytis Reglamento (ES) 2016/679. Kai*** kyla rimtų abejonių dėl galimos žalos investuotojams ir kai bendradarbiavimo platformose dalyvaujančios priežiūros institucijos negali susitarti dėl klausimų, susijusių su investicine įmone arba draudimo produktų platintoju, kuris veikia tarpvalstybiniu mastu, ESMA ir EIOPA gali atitinkamai pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1095/2010⁸ 16 straipsnį ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1094/2010⁹ pateikti rekomendaciją buveinės valstybės narės kompetentingai institucijai

⁸ 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1094/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos draudimo ir profesinių pensijų institucija), iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 716/2009/EB ir panaikinamas Komisijos sprendimas 2009/79/EB (OL L 331, 2010 12 15, p. 48).

⁹ 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1095/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija) ir iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 716/2009/EB bei panaikinamas Komisijos sprendimas 2009/77/EB (OL L 331, 2010 12 15, p. 84).

apsvarstyti kitų atitinkamų kompetentingų institucijų susirūpinimą keliančius klausimus ir kartu su kitomis atitinkamomis kompetentingomis institucijomis pradėti bendrą patikrinimą vietoje;

- (27) su investiciniais produktais susijusios išlaidos, susiję mokesčiai ir trečiųjų šalių mokėjimai gali turėti didelį poveikį tikėtinais gražai. Tokių išlaidų, susijusių su mokesčiais ir trečiųjų šalių mokėjimais, atskleidimas yra labai svarbus investuotojų apsaugos aspektas.

Neprofesionaliesiems investuotojams turėtų būti pateikta aiški informacija apie išlaidas, susijusias mokesčius ir trečiųjų šalių mokėjimus likus pakankamai laiko iki investavimo sprendimo priėmimo. Siekiant pagerinti tokių išlaidų, susijusių mokesčių ir trečiųjų šalių mokėjimų palyginamumą, tokia informacija turėtų būti teikiama standartizuotu būdu **ir suprantama kalba**. Techniniuose reguliavimo standartuose turėtų būti nustatytas ir suderintas atskleidžiamos informacijos, susijusios su tokiais išlaidomis, susijusiais mokesčiais ir trečiųjų šalių mokėjimais, turinys ir formatas, įskaitant **standartinius terminus, trumpus bei glaustus** paaiškinimus **ir bendrų išlaidų procentinės dalies apskaičiavimo metodiką**, kuriuos investicinės įmonės turėtų pateikti neprofesionaliesiems klientams, visų pirma dėl trečiųjų šalių mokėjimų;

- (28) siekiant toliau didinti skaidrumą, neprofesionalieji klientai turėtų periodiškai gauti savo investicijų apžvalgą. Dėl tos priežasties įmonės, kurios teikia investicines paslaugas kartu su finansinių priemonių saugojimo ir administravimo paslaugomis, arba draudimo principu pagrįstus investicinius produktus platinantys draudimo tarpininkai ir draudimo įmonės turėtų pateikti savo neprofesionaliesiems klientams metinę ataskaitą, kurioje turėtų būti pateikiama tų klientų turimų produktų, visų išlaidų, susijusių mokesčių ir trečiųjų šalių mokėjimų, taip pat visų mokėjimų, įskaitant dividendus ir kliento per metus sumokėtas ir gautas palūkanas, apžvalga, taip pat **kliento portfelio veiklos** rezultatų apžvalga. Ta metinė ataskaita turėtų padėti neprofesionaliesiems investuotojams geriau suprasti tų elementų poveikį jų portfelio veiklos rezultatams. Teikiant investicines paslaugas, kurias sudaro tik pavedimų priėmimas, perdavimas ir vykdymas, metinėje ataskaitoje turėtų būti nurodytos visos išlaidos, susiję mokesčiai ir trečiųjų šalių mokėjimai, sumokėti už paslaugas ir finansines priemones. Paslaugų, kurias sudaro tik finansinių priemonių saugojimas ir administravimas, atveju metinėje ataskaitoje turėtų būti nurodytos visos išlaidos, susiję mokesčiai ir mokėjimai, kuriuos klientas gauna už paslaugas ir finansines priemones. Visų šių paslaugų atveju paslaugų teikėjas neprofesionaliajam klientui paprašius turėtų pateikti išsamų tos informacijos suskirstymą pagal

finansinę priemonę. Atsižvelgiant į ilgalaikes draudimo principu pagrįstų investicinių produktų, kurie dažnai naudojami išėjimo į pensiją tikslais, charakteristikas, į tokių produktų metinę ataskaitą turėtų būti įtraukti papildomi elementai, įskaitant ■ tikėtinų rezultatų prognozes sutarties pabaigoje arba rekomenduojamą laikymo laikotarpį ir draudimo apsaugos santrauką;

- (29) draudimo produktų platinimo skirtinguose teisės aktuose informacijos atskleidimo reikalavimų, taikomų draudimo produktų platinimui, skirtumai arba iš dalies sutampantys informacijos atskleidimo reikalavimai draudimo įmonėms ir draudimo tarpininkams lemia teisinį netikrumą ir nereikalingas išlaidas. Todėl visus informacijos atskleidimo reikalavimus tikslinga nustatyti viename teisės akte išbraukiant tokius reikalavimus iš Direktyvos 2009/138/EB ir iš dalies pakeičiant Direktyvą (ES) 2016/97. Be to, remiantis patirtimi, įgyta vykdant šių reikalavimų laikymosi priežiūrą, tikslinga juos pritaikyti taip, kad jie būtų veiksmingi ir išsamūs. Papildant jau gerai parengtą ne gyvybės draudimo produktų informacinį dokumentą, taip pat turėtų būti parengtas gyvybės draudimo produktų, išskyrus draudimo principu pagrįstus investicinius produktus, informacinis dokumentas, kuriame būtų pateikiama standartizuota informacija. Draudimo principu pagrįstų investicinių produktų atveju standartinė informacija turėtų būti pateikiama MIPP ir DIP pagrindinės informacijos dokumente pagal Reglamentą (ES) Nr. 1286/2014;
- (30) permainos, susijusios su tuo, kaip investicinės įmonės, draudimo įmonės ir draudimo tarpininkai reklamuoja finansinius produktus ir paslaugas, be kita ko, pasitelkiant nuomonės formuotojus, socialinę žiniasklaidą ir šališką elgesį, daro vis didesnį poveikį neprofesionaliųjų investuotojų elgesiui. Todėl tikslinga nustatyti rinkodaros pranešimų ir praktikos reikalavimus, kurie taip pat gali apimti trečiųjų šalių turinį, kūrimą, reklamą, prekių ženklą, kampanijas, prekių rodymą ir atlygio sistemas. Tuose reikalavimuose visų pirma turėtų būti nurodyta, ką reiškia reikalavimas būti sąžiningam, aiškiam ir neklaidinančiam rinkodaros pranešimų ir praktikos kontekste. Reikalavimai dėl subalansuoto rizikos ir naudos pristatymo ir tinkamumo numatyta tikslinei auditorijai taip pat turėtų padėti pagerinti investuotojų apsaugos principų taikymą. Tie reikalavimai turėtų būti taikomi ir rinkodaros praktikai, kai ta praktika naudojama rinkodaros pranešimų pasiekiamumui ir veiksmingumui didinti arba jų suprantamumui, patikimumui ar palyginamumui didinti. Tačiau siekiant užtikrinti, kad investicinių produktų teikėjai nebūtų atgrasomi arba jiems nebūtų trukdoma teikti finansinę šviečiamąją medžiagą ir skatinti bei

gerinti investuotojų finansinį raštingumą, turėtų būti nurodyta, kad tokia medžiaga ir veikla nepatenka į rinkodaros pranešimų ir rinkodaros praktikos apibrėžtį;

- (31) siekiant atsižvelgti į rinkodaros praktikos pokyčius, įskaitant trečiųjų šalių, ***tokių kaip nuomonės finansų srityje formuotojai***, pasitelkiamą siekiant netiesiogiai reklamuoti produktus ar paslaugas, ir užtikrinti tinkamą investuotojų apsaugos lygį, būtina sugriežtinti reikalavimus, susijusius su rinkodaros pranešimais. Todėl būtina reikalauti, kad rinkodaros pranešimuose būtų galima lengvai nustatyti investicinę įmonę, draudimo įmonę ar draudimo tarpininką, kurių vardu teikiami rinkodaros pranešimai. Neprofesionaliesiems klientams tokiuose rinkodaros pranešimuose taip pat turėtų būti aiškiai ir subalansuotai pateikiama esminė informacija apie siūlomus produktus ir paslaugas. Siekiant užtikrinti, kad investuotojų apsaugos įpareigojimai būtų tinkamai taikomi praktikoje, investicinės įmonės turėtų laikytis rinkodaros pranešimų ir praktikos politikos ir tinkamų vidaus kontrolės ir ataskaitų teikimo investicinių įmonių valdymo organui procedūrų, kad būtų užtikrintas tokios politikos laikymasis. Rengdamos rinkodaros pranešimus ir praktiką, investicinės įmonės, draudimo tarpininkai ir draudimo įmonės turėtų atsižvelgti į atitinkamos tikslinės rinkos tikslinę auditoriją;

- (31a) labiausiai pažeidžiama netinkamo skaitmeninio pardavimo praktikos yra jaunoji karta. Nors nuomonės finansų srityje formuotojų skaičiaus didėjimas gali būti teigiamas reiškinys siekiant skatinti finansinį švietimą platesnei auditorijai, labai svarbu užtikrinti pakankamas apsaugos priemones, kad kiekvienam Sąjungos piliečiui būtų sukurta saugi investavimo aplinka. Pasitikėjimas Sąjungos finansų rinkomis yra pagrindinis veiksnys, skatinantis potencialius investuotojus į jas investuoti;***

- (32) spartus rinkodaros pranešimų teikimo ir praktikos keitimo tempas, visų pirma naudojant skaitmenines priemones ir kanalus, neturėtų trukdyti tinkamai užtikrinti taikomų reglamentavimo reikalavimų vykdymo. Todėl būtina, kad valstybės narės užtikrintų, kad nacionalinės kompetentingos institucijos turėtų reikiamus priežiūros įgaliojimus ir prireikus laiku imtųsi veiksmų. Be to, kompetentingos institucijos turėtų turėti prieigą prie būtinos informacijos, susijusios su rinkodaros pranešimais ir praktika, kad galėtų vykdyti savo priežiūros ir vykdymo užtikrinimo pareigas ir užtikrinti vartotojų apsaugą. Tuo tikslu investicinės įmonės ir draudimo įmonės turėtų saugoti įrašus apie rinkodaros pranešimus, kurie buvo pateikti arba padaryti prieinami neprofesionaliesiems klientams arba potencialiems neprofesionaliesiems klientams, ir visus susijusius kompetentingoms institucijoms svarbius

elementus. Siekiant išsaugoti trečiųjų šalių, pavyzdžiui, nuomonės formuotojų ir reklamos agentūrų, platinamus rinkodaros pranešimus, taip pat būtina registruoti duomenis apie tokių trečiųjų šalių tapatybę. Kadangi su finansiniais produktais ir paslaugomis susijusios problemos gali kilti praėjus keleriems metams po investavimo, investicinės įmonės, draudimo įmonės ir draudimo tarpininkai turėtų saugoti pirmiau minėtos informacijos įrašus ***bent jų santykių su klientu laikotarpiu;***

- (32a) ***investicinės įmonės, draudimo įmonės ir draudimo tarpininkai, kurie savo rinkodaros komunikacijai vykdyti pasitelkia nuomonės finansų srityje formuotojus, turėtų su jais sudaryti rašytinį susitarimą, kuriame būtų nustatytas jų sutartinių santykių turinys, būtent vykdomos veiklos apimtis ir pobūdis. Be to, kompetentingai institucijai paprašius jos turėtų pateikti nuomonės finansų srityje formuotojų, kurių paslaugomis jie naudojasi, tapatybę ir kontaktinius duomenis, taip pat turėtų reguliariai tikrinti nuomonės finansų srityje formuotojų vykdomą veiklą, kad užtikrintų jų atitiktį šiai direktyvai;***
- (33) tinkamumo ir priimtimumo vertinimai yra esminis investuotojų apsaugos elementas. Investicinės įmonės, draudimo įmonės ir draudimo tarpininkai turėtų įvertinti klientui rekomenduojamų arba jo prašomų investicinių produktų ir paslaugų tinkamumą ar priimtimumą, remdamiesi iš kliento gauta informacija. Prireikus investicinė įmonė, draudimo įmonė arba draudimo tarpininkas taip pat gali naudotis informacija, kurią galėjo gauti dėl kitų teisėtų priežasčių, įskaitant esamus santykius su klientu. Investicinės įmonės, draudimo įmonės ir draudimo tarpininkai turėtų paaiškinti savo klientams šių vertinimų tikslą ir tikslios bei išsamios informacijos teikimo svarbą. Jie turėtų standartizuotais perspėjimais informuoti savo klientus, kad netikslios ir neišsamios informacijos pateikimas gali turėti neigiamų pasekmių vertinimo kokybei. Siekiant užtikrinti skirtingų perspėjimų suderinimą ir veiksmingumą, ESMA ir EIOPA turėtų parengti techninius reguliavimo standartus, kuriuose būtų nustatytas tokių perspėjimų turinys ir forma;
- (34) siekiant užtikrinti, kad teikiant konsultacines paslaugas būtų tinkamai atsižvelgiama į portfelio diversifikaciją, finansų patarėjai, atlikdami tinkamumo vertinimą, turėtų sistemingai atsižvelgti į tokio diversifikavimo poreikius savo klientams, be kita ko, ***kiek tai susiję su jų esamu portfeliu, jei klientas įmonės prašymu atskleidžia savo esamą portfelį;***
- (35) siekiant užtikrinti, kad investicinės įmonės, draudimo įmonės ir draudimo tarpininkai galėtų veiksmingai įvertinti, ar finansinis produktas ar paslauga yra tinkami jų klientams, tos įmonės, draudimo įmonės ir draudimo tarpininkai turėtų iš jų gauti informaciją ne tik apie savo žinias ir

patirtį, susijusias su tokiomis finansinėmis priemonėmis ar paslaugomis, bet ir apie neprofesionaliųjų klientų galimybes padengti visus nuostolius ar jų dalį, priimtina riziką, **investicinius poreikius ir tikslus, įskaitant tvarumo srities prioritetus**. Neigiamo priimtimumo vertinimo atveju investicinei įmonei, draudimo įmonei arba draudimo tarpininkui platintojui turėtų būti leidžiama ne tik perspėti klientą, bet ir sudaryti sandorį tik tuo atveju, jei atitinkamas klientas to aiškiai paprašo;

- (36) neprofesionaliesiems investuotojams gali būti pasiūlyta didelė finansinių priemonių įvairovė, o kiekviena finansinė priemonė yra susijusi su skirtingais galimų nuostolių rizikos lygiais. Todėl neprofesionalieji investuotojai turėtų galėti lengvai nustatyti investicinius produktus, kurie yra ypač rizikingi **ar sudėtingi**. Taigi tikslinga reikalauti, kad investicinės įmonės, draudimo įmonės ir draudimo tarpininkai identifikuotų tuos investicinius produktus, kurie yra ypač rizikingi **ar sudėtingi**, ir į neprofesionaliesiems klientams perduodamą informaciją, įskaitant rinkodaros pranešimus, įtrauktų perspėjimus apie tą riziką. Siekdamas padėti investicinėms įmonėms, draudimo įmonėms ir draudimo tarpininkams nustatyti tokius ypač rizikingus **ar sudėtingus** produktus, ESMA ir EIOPA turėtų **parengti techninių reguliavimo standartų, reglamentuojančių**, kaip tokius produktus nustatyti, tinkamai atsižvelgdamos į skirtingas esamų investicinių produktų ir draudimo principu pagrįstų investicinių produktų rūšis, **projektus**. Siekdamas suderinti tokius perspėjimus apie riziką visoje ES, ESMA ir EIOPA turėtų pateikti techninius standartus, susijusius su tokių perspėjimų apie riziką turiniu ir forma. Valstybės narės turėtų įgalinti kompetentingas institucijas įpareigoti naudoti perspėjimus apie riziką konkreitiems investiciniams produktams ir tais atvejais, kai tų perspėjimų apie riziką naudojimas arba nenaudojimas visoje ES būtų nenuoseklus arba darytų reikšmingą poveikį investuotojų apsaugai, ESMA ir EIOPA turėtų turėti įgaliojimus įpareigoti investicines įmones naudoti tokius perspėjimus visoje ES;

- (36a) **finansinis raštingumas yra ypač svarbus šalinant dabartinius kapitalo rinkų sąjungos trūkumus ir užtikrinant, kad kapitalo rinkų sąjungos tikslai būtų įgyvendinami tinkamai. Pasitikėjimas Sąjungos finansų rinkomis yra tiesiogiai susijęs su neprofesionaliųjų investuotojų dalyvavimu tose rinkose lygiu. Švietimas ir žinios yra priemonės, padedančios kiekvienam piliečiui priimti informacija pagrįstus investicinius sprendimus. Tačiau finansinio raštingumo lygis valstybėse narėse labai skiriasi. Ši direktyva turėtų padėti pagrindą didinant finansinio švietimo lygį kiekvienoje valstybėje narėje. Atsižvelgiant į tai,**

kad Sąjungai suteikta ribota kompetencija šioje srityje, kiekviena valstybė narė yra atsakinga už tinkamus pakeitimus, visų pirma jų švietimo sistemose, kad būtų laikomasi šios direktyvos. Valstybėms narėms gali tekti imtis plataus užmojo veiksmų siekiant įgyvendinti šioje direktyvoje nustatytas pareigas;

- (37) siekiant padėti tiems neprofesionaliesiems klientams geriau suprasti, kaip investuoti atsakingai, tinkamai subalansuoti su investicijomis susijusią riziką ir naudą, labai svarbu didinti neprofesionaliųjų klientų, taip pat potencialių neprofesionaliųjų klientų ir potencialių klientų finansinį raštingumą. Todėl valstybės narės turėtų skatinti formaliojo ir savaiminio mokymosi priemones, kuriomis remiamas neprofesionaliųjų klientų, taip pat potencialių neprofesionaliųjų klientų ir potencialių klientų finansinis raštingumas, susijęs su atsakingu investavimu. Atsakingas investavimas yra neprofesionaliųjų investuotojų gebėjimas priimti informacija pagrįstus investavimo sprendimus, atitinkančius jų asmeninius ir finansinius tikslus, su sąlyga, kad jie žino apie turimų investicinių produktų ir paslaugų asortimentą, jų pagrindines savybes ir su investicijomis susijusią riziką bei naudą, ir su sąlyga, kad jie supranta gaunamas konsultacijas dėl investicijų ir gali į jas tinkamai reaguoti. Potencialūs neprofesionalieji investuotojai turėtų turėti galimybę bet kuriuo metu gauti mokomosios medžiagos, kuria būtų remiamas jų finansinis raštingumas, ir šioje medžiagoje visų pirma turėtų būti atsižvelgiama į neprofesionaliųjų investuotojų amžiaus, išsilavinimo lygio ir technologinių pajėgumų skirtumus. Tai ypač svarbu neprofesionaliesiems klientams, kurie pirmą kartą naudojami finansinėmis priemonėmis, investicinėmis paslaugomis ir draudimo principu pagrįstais investiciniais produktais, taip pat tiems, kurie naudojami skaitmeninėmis priemonėmis;
- (38) būtina užtikrinti, kad kriterijai, pagal kuriuos nustatoma, ar klientas turi reikiamos patirties, žinių ir kompetencijos, kad jį būtų galima laikyti profesionaliuoju klientu, kai jis to prašo, būtų tinkami ir atitiktų paskirtį. Todėl nustatant identifikavimo kriterijus taip pat reikėtų atsižvelgti į patirtį, įgytą finansinių paslaugų sektoriuje *arba kitame atitinkamame sektoriuje*, ir į kliento baigtą sertifikuotą mokymą ir švietimą. *Ta patirtis, mokymas ir švietimas neturėtų būti derinami tik su kliento finansinio portfelio dydžiu.* Identifikavimo kriterijai taip pat turėtų būti proporcingi ir nediskriminaciniai kliento gyvenamosios vietos valstybės narės atžvilgiu. Todėl kriterijai, grindžiami juridinio asmens turtu ir dydžiu, turėtų būti iš dalies pakeisti, kad būtų galima įtraukti klientus, gyvenančius valstybėse narėse, kurių BVP vienam gyventojui yra mažesnis;

- (39) vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/1725 42 straipsnio 1 dalimi, buvo konsultuojamasi su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu ir jis [2023 m. XX XX] pateikė nuomonę;
- (40) tvarkant asmens duomenis šios direktyvos tikslais taikomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679. Šios direktyvos tikslais Sąjungos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis taikomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1725. Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad tvarkant duomenis pagal šią direktyvą būtų visapusiškai laikomasi Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2002/58/EB tais atvejais, kai ta direktyva taikoma;
- (41) todėl direktyvos 2009/65/EB, 2009/138/EB, 2011/61/ES, 2014/65/ES ir (ES) 2016/97 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistos,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Direktyvos 2014/65/ES pakeitimai

Direktyva 2014/65/ES iš dalies keičiama taip:

- 1) 1 straipsnio 4 dalies a punktas pakeičiamas taip:
 - „a) 9 straipsnio 3 dalis, 14 straipsnis, 16 straipsnio 2, 3 ir 6 dalys, 16-a straipsnio 1 dalies pirma, antra ir penkta pastraipos, 16-a straipsnio 3 dalis, 16-a straipsnio 4 dalies pirma ir antra pastraipos, 16-a straipsnio 7, 8 ir 10 dalys ir 16-a straipsnio 11 dalies b punktas;“;
- 2) 3 straipsnio 2 dalies b ir c punktai pakeičiami taip:
 - „b) verslo etikos pareigoms, nustatytoms 24 straipsnio 1, 1a, 3, 4, 5, 7 ir 10 dalyse, 25 straipsnio 2, 4, 5 ir 6 dalyse, o tuo atveju, jeigu pagal nacionalinę tvarką tiems asmenims leidžiama paskirti priklausomus agentus – nustatytoms 29 straipsnyje, ir atitinkamose įgyvendinimo priemonėse;
 - c) organizaciniams reikalavimams, nustatytiems 16 straipsnio 3, 6 ir 7 dalyse, 16-a straipsnio 1 dalies pirmoje, antroje ir penktoje pastraipose, 16-a straipsnio 3 dalyje, 16-a straipsnio 4 dalies pirmoje ir antroje pastraipose, 16-a straipsnio 7 dalies c punkte, 16-a straipsnio 8 ir 10 dalyse ir 16 straipsnio 11 dalies b punkte, ir atitinkamuose deleguotuosiuose aktuose, kuriuos Komisija priima pagal 89 straipsnį.“;

3) 4 straipsnio 1 dalis papildoma 66, 67 ir 68 punktais:

„66) rinkodaros pranešimas – atskleidžiama informacija, išskyrus informaciją, kurią privaloma atskleisti pagal Sąjungos ar nacionalinę teisę, 88b straipsnyje nurodytą finansinio švietimo medžiagą arba investicinį tyrimą, kuris atitinka pripažinimo investiciniu tyrimu sąlygas, kuria tiesiogiai ar netiesiogiai skatinama ar raginama investuoti į vieną ar kelias finansines priemones ar tam tikrų kategorijų finansines priemones arba naudotis investicinės įmonės teikiamomis investicinėmis ar papildomomis paslaugomis, kai ta informacija pateikiama:

- a) investicinės įmonės arba trečiosios šalies, kuriai tokia investicinė įmonė atlygina ar teikia paskatas nepiniginėmis kompensacijomis;
- b) fiziniams ar juridiniams asmenims;
- c) bet kokia forma ir bet kokiomis priemonėmis;

67) rinkodaros praktika – investicinės įmonės arba trečiosios šalies, kuriai tokia investicinė įmonė atlygina ar teikia paskatas nepiniginėmis kompensacijomis, taikoma strategija, priemonė ar metodas siekiant:

- a) tiesiogiai ar netiesiogiai platinti rinkodaros pranešimus;
- b) paspartinti arba padidinti rinkodaros pranešimų gavėjų skaičiaus augimą ir veiksmingumą;
- c) koku nors būdu reklamuoti investicines įmones, finansines priemones ar investicines paslaugas;

68) elektroninė sąsaja – programinė įranga, įskaitant svetainę, svetainės dalį arba taikomąją programą, *įskaitant mobiliąją programėlę*;

68a) nuomonės finansų srityje formuotojas – fizinis arba juridinis asmuo, kuris vykdo komercinę nuomonės formavimo veiklą sutelkdamas savo populiarumą, kad elektroninėmis priemonėmis ir už bet kokios rūšies atlyginimą, kaip apibrėžta Deleguotojo reglamento (ES) 2017/565 2 straipsnio 5 punkte, viešai perduotų turinį, kuriuo siekiama tiesiogiai ar netiesiogiai reklamuoti finansinius produktus ar sutartis;“;

3a) 5 straipsnio 4 dalies a punktas pakeičiamas taip:

„a) kiekviena juridinio asmens statusą turinti investicinė įmonė turėtų savo pagrindinę buveinę toje pačioje valstybėje narėje, kurios teritorijoje yra jos registruota buveinė,

kurioje jis vykdo komercinę veiklą, visapusiškai veikia bendrojoje rinkoje ir naudojasi laisve teikti paslaugas. Valstybė narė užtikrina, kad investicinė įmonė pakankamai suprastų jai arba jos klientams tenkančią riziką ir taikomus teisinius reikalavimus ir veiklą laikydamosi Sąjungos teisės ir bendrosios rinkos principų;“;

4) įterpiamas 5a straipsnis:

„5a straipsnis

Procedūra, taikoma, kai be veiklos leidimo skaitmeninėmis priemonėmis vykdoma veikla

1. Valstybės narės užtikrina, kad tais atvejais, kai fizinis ar juridinis asmuo, neturėdamas veiklos leidimo, išduoto pagal 5 straipsnio 1 dalį arba nacionalinę teisę, jų teritorijoje esantiems klientams teikia investicines paslaugas arba vykdo į juos nukreiptą veiklą internetu, arba kai kompetentinga institucija turi pagrįstų priežasčių įtarti, kad tas subjektas teikia tokias paslaugas neturėdamas veiklos leidimo, išduoto pagal 5 straipsnio 1 dalį arba nacionalinę teisę, kompetentinga institucija, naudodamasi 69 straipsnio 2 dalyje nurodytais priežiūros įgaliojimais, imtųsi visų tinkamų ir proporcingų priemonių, kad užkirstų kelią investicinių paslaugų ar veiklos, įskaitant su rinkodaros pranešimais susijusią veiklą, siūlymui neturint veiklos leidimo. Imantis tokių veiksmų laikomasi II skyriuje nustatytų valstybių narių bendradarbiavimo principų.

Šios dalies pirma pastraipa taip pat taikoma nuomonės finansų srityje formuotojams, gaunantiems atlyginimą arba skatinamiems nepinigine kompensacija, kurią moka įmonė, neturinti leidimo pagal 5 straipsnio 1 dalį arba nacionalinę teisę, kai toks nuomonės formuotojas tokios įmonės vardu reklamuoja paslaugas arba finansines priemones per viešąsias socialinės žiniasklaidos platformas.

2. Valstybės narės nustato, kad pagal 71 straipsnį kompetentingos institucijos skelbia visus sprendimus, kuriais nustatoma priemonė, kurios imtasi pagal 1 dalį.

Kompetentingos institucijos nepagrįstai nedelsdamos informuoja ESMA apie visus tokius sprendimus. ESMA sukuria elektroninę duomenų bazę, kurioje kaupiami kompetentingų institucijų pateikti sprendimai ir kuria gali naudotis visos kompetentingos institucijos. ESMA paskelbia visų esamų sprendimų sąrašą, kuriame aprašomi atitinkami fiziniai ar juridiniai asmenys ir teiktų paslaugų ar produktų rūšys. Sąrašas viešai skelbiamas ESMA svetainėje pateikiant saitą. Fizinį asmenų atveju šiame sąrašė neturi būti skelbiama daugiau tų fizinių asmenų asmens duomenų, nei pagal pirmą pastraipą paskelbė kompetentinga institucija ir yra

skelbtina pagal 71 straipsnio 1 dalį.“;

5) 7 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 3 dalis papildoma šia pastraipa:

„Jei veiklos leidimas neišduotas, kompetentinga institucija **be reikalo nedelsdama** informuoja ESMA apie priežastis, dėl kurių jis neišduotas.“;

b) įterpiama 3a dalis:

„3a. ESMA sudaro ir pateikia kompetentingoms institucijoms visų subjektų, kuriems atsisakyta išduoti veiklos leidimą, sąrašą.

Sąrašė, kuris reguliariai atnaujinamas, pateikiama informacija apie paslaugas ar veiklą, kurioms kiekviena investicinė įmonė prašė veiklos leidimo, taip pat atsisakymo išduoti veiklos leidimą priežastys.“;

6) 8 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) antra pastraipa pakeičiama taip:

„Apie kiekvieną veiklos leidimo panaikinimo atvejį **be reikalo nedelsiant** pranešama ESMA. Kompetentinga institucija informuoja ESMA apie veiklos leidimo panaikinimo priežastis.“;

b) straipsnis papildomas šia pastraipa:

„7 straipsnio 3a dalyje nurodytame sąrašė taip pat nurodomi visi subjektai, kurių veiklos leidimas buvo panaikintas, informacija apie paslaugas ar veiklą, kurių atžvilgiu kiekvienai investicinei įmonei buvo panaikintas veiklos leidimas, ir veiklos leidimo panaikinimo priežastys.“;

7) 9 straipsnio 3 dalis iš dalies keičiama taip:

a) pirma pastraipa pakeičiama taip:

„Valstybės narės užtikrina, kad investicinės įmonės valdymo organas taip, kad būtų skatinamas rinkos vientisumas ir paisoma klientų geriausių interesų, apibrėžtų valdymo priemonės, kuriomis būtų užtikrinamas veiksmingas ir rizikos ribojimu pagrįstas investicinės įmonės valdymas, įskaitant pareigų atskyrimą investicinėje įmonėje, interesų konfliktų prevenciją ir investuotojų apsaugą, prižiūrėtųjų priemonių įgyvendinimą ir būtų už tai atskaitingas.“;

aa) antros pastraipos a punktas pakeičiamas taip:

„a) įmonės investicinių paslaugų teikimo, veiklos ir papildomų paslaugų teikimo organizavimą, įskaitant gebėjimus, žinias ir kompetenciją, kurių reikalaujama iš darbuotojų, išteklius, paslaugų teikimo ir veiklos vykdymo procedūras bei tvarką, atsižvelgdamas į įmonės veiklos pobūdį, mastą ir sudėtingumą bei į visus reikalavimus, kuriuos įmonė turi atitikti. Politika turi būti užtikrinta, kad būtų atsižvelgiama į numatomą piniginę ar nepiniginę naudą klientams;“;

b) antra pastraipa papildoma d punktu:

„d) rinkodaros pranešimų ir praktikos politiką, kuria siekiama užtikrinti, kad būtų laikomasi 24c straipsnyje nustatytų pareigų.“;

8) 16 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Buveinės valstybė narė reikalauja, kad investicinė įmonė atitiktų šio straipsnio 2–10 dalyse, 16a straipsnyje ir 17 straipsnyje nustatytus organizacinius reikalavimus.“;

b) 3 dalies antra–septinta pastraipos išbraukiamos;

c) įterpiama 3a dalis:

■

d) įterpiama 7a dalis:

„7a. Valstybės narės užtikrina, kad investicinės įmonės nustatytų tinkamas procedūras ir priemones, įskaitant elektroninių ryšių kanalus, siekdamos užtikrinti, kad kliento teisėmis pagal šią direktyvą būtų galima naudotis be apribojimų, o ■ kliento skundai būtų nagrinėjami tinkamai **ir be reikalo nedelsiant**. Pagal tas procedūras investuotojai gali registruoti skundus bet kuria kalba, kuria buvo teikiama pranešimų medžiaga ar paslaugos. **Be tokios kalbos**, įmonė ir jos klientai, prieš sudarydami bet kokį sandorį, **taip pat gali susitarti dėl papildomos kalbos vartojimo skundų registravimo tikslais**. Visais atvejais skundai registruojami, o skundo pateikėjai gauna atsakymus per **terminą, kuris yra proporcingas skundo dalykui, ir bet kuriuo atveju ne vėliau per 30** darbo dienų **nuo skundo pateikimo dienos**. **Galutinis atsakymas pateikiamas popierine forma arba kita patvariąja laikmena ta kalba, kuria buvo**

užregistruoti skundai.“;

9) po 16 straipsnio įterpiamas 16-a straipsnis:

„16-a straipsnis

Produktų valdymo reikalavimai

1. Valstybės narės užtikrina, kad investicinės įmonės, kuriančios klientams parduoti skirtas finansines priemones, nustatytų, atnaujintų, taikytų ir peržiūrėtų kiekvienos finansinės priemonės ir svarbių esamų finansinių priemonių modifikacijų patvirtinimo procesą prieš tomis priemonėmis prekiaujant ar jas platinant klientams (produkto patvirtinimo procesas).

Produkto patvirtinimo procesą sudaro visi šie elementai:

- a) kiekvienos finansinės priemonės atitinkamos klientų kategorijos nustatytos galutinių klientų tikslinės rinkos specifikacija;
- b) aiškiai nustatyti tikslinės rinkos tikslai ir poreikiai;
- c) įvertinimas, ar finansinė priemonė parengta tinkamai, kad atitiktų tikslinės rinkos tikslus ir poreikius;
- d) visos susijusios rizikos nustatytai tikslinei rinkai įvertinimas ir patvirtinimas, kad numatyta platinimo strategija yra tinkama nustatytai tikslinei rinkai;
- e) finansinių priemonių, kurioms taikoma Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1286/2014* 4 straipsnio 1 punkte pateikta mažmeninių investicinių produktų paketų apibrėžtis *ir kurie pateikiami neprofesionaliesiems klientams*, atveju – *aiškus finansinio produkto kiekybinių ir kokybinių savybių įvertinimas ir aprašymas, įskaitant:*

i) visas su finansine priemone susijusias išlaidas ir mokesčius;

ii) tų išlaidų ir mokesčių pagrįstumo ir proporcingumo įvertinimą, atsižvelgiant į tikslinės rinkos tikslus ir poreikius, taip pat į produkto ypatybes, tikslus, strategiją bei veiklos rezultatus (toliau – kainodaros procesas).

iii) papildomas produkto savybes ir paslaugas, kurios galėtų turėti įtakos investuotojams teikiamai vertei ir naudai.

Antros pastraipos a punkto tikslais kūrėjas, apibrėždamas tikslinę rinką, įvertina klientų, kuriems skirtas produktas, tipą, produktui suprasti reikalingą žinių ir patirties lygį, galimybes patirti nuostolių, priimtina riziką ir tai, ar produktas leidžia tikslinei rinkai:

- a) sklandžiai valdyti trumpalaikius finansus, kad būtų patenkinti trumpalaikiai poreikiai;*
- b) atlaikyti ekonominius sukrėtimus arba*
- c) pasiekti būsimus ilgalaikius tikslus.*

I

Produkto patvirtinimo proceso metu užtikrinama, kad investicinė įmonė, kurdama finansines priemones, visapusiškai atsižvelgtų į klientų interesus, taip pat į numatomą piniginę ir nepiniginę naudą klientui.

Investicinė įmonė reguliariai peržiūri savo kuriamas finansines priemones, atsižvelgdama į visus įvykius ar riziką, kurie galėtų iš esmės paveikti nustatytą tikslinę rinką, kad įvertintų, ar finansinė priemonė vis dar atitinka tikslinės rinkos tikslus, poreikius ir ypatybes.

Finansines priemones kurianti investicinė įmonė pateikia platintojams visą informaciją apie finansinę priemonę ir produkto patvirtinimo procesą, kurios reikia norint visapusiškai suprasti tą priemonę ir elementus, į kuriuos atsižvelgta produkto patvirtinimo procese, įskaitant išsamią ir tikslią informaciją apie visas su finansine priemone susijusias išlaidas ir mokesčius, *savybes, tikslus, strategiją ir veiklos rezultatus.*

1a. Investicinės įmonės užtikrina, kad valdymo organui teikiamose atitikties ataskaitose būtų sistemiškai pateikiama informacija apie įmonės sukurtas finansines priemones, įskaitant informaciją apie platinimo strategiją ir numatomą su finansinėmis priemonėmis susijusią piniginę ir nepiniginę naudą klientams. Investicinės įmonės, gavusios savo kompetentingos institucijos prašymą, jai pateikia šias ataskaitas.

3. Investicinė įmonė, kuri siūlo ar rekomenduoja finansines priemones, kurių nekuria, taiko tinkamas priemones, kad gautų 1 dalyje nurodytą informaciją ir suprastų kiekvienos finansinės priemonės ypatybes ir nustatytą tikslinę rinką.
4. Investicinė įmonė, **kuri siūlo ar rekomenduoja finansines priemones, jas reguliariai peržiūri** , atsižvelgdama į visus įvykius ar riziką, kurie galėtų iš esmės paveikti nustatytą tikslinę rinką, kad įvertintų, ar finansinė priemonė vis dar atitinka nustatytos tikslinės rinkos tikslus bei poreikius ir ar **piniginė ar nepiniginė nauda tebėra aktuali nustatytai tikslinei rinkai ir pagrįsta, palyginti su išlaidomis ir mokesčiais. Įmonė taip pat įvertina, ar** numatyta platinimo strategija tebėra tinkama.

Investicinė įmonė, siūlantė arba rekomenduojanti finansines priemones, kurioms taikoma Reglamento (ES) Nr. 1286/2014 4 straipsnio 1 punkte pateikta mažmeninių investicinių produktų paketų apibrėžtis:

- a) nustato ir kiekybiškai įvertina **■** visas kitas išlaidas ir mokesčius, **susijusius su platinimu**, į kuriuos kūrėjas dar neatsižvelgė, **įskaitant patekimo į rinką išlaidas, pasitraukimo iš rinkos išlaidas ir trečiųjų šalių mokėjimus, kuriuos gauna ir išskaičiuoja platintojas**;
- b) įvertina, ar bendros išlaidos ir mokesčiai, **susiję su produkto platinimu, įskaitant kliento konsultavimo investicijų klausimais išlaidas ir mokesčius**, yra pagrįsti ir proporcingi, atsižvelgiant į **priemonės ypatybes, suteiktas paslaugas ir** tikslinės rinkos tikslus ir poreikius (kainodaros procesas);
 - ba) **įvertina papildomas produkto savybes ir paslaugas, kurios galėtų turėti įtakos investuotojams teikiamai vertei ir naudai.**

■

- 4a. **Valstybės narės užtikrina, kad investicinės įmonės, laikydamosi produktų valdymo reikalavimų, įvertintų, ar su finansine priemone susijusios išlaidos ir mokesčiai yra suderinami su tikslinės rinkos tikslais, poreikiais ir ypatybėmis.**

Kai investicinė įmonė kuria arba platina finansines priemones, kurioms taikoma Reglamento (ES) Nr. 1286/2014 4 straipsnio 1 punkte pateikta mažmeninių investicinių produktų paketų

apibrėžtis, ji atlieka tarpusavio grupės analizę pagal šią dalį. Atlikdami vertinimą platintojai gali remtis kūrėjo atlikta tarpusavio grupės analize.

Finansines priemones kurianti investicinė įmonė, atlikdama mažmeninių investicinių produktų paketų, kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 1286/2014 4 straipsnio 1 punkte, peržiūrą, taip pat atlieka ir ankstesnių laikotarpių rezultatų tarpusavio analizę.

Investicinė įmonė, kuri siūlo ar rekomenduoja finansines priemones, taip pat atlieka ir paslaugų sąnaudų tarpusavio analizę, pagrįstą atitinkamų rinkoje veikiančių panašių subjektų vidaus analize.

Tarpusavio grupės vertinimas atliekamas remiantis investicinės įmonės nustatyta panašia grupe. Investicinė įmonė pagrindžia ir dokumentuoja panašios grupės pasirinkimą ir apibrėžtį. Jei produktui taikoma Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/65/EB 1 straipsnio 2 dalyje pateikta kolektyvinio investavimo į perleidžiamuosius vertybinius popierius subjekto (KIPVPS) apibrėžtis arba Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2011/61/ES 4 straipsnio 1 dalies a punkte pateikta alternatyvaus investavimo fondo (AIF) apibrėžtis, panaši grupė gali būti grindžiama atitinkama Europos fondų klasifikavimo sistema pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/65/EB arba Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2011/61/ES.

ESMA ne vėliau kaip ... [12 mėnesių po šios iš dalies keičiančios direktyvos įsigaliojimo] parengia gaires dėl investicinių įmonių tarpusavio grupės vertinimui atlikti taikomo proceso ir kriterijų ir periodiškai atnaujina tas gaires.

█

7. Investicinė įmonė dokumentuoja visus atliktus vertinimus ir, gavusi prašymą, pateikia tokius vertinimus atitinkamai kompetentingai institucijai, įskaitant *su finansine priemone susijusių išlaidų ir mokesčių proporcingumo pagrindimą ir įrodymą.*

Remiantis informacija, kuri turi būti atskleista pagal šios direktyvos 24b straipsnį, investicinė įmonė, kuri kuria, siūlo ar rekomenduoja finansines priemones, kurioms taikoma Reglamento (ES) Nr. 1286/2014 4 straipsnio 1 punkte pateikta mažmeninių investicinių produktų paketų apibrėžtis, kompetentingoms institucijoms pateikia išsamią informaciją apie su neprofesionaliesiems investuotojams skirta finansine priemone susijusias išlaidas ir mokesčius, įskaitant, kai tinkama, platinimo išlaidas, įtrauktas į su finansine priemone susijusias išlaidas, ir išlaidas, susijusias su konsultacijų platinimu. Kompetentingos institucijos nepagrįstai nedelsdamos perduoda tokius duomenis ESMA.

ESMA, pasikonsultavusi su EIOPA ir kompetentingomis institucijomis ir atlikusi sektoriaus tyrimus, parengia reikalavimų taikymui skirtų techninių reguliavimo standartų projektus ir juose nustato:

- a) kiek tai susiję su informacija, kuri turi būti atskleista pagal 24b straipsnį, – kompetentingoms institucijoms teiktinų duomenų turinį ir rūšį atsižvelgiant į esamas informacijos atskleidimo ir ataskaitų teikimo pareigas;*
- b) informacijos, kuri turi būti atskleista pagal 24b straipsnį, formatą, teikimo dažnumą ir pradžios datą.*

ESMA tų techninių reguliavimo standartų projektą pateikia Komisijai ne vėliau kaip ... [18 mėnesių po šios direktyvos įsigaliojimo dienos].

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti techninius reguliavimo standartus pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 10 straipsnį.

8. Investicinė įmonė, kuri kuria ir siūlo arba rekomenduoja finansinę priemonę, gali nustatyti vieną kainodaros procesą, susijusį tiek su kūrimo, tiek su platinimo etapais.

10. 1–9 dalyse nurodyta politika, procesai ir priemonės nedaro poveikio jokiems kitiems reikalavimams pagal šią direktyvą ir Reglamentą (ES) Nr. 600/2014, įskaitant reikalavimus, susijusius su informacijos atskleidimu, tinkamumu ar priimtinum, interesų konfliktų nustatymu ir valdymu bei trečiųjų šalių mokėjimais.

11. *ESMA ne vėliau kaip ... [12 mėnesių po šios iš dalies keičiančios direktyvos įsigaliojimo] parengia kriterijų, kuriais remiantis nustatoma, ar išlaidos ir mokesčiai yra pagrįsti ir proporcingi, nustatymo gaires ir jas periodiškai atnaujina.*

13. *Ne vėliau kaip ... [penkeri metai po šios iš dalies keičiančios direktyvos taikymo pradžios dienos] valstybės narės pateikia Komisijai ir ESMA visą svarbią informaciją, susijusią su šio straipsnio įgyvendinimu. Komisija ir ESMA gali prašyti nacionalinių kompetentingų institucijų pateikti papildomos informacijos.*

Remdamasi šia valstybių narių pateikta informacija, Komisija, konsultuodamasi su ESMA ir EIOPA, atlieka veiksmingo šio straipsnio įgyvendinimo vertinimą ir visų pirma įvertina:

a) ar šiame straipsnyje nustatytų griežtesnių produktų valdymo reikalavimų poveikis lėmė didesnį ekonominį naudingumą piliečiams;

b) atitinkamų šios direktyvos nuostatų poveikį galimam interesų konfliktui, susijusiam su paskatomis, sąnaudų raidai, bendram mažmeninių investicijų į kapitalo rinkas lygiui, vartotojų apsaugai ir platinimo taisyklių aktualumui;

c) finansinio raštingumo priemonių įgyvendinimą.

Jei Komisijos atliktas vertinimas įrodo, kad šiame straipsnyje nustatytų naujų produktų valdymo reikalavimų įgyvendinimas nelemia teigiamų pokyčių vartotojams, Komisija, kai tinkama, kartu su ataskaita pateikia pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo iš dalies keičiama ši direktyva.“;

10) 16a straipsnis pakeičiamas taip:

„16a straipsnis

Produktų valdymo reikalavimų išimtis

Investicinei įmonei netaikomi 16-a straipsnio 1 dalyje ir 24 straipsnio 2 dalyje nustatyti reikalavimai, jeigu investicinė paslauga, kurią ji teikia, yra susijusi su obligacijomis, neturinčiomis jokios kitos įterptosios išvestinės finansinės priemonės, išskyrus visos

sumos sąlygą, arba jeigu finansinės priemonės parduodamos arba platinamos tik tinkamoms sandorio šalims.“;

11) 21 straipsnis papildomas 3 ir 4 dalimis:

„3. ESMA arba bet kurios priimančiosios valstybės narės, kurios teritorijoje įmonė vykdo veiklą, kompetentinga institucija gali prašyti buveinės valstybės narės kompetentingos institucijos išnagrinėti, ar ta įmonė vis dar atitinka I skyriuje nustatytas veiklos leidimo sąlygas.

ESMA apie tokį prašymą informuojama. Buveinės valstybės narės kompetentinga institucija priimančiosios valstybės narės kompetentingai institucijai ir ESMA pateikia savo išvadas per du mėnesius nuo prašymo pateikimo.

4. Kilus pagrįstam susirūpinimui dėl galimų grėsmių investuotojų apsaugai, ESMA gali savo iniciatyva arba vienos ar kelių kompetentingų institucijų prašymu sukurti ir koordinuoti bendradarbiavimo platformą 87a straipsnyje nustatytais sąlygomis.“;

12) 24 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Valstybės narės reikalauja, kad, teikdama klientams investicines arba atitinkamais atvejais papildomas paslaugas, investicinė įmonė veiktų sąžiningai, teisingai ir profesionaliai, atsižvelgdama į geriausius savo klientų interesus, ir visų pirma laikytusi šiame straipsnyje ir 24a–25 straipsniuose nustatytų principų.“;

b) įterpiama 1a dalis:

„1a. Valstybės narės užtikrina, kad siekdamas atsižvelgti į geriausius kliento interesus, kai teikia konsultacijas dėl investicijų neprofesionaliesiems klientams, investicinės įmonės privalėtų:

a) ***informuoti klientą apie investicinės įmonės įvertintų finansinių priemonių įvairovę ir teikti konsultacijas remdamosi kliento poreikius atitinkančio tinkamo finansinių priemonių asortimento vertinimu, pagal kurį finansinių priemonių asortimentas yra pritaikomas prie investicinės įmonės verslo modelio;***

b) rekomenduoti **■** efektyviausias finansines priemones iš finansinių priemonių, kurios nustatytos kaip tinkamos klientui pagal 25 straipsnio 2 dalį ir pasižymi

panašiomis savybėmis, *atsižvelgiant į jų veiklos rezultatus, rizikos lygį, kokybinius elementus, išlaidas ir mokesčius, apie kuriuos pranešama pagal 16-a straipsnį, ir, jeigu rekomenduojamas lygiavertis brangesnis produktas, pagrįsti šią rekomendaciją objektyviomis priežastimis ir registruoti to pagrindimo įrašus;*

ca) neiškelti investicinės įmonės finansinių ar kitų interesų prieš kliento interesus.

1b. Kai investicinėms įmonėms taikomas paskatų draudimas, preziumuojama, kad tenkinamos šiame straipsnyje nustatytos sąlygos. Nacionalinė kompetentinga institucija gali paneigti šią prezumpciją, jei investicinė įmonė nesilaiko šio straipsnio nuostatų.

ESMA gali organizuoti ir atlikti privalomą šiame straipsnyje apibūdintų pareigų įgyvendinimo tarpusavio peržiūrą bendradarbiaudama su nacionalinėmis kompetentingomis institucijomis.

1c. Kai nė viena iš investicinės įmonės pasiūlytų finansinių priemonių neatitinka geriausių kliento interesų, investicinė įmonė negali teikti jokių konsultacijų ar rekomendacijų.

c) 2 dalies pirma pastraipa pakeičiama taip:

„Valstybės narės užtikrina, kad investicinės įmonės, kurios kuria klientams parduoti skirtas finansines priemones:

- a) tas finansines priemones kurtų taip, kad būtų patenkinti nustatytos galutinių klientų, priklausančių atitinkamai klientų kategorijai, tikslinės rinkos poreikiai;
- b) savo finansinių priemonių platinimo strategiją, įskaitant rinkodaros pranešimus ir rinkodaros praktiką, rengtų taip, kad ji būtų suderinama su nustatyta tiksline rinka;
- c) imtųsi pagrįstų veiksnių siekdamos užtikrinti, kad finansinės priemonės būtų platinamos nustatytoje tikslinėje rinkoje.“;

d) 3 dalis pakeičiama taip:

„Visa investicinės įmonės informacija, skirta esamiems ar potencialiems klientams, turi būti teisinga, aiški ir neklaidinanti.“;

e) 4 dalis iš dalies keičiama taip:

i) pirma pastraipa iš dalies keičiama taip:

– įvadinis sakinys pakeičiamas taip:

„Likus pakankamai laiko iki paslaugos teikimo arba sandorio sudarymo esamiems arba potencialiems klientams pateikiama tinkama informacija apie investicinę įmonę ir jos paslaugas, finansines priemones ir siūlomas investavimo strategijas, vykdymo vietas ir visas susijusias išlaidas bei mokesčius. Ta informacija apima:“;

– a punktas papildomas iv ir v papunkčiais:

„iv) kai investicinė įmonė teikia nepriklausomas konsultacijas neprofesionaliajam klientui, – tai, ar į rekomenduojamą finansinių priemonių asortimentą įtraukiamos tik gerai diversifikuotos, nekompleksinės, kaip nurodyta 25 straipsnio 4 dalies a punkte, ir ekonomiškai efektyvios finansinės priemonės, ar ne;

v) tai, kaip rekomenduojamomis finansinėmis priemonėmis atsižvelgiama į **neprofesionaliojo** kliento mažmeninio portfelio diversifikaciją;“;

– b ir c punktai pakeičiami taip:

„b) informaciją apie finansines priemones ir siūlomas investavimo strategijas (be kita ko, diversifikacijos tikslais), kuri turi apimti tinkamas gaires ir įspėjimus apie riziką, susijusią su investicijomis į tas priemones arba su konkrečiomis investavimo strategijomis, taip pat informaciją apie tai, ar finansinė priemonė skirta neprofesionaliesiems ar profesionaliesiems klientams, atsižvelgiant į numatytą tikslinę rinką pagal 2 dalį;

c) 24b straipsnyje nurodytą informaciją apie išlaidas ir mokesčius;“;

– įterpiamas d punktas:

„d) kai paslaugos teikiamos remiantis įsisteigimo teise arba laisve teikti paslaugas:

i) valstybę narę, kurioje yra investicinės įmonės pagrindinė buveinė ir atitinkamais atvejais paslaugas teikiantis filialas;

ii) tokios investicinės įmonės arba, kai aktualu, tokio filialo *atitinkamas nacionalines kompetentingas institucijas*.“;

ii) antra, trečia ir ketvirta pastraipos išbraukiamos;

f) 5 dalis pakeičiama taip:

„5. 4 dalyje nurodyta informacija pateikiama suprantamai tokia forma, kad klientai arba potencialūs klientai galėtų tinkamai suvokti siūlomų investicinių paslaugų ir konkrečios rūšies finansinės priemonės pobūdį bei susijusią riziką ir tik tada priimti informacija pagrįstus investicinius sprendimus. Kai šioje direktyvoje teikti tą informaciją standartizuotu formatu nereikalaujama, valstybės narės gali reikalauti, kad ta informacija būtų pateikta standartizuotu formatu.“;

g) įterpiamos 5b ir 5c dalys:

„5b. ESMA ne vėliau kaip [2 metai po iš dalies keičiančios direktyvos įsigaliojimo], prirėmus remdamasi ankstesniais vartotojų ir sektoriaus tyrimais ir pasikonsultavusi su EIOPA, parengia pagalbos investicinėms įmonėms, kurios neprofesionaliesiems klientams teikia bet kokią informaciją elektroniniu formatu, rengiant tokią atskleidžiamą informaciją taip, kad ji būtų tinkama grupės, kuriai ji skirta, vidutiniam nariui, *techninių reguliavimo standartų projektus ir periodiškai atnaujina tuos standartus*.

Pirmoje pastraipoje *nurodytuose techninių reguliavimo standartų projektuose* nurodoma:

- a) elektroninėmis priemonėmis atskleidžiamos informacijos pateikimas ir formatas, atsižvelgiant į įvairius modelius ir kanalus, kuriais investicinės įmonės gali naudotis savo klientams arba potencialiems klientams informuoti;
- b) būtinos apsaugos priemonės, kuriomis užtikrinamas patogus naršymas ir informacijos prieinamumas, nepriklausomai nuo to, kokį prietaisą klientas naudoja;
- c) būtinos apsaugos priemonės, kuriomis užtikrinama galimybė lengvai gauti informaciją ir sudaromos palankesnės sąlygos klientams saugoti informaciją patvariojoje laikmenoje.

ESMA tuos techninių reguliavimo standartų projektus pateikia Komisijai ne vėliau kaip ... [dveji metai po šios iš dalies keičiančios direktyvos įsigaliojimo dienos].

Pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 10–14 straipsnius Komisijai suteikiami įgaliojimai

patvirtinti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius reguliavimo standartus.

5c. Valstybės narės užtikrina, kad investicinės įmonės informacinėje medžiagoje, įskaitant rinkodaros pranešimus, pateikiamoje neprofesionaliesiems arba potencialiems neprofesionaliesiems klientams, skelbtų tinkamus perspėjimus, kad perspėtų juos apie konkrečią galimų nuostolių riziką, būdingą ypač rizikingoms **ar sudėtingoms** finansinėms priemonėms.

ESMA, *pasikonsultavusi su kompetentingomis institucijomis ir suinteresuotaisiais subjektais*, ne vėliau kaip [18 mėnesių po iš dalies keičiančios direktyvos įsigaliojimo] parengia *techninių reguliavimo standartų* dėl ypač rizikingų **ar sudėtingų** finansinių priemonių sąvokos *projektus ir juos periodiškai atnaujina. Tuose techniniuose reguliavimo standartuose apibūdinamos finansinių produktų ypatybės, dėl kurių jie tampa ypač rizikingi ar sudėtingi ir dėl kurių jiems taikomi pirmoje pastraipoje nurodyti perspėjimai apie riziką.*

ESMA *taip pat* parengia techninių reguliavimo standartų, kuriais patikslinamas tokių perspėjimų **neprofesionaliesiems klientams** apie riziką formatas ir turinys, projektus deramai atsižvelgiant į įvairių rūšių finansinių priemonių ir pranešimų ypatumus.

ESMA pateikia tuos techninių reguliavimo standartų projektus Komisijai ne vėliau kaip [OL: įrašyti datą – 18 mėnesių po įsigaliojimo dienos].

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti **antroje ir trečioje pastraipose** nurodytus techninius reguliavimo standartus laikantis Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 10 straipsnio.

ESMA stebi, ar perspėjimų apie riziką taikymas visoje Sąjungoje yra nuoseklus. Kilus susirūpinimui dėl tokių perspėjimų apie riziką naudojimo arba nenaudojimo arba to naudojimo priežiūros valstybėse narėse, galinčiam turėti reikšmingą poveikį investuotojų apsaugai, ESMA, pasikonsultavusi su atitinkamomis kompetentingomis institucijomis, gali

įpareigoti investicines įmones naudoti perspėjimus apie riziką.“;

ga) 7 dalies b punktas iš dalies keičiamas taip:

„b) už klientams teikiamą paslaugą nepriima ar neišskaičiuoja mokesčių, komisinio atlyginimo arba bet kokios piniginės ar nepiniginės naudos, kurią moka arba teikia trečioji šalis arba trečiosios šalies vardu veikiantis asmuo pagal 24a straipsnį. Turi būti aiškiai nurodoma nedidelė nepiniginė nauda, kuri gali padėti pagerinti klientui teikiamos paslaugos kokybę ir kuri yra tokios apimties ir pobūdžio, kad jos nebūtų galima laikyti trukdančia vykdyti investicinės įmonės pareigą veikti kuo labiau atsižvelgiant į kliento interesus, arba kurios bendra vertė nesiekia 100 EUR per metus, ir jai šis punktas netaikomas.“;

■

i) 8, 9 ir 9a dalys išbraukiamos;

ia) 12 dalies pirma pastraipa iš dalies keičiama taip:

„Išimtiniais atvejais valstybės narės gali investicinėms įmonėms nustatyti papildomus reikalavimus, susijusius su 24 ir 24ce straipsniuose reglamentuojamais klausimais. Tokie reikalavimai turi būti objektyviai pagrįsti ir proporcingi, kad būtų atsižvelgiama į specifinę riziką, susijusią su investuotojų apsauga ar rinkos vientisumu, kuri yra ypatingai svarbi atsižvelgiant į tos valstybės narės rinkos struktūros ypatybes.“

j) 13 dalies pirma pastraipa iš dalies keičiama taip:

i) įvadinis sakinyss pakeičiamas taip:

„Komisijai pagal 89 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais užtikrinama, kad investicinės įmonės, teikdamos investicines ar papildomas paslaugas savo klientams, laikytųsi šiame straipsnyje ■ nustatytų principų, įskaitant:“;

ii) d punktas pakeičiamas taip:

„d) kriterijus, pagal kuriuos vertinama, ar įmonės, teikiančios konsultacijas dėl investicijų neprofesionaliesiems klientams, ■ laikosi 1 ir 1a dalyse nustatytos pareigos veikti atsižvelgiant į geriausius savo klientų interesus.“

13) įterpiami 24a, 24b, 24c ir 24d straipsniai:

„24a straipsnis

Paskatos

1. Valstybės narės užtikrina, kad investicinės įmonės, teikdamos portfelio valdymo paslaugas, ***už klientams teikiamą paslaugą iš jų nepriimtų ir neišskaičiuotų*** jokių mokesčių, komisinio atlyginimo ***arba bet kokios piniginės ar nepiniginės naudos, kurių moka arba teikia trečioji šalis arba trečiosios šalies vardu veikiantis asmuo.***

■

5. 1 ***dalis netaikoma*** nedidelei nepiniginei naudai, kurios bendra vertė nesiekia 100 EUR per metus arba kuri yra tokio dydžio ir pobūdžio, kad nebūtų galima laikyti, jog ji trukdo laikytis investicinės įmonės pareigos veikti atsižvelgiant į geriausius kliento interesus, su sąlyga, kad tokia nauda buvo aiškiai atskleista klientui.

6. ■ Trečiųjų šalių atliekamas tyrimas ***investicinei įmonei, teikiančiai*** klientams portfelio valdymo arba kitas investicines ar papildomas paslaugas, ■ laikytinas pareigų pagal 24 straipsnio 1 dalį įvykdymu, jeigu:

- a) ■ investicinė įmonė ir tyrimo ***ir vykdymo paslaugas teikianti trečioji šalis*** sudarė susitarimą, ***kuriuo nustatoma atlyginimo nustatymo metodika, įskaitant tai, kaip nustatant bendrus mokesčius už investicines paslaugas paprastai atsižvelgiama į bendras tyrimų išlaidas;***
- b) investicinė įmonė ***savo klientams pateikia savo politiką dėl atskirų ar bendrų mokėjimų už vykdymo paslaugas ir trečiųjų šalių tyrimus, įskaitant informacijos, kuri gali būti teikiama kiekvienu atveju, rūši ir, kai aktualu, tai, kaip investicinė įmonė, teikdama bendrus mokėjimus už vykdymo paslaugas ir tyrimus, užkerta kelią interesų konfliktams arba juos valdo pagal 23 straipsnį;***
- c) ***investicinė įmonė kasmet vertina taikomų tyrimų kokybę, tinkamumą naudoti ir vertę, taip pat taikomų tyrimų gebėjimą prisidėti prie geresnių investavimo sprendimų; ESMA gali parengti investicinėms įmonėms skirtas tų vertinimų atlikimo gaires.“;***

Šiame straipsnyje tyrimas suprantamas kaip tyrimas, apimantis tyrimo medžiagą arba

paslaugas, susijusias su viena ar keliomis finansinėmis priemonėmis ar kitu turtu arba su finansinių priemonių emitentais ar galimais emitentais, arba apimantis tyrimo medžiagą ar paslaugas, glaudžiai susijusias su konkrečiu sektoriumi ar rinka taip, kad padeda susidaryti nuomonę apie to sektoriaus ar rinkos finansines priemones, turtą ar emitentus.

Tyrimas taip pat apima medžiagą arba paslaugas, kuriomis tiesiogiai arba netiesiogiai rekomenduojama arba siūloma investavimo strategija ir teikiama pagrįsta nuomonė apie esamą ar būsimą finansinių priemonių ar turto vertę ar kainą arba kitais būdais teikiama analizė, pradinės įžvalgos ir daromos išvados, grindžiamos nauja ar esama informacija, kuri galėtų būti naudojama pasirenkant investavimo strategiją ir būti aktuali bei galinti padidinti investicinės įmonės klientų, kurie už tą tyrimą moka mokesį, vardu priimamų sprendimų vertę.

7. Kai investicinei įmonei nedraudžiama iš trečiosios šalies gauti ar jai mokėti mokesčių ar naudos už klientams teikiamas paslaugas, ji užtikrina, kad tokių mokesčių ar naudos priėmimas ar mokėjimas nepakenktų investicinės įmonės pareigos veikti sąžiningai, teisingai ir profesionaliai, atsižvelgiant į geriausius jos klientų interesus, vykdymui. Tokio (-ių) trečiosios šalies mokėjimo (-ų) buvimas, pobūdis ir suma atskleidžiami pagal 24b straipsnio 1 dalį.

Kai taikytina, investicinė įmonė taip pat informuoja klientą apie mokesčio, komisinių, piniginių ar nepiniginės naudos, gaunamų už investicinės ar papildomos paslaugos teikimą, perkėlimo klientui tvarką.

Pirmoje pastraipoje nustatyti reikalavimai netaikomi mokesčiui arba naudai, kurie leidžia teikti arba yra būtini norint teikti investicines paslaugas, kaip antai saugojimo išlaidoms, atsiskaitymo ir valiutos keitimo mokesčiams, su reguliavimu susijusioms rinkliavoms arba teisinėms išlaidoms, ir dėl kurių pobūdžio netrukdoma investicinės įmonės pareigai veikti sąžiningai, teisingai ir profesionaliai, kuo labiau atsižvelgiant į savo klientų interesus.

█

24b straipsnis

Informacija apie išlaidas, susijusias mokesčius ir trečiųjų šalių mokėjimus

1. Valstybės narės užtikrina, kad likus pakankamai laiko iki bet kokių investicinių ir papildomų paslaugų teikimo ir iki bet kokio sandorio dėl finansinių priemonių sudarymo investicinės įmonės klientams arba potencialiems klientams reikiamu formatu pateiktą informaciją apie visas išlaidas, susijusias mokesčius ir trečiųjų šalių mokėjimus, susijusias su tomis paslaugomis, finansinėmis priemonėmis ar sandoriais.

Informacija apie išlaidas ir mokesčius, kurie neatsirado dėl pasireiškusios susijusios rinkos rizikos, apibendrinama. Investicinės įmonės aiškiai informuoja savo klientus apie jų teisę prašyti pateikti išskaidytus duomenis ir kliento prašymu pateikia tokius išskaidytus duomenis. Informaciją apie tas išlaidas, susijusias mokesčius ir trečiųjų šalių mokėjimus sudaro visa ši informacija:

- a) visi tiesioginiai ir netiesioginiai bei susiję mokesčiai, ***įskaitant visas išlaidas ir mokesčius, susijusius su finansinės priemonės platinimu, ir, kai aktualu, konsultacijų išlaidas,*** kuriuos investicinės įmonės ar kitos šalys taiko, kai klientas nukreipiamas į tokias kitas šalis, už klientui ar potencialiam klientui suteiktas investicines paslaugas ir (arba) papildomas paslaugas;
- b) visos išlaidos ir susiję mokesčiai, susiję su bet kokios klientui ar potencialiam klientui rekomenduojamos ar parduodamos finansinės priemonės kūrimu ir valdymu;
- c) visi trečiųjų šalių mokėjimai, kuriuos įmonė sumokėjo arba gavo už klientui ar potencialiam klientui suteiktas investicines paslaugas;
- d) ***būdai, kuriais*** klientas gali už jas sumokėti.

Valstybės narės užtikrina, kad investicinės įmonės apibendrintą informaciją apie visas išlaidas ir susijusias mokesčius, kad ***neprofesionalusis*** klientas galėtų suprasti bendras su finansinėmis priemonėmis susijusias išlaidas **■**. ***Neprofesionaliųjų klientų atveju*** valstybės narės užtikrina, kad investicinės įmonės bendras išlaidas išreikštų pinigais ir procentais, apskaičiuojant ***šiais laikotarpiais:***

- finansinių priemonių, ***kurios yra mažmeninių investicinių produktų paketai,*** atveju – investicinės įmonės rekomenduojamu laikymo laikotarpiu;

- *kitų finansinių priemonių atveju – iki finansinės priemonės termino suėjimo dienos;*
- *neterminuotų finansinių priemonių, kurios nėra mažmeninių investicinių produktų paketai, atveju – vienų metų laikymo laikotarpiu.*

Prie antros pastraipos a–c punktuose nurodytos informacijos pridedamas tinkamas išlaidų, mokesčių ir bet kokių trečiųjų šalių mokėjimų poveikio numatomi grąžai paaiškinimas, išdėstytas standartine ir neprofesionaliajam klientui suprantama kalba.

Trečiųjų šalių mokėjimai, kuriuos investicinė įmonė sumokėjo arba gavo už klientui ar potencialiam klientui suteiktas investicines paslaugas, pateikiami atskiru punktu. Investicinė įmonė atskleidžia kaupiamąjį tokių trečiųjų šalių mokėjimų, įskaitant periodiškus trečiųjų šalių mokėjimus, poveikį grynajai grąžai per laikymo laikotarpį, kaip nurodyta pirmesnėje pastraipoje. Trečiųjų šalių mokėjimų tikslas ir jų poveikis grynajai grąžai paaiškinami standartizuotu būdu ir ■ neprofesionaliajam klientui suprantama kalba.

Jeigu ■ trečiųjų šalių mokėjimų sumos negalima nustatyti prieš suteikiant atitinkamą investicinę ar papildomą paslaugą, sumos apskaičiavimo metodas *neprofesionaliajam* klientui aiškiai atskleidžiamas ■ neprofesionaliajam klientui suvokiamu, tikslu ir suprantamu būdu. *Įmonė taip pat pateikia savo klientams informaciją apie tikslią gautų arba ex post išmokėtų trečiųjų šalių mokėjimų sumą.*

2. *Pasikonsultavusi su EIOPA ir atlikusi vartotojų ir sektoriaus tyrimus ■*, ESMA parengia techninių reguliavimo standartų projektus, kuriuose nustato visus šiuos dalykus:
 - a) atitinkamą formatą, kuriuo investicinė įmonė teikia bet kokias išlaidas, susijusius mokesčius ir trečiųjų šalių mokėjimus savo neprofesionaliajam klientui arba potencialiam neprofesionaliajam klientui prieš *teikdama bet kokias investicines paslaugas, papildomas paslaugas ir prieš* sudarydama bet kokią sandorį dėl finansinių priemonių;

- b) standartinę terminiją ir ***trumpus bei glaustus*** susijusius paaiškinimus, kuriuos turi naudoti investicinės įmonės atskleisdamos ir apskaičiuodamos bet kokias išlaidas, susijusias mokesčius ir trečiųjų šalių mokėjimus, kuriuos įmonės tiesiogiai arba netiesiogiai taiko ***neprofesionaliajam*** klientui arba potencialiam ***neprofesionaliajam*** klientui už bet kokios (-ių) investicinės (-ių) paslaugos (-ų) arba papildomos (-ų) paslaugos (-ų) teikimą ir finansinių priemonių, rekomenduotinių ar parduotinių ***neprofesionaliajam*** klientui arba potencialiam ***neprofesionaliajam*** klientui, kūrimą ir valdymą. Paaiškinimais ■ užtikrinama, kad juos supras bet kuris ■ neprofesionalusis klientas, neturintis specialių žinių apie ■ finansines priemones.

ESMA pateikia tuos techninių reguliavimo standartų projektus Komisijai ne vėliau kaip [LB: 18 mėnesių po įsigaliojimo dienos].

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti tuos techninius reguliavimo standartus pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 10 straipsnį.

3. Kai sutartis dėl finansinės priemonės pirkimo arba pardavimo yra sudaroma naudojant nuotolinio ryšio priemones, kuriomis negalima iš anksto pateikti informacijos apie išlaidas, mokesčius ***ir trečiųjų šalių mokėjimus***, investicinė įmonė gali pateikti informaciją apie išlaidas, mokesčius ***ir trečiųjų šalių mokėjimus*** elektroniniu formatu arba, kai to paprašo neprofesionalusis klientas, popierine forma, nepagrįstai nedelsdama po sandorio sudarymo, jeigu įvykdomos šios sąlygos:
- a) klientas sutiko gauti informaciją nepagrįstai nedelsiant po sandorio sudarymo;
 - b) investicinė įmonė yra suteikusi klientui galimybę atidėti sandorio sudarymą, kol klientas informaciją gaus.

Investicinė įmonė privalo suteikti klientui galimybę prieš sudarant sandorį gauti informaciją apie išlaidas ir mokesčius telefonu.

4. Nedarant poveikio kitiems reikalavimams, susijusiems su portfelio valdymo paslaugomis, teikdama investicines paslaugas neprofesionaliajam klientui kartu su finansinių priemonių saugojimo ir administravimo neprofesionaliojo kliento vardu paslauga, investicinė įmonė savo neprofesionaliajam klientui pateikia metinę ataskaitą, kurioje nurodoma pinigais ir procentais išreikšta ši informacija:

- a) visos netiesioginės ir tiesioginės išlaidos ir susiję mokesčiai, kuriuos neprofesionalusis klientas kasmet moka arba patiria viso portfelio atžvilgiu, suskirstant juos į:
 - i) išlaidas, susijusias su investicinės įmonės atitinkamai investicinės paslaugos ar papildomos paslaugos teikimu neprofesionaliajam klientui;
 - ii) išlaidas, susijusias su neprofesionaliojo kliento turimų finansinių priemonių kūrimu ir valdymu;
 - iii) jei yra, mokėjimus, kuriuos įmonė gavo iš trečiųjų šalių arba jiems sumokėjo už neprofesionaliajam klientui teikiamas investicines paslaugas;
- b) bendra dividendų, palūkanų ir kitų mokėjimų, kuriuos neprofesionalusis klientas kasmet gauna už visą portfelį, suma;
- c) visi mokesčiai, ■ kuriuos moka neprofesionalusis klientas už visą portfelį;
- d) kiekvienos į neprofesionaliojo kliento portfelį įtrauktos finansinės priemonės metinė rinkos vertė arba apskaičiuotoji vertė, jei rinkos vertė nežinoma;
- e) neprofesionaliojo kliento portfelio grynieji metiniai veiklos rezultatai ir **paprašius** kiekvienos į šį portfelį įtrauktos finansinės priemonės metiniai veiklos rezultatai.

Teikdama investicinę paslaugą be finansinių priemonių saugojimo ir administravimo neprofesionaliojo kliento sąskaita paslaugos, investicinė įmonė pateikia metinę ataskaitą, kurioje pateikiama a punkte nurodyta taikytina informacija.

Teikdama tik finansinių priemonių saugojimo ir administravimo neprofesionaliojo kliento sąskaita paslaugą, investicinė įmonė pateikia metinę ataskaitą, kurioje pateikiama a, b, c ir d punktuose nurodyta taikytina informacija.

Investicinės įmonės informuoja neprofesionaliuosius klientus apie galimybę prašyti pateikti išsamų a–c punktuose nurodytos informacijos išskaidymą pagal finansinę priemonę, atitinkamu laikotarpiu valdytą nuosavybės teise, ir klientui paprašius pateikia tokius išskaidytus duomenis. Kai metinę ataskaitą klientui turi pateikti kelios investicinės įmonės, pakanka pateikti vieną ataskaitą, kurioje nurodoma visa antroje ir trečioje pastraipose numatyta informacija.

Nedarant poveikio šioje dalyje nustatytam reikalavimui, tais atvejais, kai nėra pakankamai informacijos apie konkretų produktą, kad būtų galima parengti metinę ataskaitą, metinei ataskaitai nustatyti reikalavimai taikomi tik sutartims, sudarytoms po Direktyvos .../... [įrašyti šios iš dalies keičiančios direktyvos numerį] įsigaliojimo.

Neprofesionaliesiems klientams skirta metinė ataskaita dėl išlaidų ir veiklos rezultatų pateikiama vidutiniam neprofesionaliajam klientui lengvai suprantamu būdu. Informacija apie išlaidas, susijusius mokesčius ir trečiųjų šalių mokėjimus pateikiama **taikant** šio straipsnio 2 dalyje **nurodytuose techniniuose reguliavimo standartuose nustatytą** terminiją ir paaiškinimus **bei skaičiavimo metodiką**.

5. **Neprofesionaliojo kliento prašymu pateikti** 4 dalyje **nurodytos metinės ataskaitos nebūtina**, jei investicinė įmonė savo neprofesionaliesiems klientams suteikia prieigą prie interneto sistemos, prilyginamos patvariajai laikmenai, kurioje neprofesionalusis klientas gali lengvai susipažinti su naujausiomis ataskaitomis, kuriose atitinkamai atskleista kiekvienos priemonės informacija, kaip reikalaujama pagal 4 dalį, o įmonė turi įrodymų, kad klientas susipažino su tomis ataskaitomis bent kartą per metus.

24c straipsnis

Rinkodaros pranešimai ir praktika

1. Valstybės narės užtikrina, kad rinkodaros pranešimus būtų galima aiškiai identifikuoti kaip tokius ir kad juose būtų aiškiai nurodomos investicinės įmonės, atsakingos už jų turinį ir platinimą, neatsižvelgiant į tai, ar pranešimą investicinė įmonė teikia tiesiogiai ar netiesiogiai.
2. Valstybės narės užtikrina, kad rinkodaros pranešimai būtų rengiami, maketuojami ir pateikiami sąžiningai, aiškiai, neklaidinančiai, subalansuotai pristatant naudą bei riziką ir būtų tinkami **tikslinės rinkos klientams** pagal turinį ir platinimo kanalus ir, kai jie susiję su konkrečia finansine priemone, tikslinei rinkai, nustatytai pagal 24 straipsnio 2 dalį.

Visuose rinkodaros pranešimuose aiškiai ir glaustai nurodomos esminės finansinių priemonių arba investicinių paslaugų ir susijusių papildomų paslaugų, su kuriomis tie pranešimai susiję, charakteristikos.

Priklausomai nuo laikmenos ypatybių, informacija turi būti prieinama per įdėtinį rodinį, paslinkus, naudojant QR kodą ar pan.

Pateikiant finansinių priemonių ir paslaugų, **nurodomų rinkodaros pranešimuose**, kurie teikiami arba tampa prieinami neprofesionaliesiems ar potencialiems neprofesionaliesiems klientams, esmines charakteristikas užtikrinama, kad jie galėtų lengvai suprasti pagrindines finansinių priemonių ar paslaugų ypatybes ir **išlaidas bei** pagrindinę su jomis susijusią riziką.

3. Valstybės narės užtikrina, kad rinkodaros praktika būtų plėtojama ir naudojama sąžiningai ir neklaidinančiai ir būtų tinkama tikslinei **rinkai**. **Valstybės narės užtikrina, kad investicinės įmonės, kurios pagal šią dalį atlieka asmenų profiliavimą, visiškai laikytųsi Reglamento (ES) 2016/679.**

4. Kai finansinės priemonės kūrėjas parengia ir pateikia rinkodaros pranešimą, kuriuo naudosis platintojas, kūrėjas yra atsakingas už tokio rinkodaros pranešimo turinį ir jo atnaujinimą. Platintojas atsako už šio rinkodaros pranešimo naudojimą ir užtikrina, kad jis būtų naudojamas tik nustatytai tikslinei rinkai ir atitiktų tikslinei rinkai nustatytą platinimo strategiją.

Kai investicinė įmonė, **kuri** siūlo arba rekomenduoja finansines priemones, kurių ji nekuria, rengia savo rinkodaros pranešimą, ji yra visiškai atsakinga už tinkamą jo turinį, atnaujinimą ir naudojimą, atsižvelgiant į nustatytą tikslinę rinką ir visų pirma į nustatytą klientų kategoriją.

4a. Kai investicinė įmonė naudojami nuomonės finansų srityje formuotojo paslaugomis, ji:

- a) sudaro rašytinį susitarimą su nuomonės finansų srityje formuotoju, kuriame nustato įmonės vardu vykdytinios veiklos pobūdį ir apimtį;**
- b) gavusi prašymą pateikia kompetentingai institucijai nuomonės finansų srityje formuotojų, kurių paslaugomis ji naudojasi, tapatybės ir kontaktinius duomenis;**
- c) reguliariai tikrina, ar nuomonės finansų srityje formuotojo, kurio paslaugomis ta įmonė arba tas tarpininkas naudojasi, veikla atitinka 1–4 dalių reikalavimus.**

5. Valstybės narės užtikrina, kad investicinės įmonės valdymo organui teiktų metines ataskaitas apie rinkodaros pranešimų ir rinkodaros praktikos strategijų naudojimą, atitinkamų įpareigojimų, susijusių su rinkodaros pranešimais ir praktika pagal šią direktyvą, vykdymą ir visus pažeidimus, apie kuriuos pranešta, bei siūlomus sprendimus.

6. Valstybės narės užtikrina, kad nacionalinės kompetentingos institucijos galėtų laiku ir veiksmingai imtis veiksmų dėl bet kokio rinkodaros pranešimo, *platinamo jų teritorijoje*, ar rinkodaros praktikos, *vykdomos jų teritorijoje*, kurie neatitinka 1–3 dalyse nustatytų reikalavimų.
7. Įrašai, kuriuos investicinė įmonė turi saugoti pagal 16 straipsnio 6 dalį, apima visus rinkodaros pranešimus, kuriuos neprofesionaliesiems klientams arba potencialiems neprofesionaliesiems klientams teikia arba leidžia su jais susipažinti investicinė įmonė arba bet kuri trečioji šalis, kuriai investicinė įmonė atlygina arba teikia paskatas nepiniginėmis kompensacijomis.

Tokie duomenys saugomi bent investicinės įmonės santykių su klientu laikotarpiu. Tuos įrašus investicinė įmonė kompetentingos institucijos prašymu turi turėti galimybę surasti.

Pirmoje pastraipoje nurodytuose įrašuose pateikiami visi šie duomenys:

- a) rinkodaros pranešimo turinys;
- b) išsami informacija apie rinkodaros pranešimui naudotą sklaidos priemonę;
- c) rinkodaros pranešimo data ir skelbimo trukmė, įskaitant atitinkamą pradžios ir pabaigos laiką;
- d) tiksliniai neprofesionaliųjų klientų segmentai arba profiliavimą lemiantys veiksniai;
- e) valstybės narės, kuriose teikiamas rinkodaros pranešimas;
- f) bet kurios trečiosios šalies, dalyvaujančios platinant rinkodaros pranešimą, tapatybė.

Tokie f punkte nurodyti tapatybės duomenys apima atitinkamų fizinių ar juridinių asmenų juridinius pavadinimus, registruotus adresus, kontaktinius duomenis ir, kai aktualu, socialinės žiniasklaidos vartotojų vardus.

8. Komisijai pagal 89 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais ši direktyva papildoma nuostatomis dėl:
 - a) esminių finansinės (-ių) priemonės (-ių) arba investicinės (-ių) ir papildomos (-ų) paslaugos (-ų) charakteristikų, kurios turi būti atskleistos visuose rinkodaros pranešimuose, skirtuose neprofesionaliesiems klientams arba potencialiems neprofesionaliesiems klientams, ir visų kitų svarbių kriterijų, kuriais užtikrinama,

kad tos esminės charakteristikos būtų matomos ir lengvai prieinamos vidutiniam neprofesionaliajam klientui, neatsižvelgiant į ryšio priemones;

- b) sąlygų, kurias turėtų atitikti rinkodaros pranešimai ir rinkodaros praktika, kad jie būtų sąžiningi, aiškūs, neklaidinantys, subalansuoti pristatantys pranašumus, **išlaidas** bei riziką, ir tinkami tikslinei auditorijai pagal turinį ir platinimo kanalus ar, kai taikytina, tikslinei rinkai pagal turinį ir platinimo kanalus.

24d straipsnis

Profesiniai reikalavimai

1. Valstybės narės įpareigoja investicines įmones užtikrinti ir kompetentingoms institucijoms paprašius įrodyti, kad fiziniai asmenys, investicinės įmonės vardu klientams teikiantys konsultacijas dėl investicijų arba informaciją apie finansines priemones, investicines paslaugas ar papildomas paslaugas, turėtų reikiamų žinių ir kompetencijos, kad galėtų vykdyti savo pareigas pagal 24, 24a, 24b, 24c ir 25 straipsnius, ir išlaikytų bei atnaujintų tas žinias ir kompetenciją, reguliariai dalyvaudami profesinio tobulinimosi ir mokymo veikloje, įskaitant specialų mokymą, kai įmonė siūlo naujas finansines priemones ir investicines paslaugas. Valstybės narės parengia ir paskelbia kriterijus, kuriais remiantis veiksmingai vertinamos tokios žinios ir kompetencija.

2. Taikydamos 1 dalį, valstybės narės reikalauja, kad investicinės įmonės užtikrintų ir kompetentingoms institucijoms paprašius įrodytų, kad fiziniai asmenys, investicinės įmonės vardu teikiantys klientams konsultacijas dėl investicijų, turėtų ir išlaikytų bent V priede nustatytas žinias bei kompetenciją ir dalyvautų profesinio mokymo ir tobulinimosi veikloje bent 15 valandų per metus *darbo metu*. ***Valstybės narės nustato ir paskelbia mechanizmus, skirtus veiksmingai kontroliuoti ir vertinti fizinių asmenų, investicinių įmonių vardu teikiančių konsultacijas dėl investicijų klientams, žinias ir kompetenciją. Mechanizmais visų pirma apibrėžiama, kokiais atvejais iš tų asmenų turi būti reikalaujama papildomų profesinio mokymo ir tobulinimosi valandų, viršijančių minimalų 15 valandų skaičių per metus, remiantis žinių ir kompetencijos įvertinimu. Nacionalinės kompetentingos institucijos tinkamą profesinio mokymo valandų skaičių skiria minimalioms būtiniausioms žinioms apie tvarias investicijas, kuriomis prisidedama prie aplinkos ar socialinio tikslo, įskaitant tai, kaip atsižvelgti į tvarumo veiksnius ir klientų tvarumo srities prioritetus ir juos integruoti į konsultavimo procesus. Valstybės narės gali nustatyti, kad tęstinis profesinis mokymas, įgytas ir reikalaujamas kaip kitos profesinės kvalifikacijos dalis, gali būti laikomas galiojančiu.***

Priimančiosios valstybės narės gali reikalauti, kad atitiktis V priede nustatytiems kriterijams ir kasmet sėkmingai užbaigtas tęstinio profesinio mokymo ir tobulinimosi kursas būtų įrodomi sertifikatu arba bet koku kitu Sąjungos ar valstybių narių pripažįstamu dokumentu.

Komisijai pagal 89 straipsnį suteikiami įgaliojimai iš dalies pakeisti šią direktyvą priimant deleguotąjį aktą, kuriuo prireikus patikslinami V priede nustatyti reikalavimai.“;

14) 25 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1, 2 ir 3 dalys pakeičiamos taip:

„1. Investicinė įmonė įvertina klientui rekomenduosimos arba jo prašomos atitinkamos (-ų) finansinės (-ių) priemonės (-ių) ar investicinių paslaugų arba sandorio (-ių) tinkamumą ar priimtinumą likus pakankamai laiko atitinkamai iki i) konsultacijų dėl investicijų ar portfelio valdymo teikimo arba ii) pavedimo vykdymo, priėmimo ir perdavimo. Kiekvienas iš šių vertinimų nustatomas remiantis investicinės įmonės gauta informacija apie klientą arba potencialų klientą pagal toliau išdėstytus reikalavimus.

Investicinė įmonė užtikrina, kad, prieš prašydama bet kokios informacijos iš kliento arba potencialaus kliento, jam būtų paaiškintas tinkamumo arba priimtinumą vertinimo tikslas. Klientai ir potencialūs klientai perspėjami apie šias pasekmes:

- a) netikslios ar neišsamios informacijos pateikimas daro neigiamą poveikį investicinės įmonės atliekamo vertinimo kokybei;
- b) negavusi informacijos įmonė negalės nustatyti, ar numatyta paslauga arba finansinė priemonė yra klientams tinkama ar priimtina, ir toliau teikti rekomendacijos arba vykdyti kliento pavedimo. Toks paaiškinimas ir perspėjimas pateikiamas standartizuotu formatu.

Neprofesionaliojo kliento prašymu investicinė įmonė pateikia jam ataskaitą apie informaciją, surinktą tinkamumo ar priimtinumą vertinimo tikslais. Tokia ataskaita pateikiama standartizuotu formatu.

ESMA parengia techninių reguliavimo standartų projektus, kuriuose nustato 1 dalies antroje pastraipoje nurodytą paaiškinimą ir perspėjimą, taip pat 1 dalies trečioje pastraipoje nurodytos ataskaitos formą ir turinį.

ESMA pateikia techninių reguliavimo standartų projektus Komisijai ne vėliau kaip [LB: įrašyti datą – 18 mėnesių po įsigaliojimo dienos].

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti šios dalies ketvirtoje pastraipoje nurodytus techninius reguliavimo standartus pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 10–14 straipsnius.

2. Pagal antrą pastraipą, teikdama konsultaciją dėl investicijų arba portfelio valdymo paslaugas, investicinė įmonė gauna būtiną informaciją apie kliento ar potencialaus kliento investicinės srities žinias ir patirtį, susijusias su konkrečios rūšies produktu ar paslauga, **ir** to kliento finansinę padėtį, įskaitant:

- **jei įmonės prašymu klientas atskleidė informaciją**, – esamų portfelių sudėtį,
- galimybes patirti visiškų ar dalinių nuostolių,
- investicinius poreikius ir tikslus, įskaitant tvarumo srities prioritetus, jei jų yra, ir
- priimtina riziką, kad investicinė įmonė galėtų rekomenduoti klientui ar potencialiam klientui investicines paslaugas ar finansines priemones, kurios jam tinka ir visų pirma atitinka jam priimtinos rizikos lygį, jo galimybes patirti nuostolių, **jo tvarumo srities prioritetus** ir portfelio diversifikacijos poreikį.

Investicinės įmonės informuoja klientus apie tai, kad yra dviejų rūšių konsultacijos investicijų klausimais. Tuo remdamiesi klientai gali nuspręsti, kokių konsultacijų jie pageidauja.

Valstybės narės užtikrina, kad investicinei įmonei teikiant konsultacijas dėl investicijų ir rekomenduojant paslaugų arba produktų paketą pagal 24 straipsnio 11 dalį, būtų tinkamas visas paketas.

Teikdamos arba konsultacijas dėl investicijų, arba portfelio valdymo paslaugas, apimančias vienų finansinių priemonių pakeitimą kitomis, investicinės įmonės gauna būtiną informaciją apie kliento investicijas ir atlieka finansinių priemonių pakeitimo kitomis sąnaudų ir naudos analizę. Teikdamos konsultacijas dėl investicijų, investicinės įmonės informuoja klientą, ar finansinių priemonių pakeitimo kitomis nauda yra didesnė už susijusias išlaidas.

3. Valstybės narės užtikrina, kad teikdama kitas nei numatytąsias 2 dalyje investicines paslaugas, investicinė įmonė paprašytų *neprofesionaliojo* kliento ar potencialaus *neprofesionaliojo* kliento pateikti informaciją apie jo investicinės srities žinias ir patirtį, susijusias su konkrečios rūšies siūlomu ar prašomu produktu ar paslauga, kad investicinė įmonė galėtų įvertinti, ar klientui tinka numatyta (-os) investicinė (-ės) paslauga (-os) ar finansinė (-ės) priemonė (-ės).

Kai numatoma teikti paslaugų arba produktų paketą pagal 24 straipsnio 11 dalį, vertinant atsižvelgiama į tai, ar visas paketas yra tinkamas.

Kai remdamasi pagal pirmą pastraipą gauta informacija, investicinė įmonė mano, kad produktas ar paslauga netinka klientui ar potencialiam klientui, investicinė įmonė perspėja klientą ar potencialų klientą. *Kai paslauga teikiama neprofesionaliajam klientui*, tas perspėjimas pateikiamas standartizuotu formatu ir dokumentuojamas.

Investicinė įmonė nevykdo sandorio, dėl kurio pateikiamas perspėjimas, kad produktas ar paslauga yra netinkami, išskyrus atvejus, kai klientas paprašo jį vykdyti nepaisydamas tokio perspėjimo. Dokumentuojamas ir kliento prašymas, ir įmonės sutikimas jį vykdyti.

ESMA parengia techninių reguliavimo standartų projektus, kuriuose nustatomas trečioje pastraipoje nurodyto perspėjimo *neprofesionaliesiems klientams* formatas bei turinys.

ESMA pateikia techninių reguliavimo standartų projektus Komisijai ne vėliau kaip [LB: įrašyti datą – 18 mėnesių po įsigaliojimo dienos].

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti tuos techninius reguliavimo standartus pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 10 straipsnį.“;

- b) 4 dalis papildoma šiomis pastraipomis:

„ESMA parengia techninių reguliavimo standartų projektus, kuriuose nustatomas pirmos pastraipos c punkte nurodyto perspėjimo *neprofesionaliesiems klientams* formatas ir turinys.

ESMA pateikia techninių reguliavimo standartų projektus Komisijai ne vėliau kaip [LB: įrašyti datą – 18 mėnesių po įsigaliojimo dienos].

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti tuos pirmiau nurodytus techninius reguliavimo standartus pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 10 straipsnį.“;

c) 6 dalies antra pastraipa papildoma šiuo sakiniu:

„Toks pareiškimas pateikiamas pakankamai iš anksto iki sudarant sandorį, siekiant užtikrinti, išskyrus atvejus, kai nurodyta kitaip, kad klientas turėtų pakankamai laiko jį peržiūrėti ir prireikus iš investicinės įmonės gauti papildomos informacijos ar paaiškinimų.“;

d) 8 dalis pakeičiama taip:

„8. Komisijai pagal 89 straipsnį suteikiami įgaliojimai papildyti šią direktyvą priimant deleguotuosius aktus, kuriais užtikrinama, kad investicinės įmonės, teikdamos investicines ar papildomas paslaugas savo klientams, laikytųsi šio straipsnio 1–6 dalyse nustatytų principų, įskaitant principus, susijusius su informacija, kurią reikia gauti vertinant paslaugų ir finansinių priemonių tinkamumą ir priimtinumą savo klientams, kriterijais, taikomais vertinant nekompleksines finansines priemones, kai taikomas šio straipsnio 4 dalies a punkto vi papunktis, įrašų ir susitarimų dėl paslaugų teikimo klientams bei periodinių ataskaitų klientams už suteiktas paslaugas turiniu ir forma. Tuose deleguotuosiuose aktuose atsižvelgiama į:

- a) esamam ar potencialiam klientui siūlomų ar teikiamų paslaugų pobūdį, atsižvelgiant į sandorių rūšį, dalyką, dydį, išlaidas, riziką, sudėtingumą, kainą ir periodiškumą;
 - b) siūlomų ar aptariamų produktų, įskaitant skirtingų rūšių finansines priemones, pobūdį;
 - c) tai, ar esamas arba potencialus klientas yra neprofesionalusis klientas ar profesionalusis klientas, arba į jų priskyrimą prie tinkamų sandorio šalių, kai taikoma 6 dalis;
- ca) finansinių produktų suderinamumo su kliento tvarumo srities prioritetais vertinimo ir portfelio arba investicinio produkto, siūlomo pagal kliento tvarumo srities prioritetus, pritaikymo procedūros išdėstymo kriterijus.“;***

14a) 29a straipsnyje įterpiama ši dalis:

„2a. Investicinės įmonės, teikiančios investicines paslaugas profesionaliesiems klientams, turi teisę susitarti su tokiais klientais dėl riboto 24 ir 24b straipsniuose nustatytų išsamių reikalavimų taikymo. Investicinėms įmonėms neleidžiama susitarti dėl tokių apribojimų, kai teikiamos konsultacijos dėl investicijų ar portfelio valdymo paslaugos ir kai, nepriklausomai nuo suteiktos investicinės paslaugos, į atitinkamas finansines priemones yra įterpta išvestinė finansinė priemonė.“;

15) 30 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalies pirma pastraipa pakeičiama taip:

Valstybės narės užtikrina, kad investicinės įmonės, įgaliotos klientų vardu vykdyti pavedimus ir (arba) sudaryti sandorius savo sąskaita ir (arba) arba priimti ir perduoti pavedimus, galėtų paskatinti tinkamas sandorio šalis, kad šios sudarytų sandorius, arba sudaryti sandorius su tinkamomis sandorio šalimis, nesilaikydamos 16 straipsnio 3a dalyje, 24 straipsnyje, **24b straipsnyje, 24c straipsnyje**, 25 straipsnyje, 27 straipsnyje ir 28 straipsnio 1 dalyje nurodytų reikalavimų, taikomų tiems sandoriams ar bet kuriai papildomai paslaugai, tiesiogiai susijusiai su tais sandoriais.“;

b) 2 dalies antra pastraipa pakeičiama taip:

„Priskyrimas prie tinkamų sandorių šalių pagal pirmą pastraipą nedaro poveikio tokių subjektų teisei prašyti, kad apskritai arba konkrečiame sandoryje jie būtų laikomi klientais, kurių ir investicinės įmonės bendrai veiklai būtų taikomi 24, 24a, 24b, 24c, 25, 27 ir 28 straipsniai.“;

16) įterpiamas šis 35a straipsnis:

„35a straipsnis

Tarpvalstybinės veiklos ataskaitų teikimas

1. Valstybės narės įpareigoja investicines įmones ir kredito įstaigas, teikiančias investicines paslaugas arba vykdančias investicinę veiklą ir, **naudojantis paslaugų teikimo laisve arba įsisteigimo laisve**, tarpvalstybiniu mastu teikiančias **tarpvalstybines** paslaugas daugiau kaip 50 klientų, savo buveinės valstybės narės kompetentingai institucijai kasmet pateikti šią informaciją:

- a) priimančiųjų valstybių narių, kuriose investicinė įmonė vykdo veiklą naudodamasi laisve teikti paslaugas ir vykdyti veiklą pateikus pranešimą pagal 34 straipsnio 2 dalį, sąrašą;
- b) kiekvienoje ■ valstybėje narėje naudojantis laisve teikti investicines paslaugas ir vykdyti investicinę veiklą bei teikti papildomas paslaugas, teikiamų paslaugų ir vykdomos veiklos rūšį, apimtį ir mastą;
- c) bendrą kiekvienos ■ valstybės narės klientų skaičių ir jų kategorijas, atitinkančias b punkte nurodytas paslaugas ir veiklą, suteiktas per atitinkamą laikotarpį, kuris baigiasi gruodžio 31 d., ir išskaidymą į profesionaliuosius ir neprofesionaliuosius klientus;
- d) 75 straipsnyje nurodytų skundų, gautų iš klientų ir suinteresuotųjų šalių kiekvienoje ■ valstybėje narėje, skaičių;
- e) ■ valstybėse narėse naudojamų rinkodaros pranešimų rūšį.

Visą iš investicinių įmonių surinktą informaciją kompetentingos institucijos perduoda ESMA.

2. ESMA sukuria elektroninę duomenų bazę, kurioje kaupiama pagal 1 dalį surinkta informacija ir kuria gali naudotis visos kompetentingos institucijos.
3. ESMA parengia techninių reguliavimo standartų projektus dėl 1 dalyje nurodytos informacijos, kurią investicinės įmonės turi pateikti kompetentingoms institucijoms, elementų.

ESMA pateikia tuos techninių reguliavimo standartų projektus Komisijai ne vėliau kaip [LB: įrašyti datą – 18 mėnesių po įsigaliojimo dienos].

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti tuos techninius reguliavimo standartus pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 10 straipsnį.

4. ESMA parengia techninių įgyvendinimo standartų projektus, kuriuose nustatomi duomenų standartai ir formatai, metodai ir perdavimo tvarka, informacijos teikimo periodiškumas ir pradžios data.

ESMA tuos techninių įgyvendinimo standartų projektus pateikia Komisijai ne vėliau kaip [LB: įrašyti datą – 18 mėnesių po įsigaliojimo dienos].

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti techninius įgyvendinimo standartus pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 15 straipsnį.

5. Remdamasi pagal 2 dalį perduota informacija, ESMA kasmet skelbia ataskaitą, kurioje pateikiami anonimizuoti suvestiniai statistiniai duomenys, susiję su Sąjungoje teikiamomis investicinėmis paslaugomis ir vykdoma veikla naudojantis laisve teikti investicines paslaugas ir vykdyti investicinę veiklą, ir tendencijų analizė.“;

17) 69 straipsnio 2 dalis iš dalies keičiama taip:

-a) įterpiamas šis punktas:

„ba) reguliariai tikrinti, ar rinkoje esančios finansinės priemonės kokybinės ir kiekybinės savybės atitinka atitinkamus lyginamuosius indeksus, ir prireikus imtis taisomųjų veiksmų pagal 69a straipsnį;“;

a) įterpiamas ca punktas:

„ca) vykdyti kontrolinio pirkimo veiklą;“

b) įterpiamas ka punktas:

„ka) ne ilgesniam kaip vienų metų laikotarpiui sustabdyti arba uždrausti savo valstybėje narėje investicinės įmonės naudojamus rinkodaros pranešimus arba praktiką, jei yra pagrįstų priežasčių manyti, kad buvo pažeista ši direktyva arba Reglamentas (ES) Nr. 600/2014;“;

c) įterpiami v ir w punktai:

„v) imtis visų būtinų priemonių, įskaitant prašymą trečiajai šaliai ar kitai valdžios institucijai laikinai arba nuolat įgyvendinti tokias priemones siekiant:

i) pašalinti turinį arba apriboti prieigą prie elektroninės sąsajos, arba nurodyti aiškiai pateikti įspėjimą klientams jiems jungiantis prie elektroninės sąsajos;

ii) nurodyti prieglobos paslaugų teikėjui pašalinti, pasyvinti arba apriboti prieigą prie elektroninės sąsajos;

iii) nurodyti domenų registrams arba registratoriams ištrinti išsamųjį domeno vardą ir leisti atitinkamai kompetentingai institucijai jį užregistruoti;

w) įpareigoti investicines įmones naudoti perspėjimus apie riziką informacinėje medžiagoje, įskaitant rinkodaros pranešimus, **kurie teikiami arba tampa prieinami neprofesionaliesiems**

klientams arba potencialiems neprofesionaliesiems klientams, susijusioje su ypač rizikingomis arba kompleksinėmis finansinėmis priemonėmis, kai tos priemonės galėtų kelti didelę grėsmę investuotojų apsaugai.“;

wa) naudoti saityno paieškos sistemas ir priemones duomenims internete rinkti stebėsenos, priežiūros, aptikimo ir tyrimo tikslais;“;

d) pridedamos šios pastraipos:

„Naudodamasi ka punkte nurodytais įgaliojimais, kompetentinga institucija apie tai praneša ESMA. Kai tokia praktika ar pranešimai naudojami daugiau nei vienoje valstybėje narėje, ESMA, gavusi bent vienos kompetentingos institucijos prašymą, koordinuoja veiksmus, kurių kompetentingos institucijos imasi pagal ka punktą.

Šioje dalyje nustatytų įgaliojimų įgyvendinimas ir naudojimasis jais turi būti proporcingi ir vykdomi laikantis Sąjungos ir nacionalinės teisės, įskaitant taikytinas procedūrinės garantijas ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos principus. Pagal šią direktyvą priimtos tyrimo ir vykdymo užtikrinimo priemonės turi atitikti pažeidimo pobūdį ir bendrą faktinę ar galimą žalą.“;

17a) įterpiamas šis straipsnis:

„69a straipsnis

Lyginamieji indeksai kaip priežiūros priemonė

1. Pagal 16-a straipsnį ESMA, remdamasi sektoriaus tyrimais ir pasikonsultavusi su EIOPA ir nacionalinėmis kompetentingomis institucijomis, prireikus parengia bendrus Europos lyginamuosius indeksus, skirtus daugiau nei vienoje valstybėje narėje kuriamų ir platinamų palyginamų finansinių priemonių grupėms. Lyginamieji indeksai yra palyginamų investicinių produktų grupių atskaitos taškai ir juos nacionalinės kompetentingos institucijos naudoja vertindamos investicinių įmonių kuriamų arba platinamų investicinių produktų kokybines ir kiekybines savybes.

ESMA, atsižvelgdama į pokyčius rinkoje, reguliariai atnaujinama tuos lyginamuosius indeksus.

Konkrečiais atvejais, kai esama nacionalinių ypatumų, turinčių tiesioginį poveikį pagrindinėms produkto savybėms, pavyzdžiui, išlaidoms, veiksmingumui ir kokybinei

naudai, atsižvelgiama į juos. Šiuo tikslu nacionalinės kompetentingos institucijos apie tai praneša ESMA ir pateikia gaires, kaip tokios savybės daro poveikį lyginamiesiems indeksams, be kita ko, nurodamos įvairų poveikį, kurį tokios produkto savybės turi atitinkčiai lyginamiesiems indeksams.

Kai investicinis produktas sukuriamas ir platinamas tik vienoje valstybėje narėje, tokiam produktui taikomi tos valstybės narės nacionalinės kompetentingos institucijos parengti nacionaliniai lyginamieji indeksai. ESMA, pasikonsultavusi su EIOPA, parengia nacionalinių lyginamųjų indeksų rengimo techninių reguliavimo standartų projektus, kad būtų užtikrintas suderintas požiūris Sąjungoje, ir periodiškai atnaujina tuos standartus.

ESMA tuos techninių reguliavimo standartų projektus pateikia Komisijai ne vėliau kaip [18 mėnesių] po šios iš dalies keičiančios direktyvos įsigaliojimo dienos].

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti ketvirtoje pastraipoje nurodytus techninius reguliavimo standartus pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 10–14 straipsnius.

2. 1 dalyje nurodytus lyginamuosius indeksus nacionalinės kompetentingos institucijos taiko tik kaip priežiūros priemonę, kad, remiantis rizika grindžiamu požiūriu, būtų lengviau nustatyti galimas rinkoje esančių investicinių produktų išskirtis ir sudaryti sąlygas toms institucijoms, kai būtina, atlikti tolesnius tyrimus.

Šiuo tikslu nacionalinės kompetentingos institucijos gali bendradarbiauti su privačiuoju sektoriumi, kad būtų paremtos jų pastangos atliekant rinkos tyrimą.

Naudodamosi šiuo įgaliojimu, nacionalinės kompetentingos institucijos reguliariai tikrina rinkoje esančius investicinius produktus ir palygina juos su atitinkamais lyginamaisiais indeksais. Jei jos nustato produktus, kurie nukrypsta nuo lyginamojo indekso, jos gali reikalauti, kad investicinė įmonė pateiktų tokio nuokrypio paaiškinimą, ir jei mano, kad paaiškinimu tinkamai pagrindžiamas nuokrypis, užbaigia savo tyrimą ir pateikia teigiamą įvertinimą.

Tačiau jei, jų manymu, nuokrypis nuo lyginamojo indekso paaiškinimu nėra tinkamai

pagrindžiamas, jos gali reikalauti, kad investicinė įmonė pakoreguotų savo metodą ir laikytųsi 16-a straipsnyje nustatytų produkto valdymo reikalavimų tam, kad vartotojui būtų nurodytos numatytos atitinkamo investicinio produkto kokybinės ir kiekybinės savybės. Jei įmonė pakoreguoja savo metodą, nacionalinės kompetentingos institucijos užbaigia tyrimą ir pateikia teigiamą įvertinimą.

Jei investicinė įmonė nepateikia paaiškinimo arba paaiškinimu produkto nuokrypis nuo lyginamojo indekso nėra tinkamai pagrindžiamas ir įmonė produkto kokybinių ir kiekybinių savybių nesuderina su atitinkamu lyginamuoju indeksu, nacionalinės kompetentingos institucijos kraštutiniu atveju gali reikalauti, kad investicinė įmonė pašalintų tą produktą iš rinkos, jei būtina.“;

18) 70 straipsnio 3 dalies a punktas papildomas xxxvii–xxxxii papunkčiais:

„xxxvii) 16-a straipsnio 1–8 dalių;

xxxviii) 24 straipsnio 5a–5c dalių ir 11a dalies;

xxxix) 24a straipsnio 1–2 dalių ir 6–7 dalių;

xxxx) 24b straipsnio 1, 3 ir 4 dalių;

xxxxi) 24c straipsnio 1–5 ir 7 dalių;

xxxxii) 35a straipsnio 1 dalies;“;

19) 73 straipsnio 1 dalis iš dalies keičiama taip:

a) pirma pastraipa pakeičiama taip:

„Valstybės narės užtikrina, kad kompetentingos institucijos nustatytų veiksmingus mechanizmus, kuriais būtų galima kompetentingoms institucijoms pranešti apie Reglamento (ES) Nr. 600/2014 ir nacionalinės teisės nuostatų, priimtų įgyvendinant šią direktyvą, potencialius arba faktinius pažeidimus, be kita ko, įvykdytus įmonių, kurioms nėra suteiktas tinkamas veiklos leidimas pagal šią direktyvą.“;

b) antros pastraipos a punktas pakeičiamas taip:

„a) konkretus pranešimų apie potencialius arba faktinius pažeidimus gavimo ir tolesnių veiksmų procedūras, įskaitant saugių ryšių kanalų tokiems pranešimams pateikti nustatymą. Tos procedūros taip pat apima sauto į paprastą pranešimo formą, kad bet kuris asmuo galėtų

pranešti apie galimus ar faktinius Sąjungos teisės ar nacionalinės teisės pažeidimus, sukūrimą kiekvienos kompetentingos institucijos svetainės pirmame puslapyje. Valstybės narės įpareigoja kompetentingas institucijas nepagrįstai nedelsiant išanalizuoti visus naudojantis šia pranešimo forma pateiktus pranešimus;“;

20) 86 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Kai priimančiosios valstybės narės kompetentinga institucija (šiam straipsnyje – inicijuojančioji institucija) turi pagrįstų priežasčių manyti, kad investicinė įmonė, vykdanči savo veiklą jos teritorijoje naudodamasi laisve teikti paslaugas, ar investicinė įmonė, turinti jos teritorijoje savo filialą, pažeidžia pagal šią direktyvą priimtose nuostatose nustatytas pareigas, kurios nesuteikia priimančiosios valstybės narės kompetentingoms institucijoms atitinkamų įgaliojimų, ji tas išvadas pateikia buveinės valstybės narės kompetentingai institucijai.

Informacija apie tokį išvadą pateikimą perduodama ESMA. ESMA perduoda tokią informaciją visų kitų priimančiųjų valstybių narių, kuriose investicinė įmonė teikia investicines paslaugas arba vykdo veiklą, kompetentingoms institucijoms.

Buveinės valstybės narės kompetentinga institucija nepagrįstai nedelsdama ir ne vėliau kaip per 30 darbo dienų po to, kai inicijuojančioji institucija pateikė savo išvadas, imasi būtinų priemonių arba pradeda būtiną administracinį procesą, kurio tikslas – imtis tokių priemonių. Buveinės valstybės narės kompetentinga institucija perduoda visą būtiną informaciją apie visas priemones, kurių imtasi, inicijuojančiajai institucijai, taip pat ESMA ir visų kitų valstybių narių, kurių teritorijoje investicinė įmonė vykdo veiklą, kompetentingoms institucijoms.

Jeigu, nepaisant priemonių, kurių ėmėsi buveinės valstybės narės kompetentinga institucija, arba dėl to, kad tos priemonės pasirodė nepakankamos arba jų visai nesiiimta, investicinė įmonė toliau veikia aiškiai pažeisdama priimančiosios valstybės narės investuotojų interesus ar kenkdama tinkamam rinkų veikimui:

a) priimančiosios valstybės narės kompetentinga institucija, informavusi buveinės valstybės narės kompetentingą instituciją, imasi visų tinkamų priemonių, kurių reikia investuotojams ir tinkamam rinkų veikimui apsaugoti ir kurios apima

galimybę užkirsti kelią pažeidimą padariusioms investicinėms įmonėms toliau vykdyti sandorius jų teritorijose. Apie tokias priemones nepagrįstai nedelsiant pranešama Komisijai ir ESMA, taip pat visoms priimančiųjų valstybių narių, kuriose pažeidimą padariusi investicinė įmonė vykdo veiklą, kompetentingoms institucijoms ir

b) priimančiosios valstybės narės kompetentinga institucija gali perduoti klausimą ESMA, kuri gali imtis veiksmų pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 19 straipsniu jai suteiktus įgaliojimus.“;

b) įterpiamos 1a ir 1b dalys:

„1a. Jeigu inicijuojančioji institucija pagal 1 dalį ėmėsi atsargumo priemonių prieš pažeidimą padariusią investicinę įmonę, bet kurios kitos priimančiosios valstybės narės kompetentinga institucija tuo atveju, kai ta pati investicinė įmonė kelia susirūpinimą arba daro labai panašius ar identiškus pažeidimus, nurodytus inicijuojančiosios institucijos išvadose, gali imtis labai panašių arba identiškų priemonių tos įmonės atžvilgiu, jeigu ta kompetentinga institucija taip pat turi pagrįstų priežasčių manyti, kad jos teritorijoje padarytas panašus pažeidimas.

Tos kitos priimančiosios valstybės narės kompetentinga institucija gali tai daryti prieš tai neperdavusi išvadų priimančiosios valstybės narės kompetentingai institucijai, tačiau likus ne mažiau kaip penkioms darbo dienoms iki tokių atsargumo priemonių taikymo apie tai pranešusi buveinės valstybės narės kompetentingai institucijai.

Apie tokias priemones nepagrįstai nedelsiant pranešama Komisijai, ESMA ir visoms priimančiųjų valstybių narių, kuriose pažeidimą padariusi investicinė įmonė vykdo veiklą, kompetentingoms institucijoms.

1b. Jeigu per 12 mėnesių viena ar daugiau priimančiųjų valstybių narių kompetentingų institucijų ėmėsi priemonių pagal 1 dalies ketvirtos pastraipos a punktą vienos ar daugiau investicinių įmonių, kurių buveinės valstybė narė yra ta pati, atžvilgiu arba jeigu buveinės valstybė narė nesutinka su priimančiosios valstybės narės išvadomis, ESMA gali sukurti bendradarbiavimo platformą pagal 87a straipsnį.“;

21) įterpiamas 87a straipsnis:

„87a straipsnis

Bendradarbiavimo platformos

1. Jei esama pagrįsto susirūpinimo dėl neigiamo poveikio investuotojams, ESMA gali savo iniciatyva arba vienos ar kelių kompetentingų institucijų prašymu sukurti ir koordinuoti bendradarbiavimo platformą, kad padėtų atitinkamoms priežiūros institucijoms keistis informacija ir užtikrintų tvirtesnę jų bendradarbiavimą, kai investicinė įmonė vykdo arba ketina vykdyti veiklą, grindžiamą laisve teikti paslaugas arba įsisteigimo laisve, ir kai tokia veikla aktuali priimančiosios valstybės narės rinkai. Jei bendradarbiavimo platforma sukuriama kompetentingos institucijos prašymu, ta kompetentinga institucija praneša buveinės valstybės narės kompetentingai institucijai apie savo pagrįstą susirūpinimą dėl neigiamo poveikio investuotojams.
2. 1 dalis nedaro poveikio atitinkamų priežiūros institucijų teisei sukurti bendradarbiavimo platformą, jei jos visos dėl to susitaria.
3. Bendradarbiavimo platformos sukūrimas pagal 1 ir 2 dalis nedaro poveikio šioje direktyvoje numatytiems buveinės valstybės narės ir priimančiosios valstybės narės priežiūros institucijoms priskirtiems priežiūros įgaliojimams.
4. Nedarant poveikio Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 35 straipsniui, ESMA prašymu atitinkamos kompetentingos institucijos laiku pateikia visą būtiną informaciją.
5. Jeigu dvi ar daugiau bendradarbiavimo platformoje dalyvaujančių kompetentingų institucijų nesutaria dėl vykdytino veiksmo procedūros ar turinio arba neveikimo, ESMA bet kurios atitinkamos kompetentingos institucijos prašymu arba savo iniciatyva gali padėti kompetentingoms institucijoms pasiekti susitarimą pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 19 straipsnio 1 dalį.
6. Jei platformoje kyla nesutarimų ir jei yra rimtų abejonių dėl neigiamo poveikio investuotojams arba dėl investicinės įmonės atžvilgiu vykdytino veiksmo turinio ar neveikimo, ESMA gali ***nuspręsti inicijuoti ir koordinuoti bendrus patikrinimus vietoje. ESMA pakviečia buveinės valstybės narės kompetentingą instituciją ir kitas atitinkamas***

bendradarbiavimo platformos priežiūros institucijas dalyvauti tokiuose bendruose patikrinimuose vietoje.

22) įterpiama VIa antraštinė dalis:

„VIA ANTRAŠTINĖ DALIS

FINANSINIS ŠVIETIMAS

88a straipsnis

Neprofesionaliųjų ir potencialių neprofesionaliųjų klientų finansinis švietimas

*1. Valstybės narės **apibrėžia ir įgyvendina informavimo ir švietimo veiksmus, kuriais siekia propaguoti ir didinti klientų švietimą ir žinias, susijusius su atsakingu investavimu naudojantis investicinėmis paslaugomis ar papildomomis paslaugomis.***

*Kurdamos švietimo priemonės finansiniam raštingumui skatinti, valstybės narės **atsižvelgia į nacionalinių kompetentingų institucijų, universitetų ir atitinkamų suinteresuotųjų subjektų indėlį. Šiuo atžvilgiu valstybės narės tinkamai apsvarsto galimybę į savo nacionalines mokyklų mokymo programas įtraukti privalomą mokymo turinį.***

*Valstybės narės **parengia programas, kuriomis būtų finansuojamos vartotojų organizacijos, nepriklausomų investuotojų arba akcininkų organizacijos, remiančios neprofesionaliųjų ir potencialių neprofesionaliųjų klientų švietimą, susijusį su atsakingu investavimu naudojantis investicinėmis paslaugomis ar papildomomis paslaugomis.***

*1a. Nacionalinės kompetentingos institucijos **dalyvauja dialoge ir savo iniciatyva atlieka tarpusavio vertinimus, kad įvertintų geriausios patirties pritaikymą jų nacionalinėje sistemoje.***

*1b. Komisija, **bendradarbiaudama su Europos priežiūros institucijomis (EPI), Europos investicijų banku ir Europos Centrinio Banku:***

*a) **palengvina valstybių narių ir švietimo bei finansų srityse veikiančių***

suinteresuotųjų subjektų bendradarbiavimą ir keitimąsi geriausia patirtimi;

- b) nustato aiškius finansinio raštingumo tikslus;*
- c) sukuria Finansinio švietimo ir raštingumo platformą, kurią sudaro atstovai iš:*
 - Europos Centrinio Banko;*
 - Europos investicijų banko;*
 - EPI;*
 - kiekvienos valstybės narės, veikiančios švietimo ir finansų sektoriuose ir paskirti nacionalinių kompetentingų institucijų;*
 - Europos ir nacionalinių vartotojų asociacijų;*
 - Europos finansų sektoriaus federacijų.*

Ad hoc pagrindu gali būti kviečiamos tarptautinės organizacijos ir kiti viešojo ir privačiojo sektorių suinteresuotieji subjektai.

Platformai pirmininkauja Komisija. Atstovai skiriami dvejų metų kadencijai, kuri gali būti pratęsta.

Valstybės narės propaguoja finansinio raštingumo įgūdžių ugdymą ir imasi tam skirtų priemonių.

Ne vėliau kaip ... [LB: prašom įrašyti datą, kuri yra 12 mėnesių po šios iš dalies keičiančios direktyvos įsigaliojimo] ir vėliau kas trejus metus valstybės narės pateikia Komisijai ataskaitą apie 1 dalies įgyvendinimą. Komisija paskelbia gaires dėl tokių ataskaitų apimties.

Ne vėliau kaip ... [LB: prašom įrašyti datą, kuri yra 12 mėnesių po šios iš dalies keičiančios direktyvos įsigaliojimo] ir vėliau kas penkerius metus Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą apie priemonių, susijusių su 1 dalimi, įgyvendinimą, nurodama geriausių patirtį, galimus tolesnius veiksmus, taip pat stebimą raidą ir rezultatus tarp ataskaitų.

1c. Valstybės narės raginamos:

- a) koordinuoti ir bendradarbiauti klausimais, susijusiais su finansiniu švietimu Sąjungos lygmeniu, pvz., pasitelkiant atviruosius koordinavimo*

metodus ir bendrą keitimąsi geriausia patirtimi tarp Sąjungos finansų ministrų ir Sąjungos švietimo ministrų, taip pat su kitomis Sąjungos institucijomis;

b) skatinti finansinį švietimą ir mokymą, taip pat naudojantis mokymosi visą gyvenimą galimybėmis nacionaliniu lygmeniu, tokiomis kaip viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės, ir mentorystės programomis.

Komisija ir valstybės narės siekia stiprinti bendradarbiavimą finansinio švietimo srityje Europos švietimo erdvėje, pvz., pasitelkdamos „Erasmus+“ mokytojų akademijos iniciatyvą. Valstybės narės raginamos naudotis esamomis priemonėmis ir ES finansavimo programomis Sąjungos ir nacionaliniu lygmenimis, kad būtų galima propaguoti, remti finansinį švietimą ir mokymą ir sudaryti jam sąlygas bei užtikrinti diplomų tarpusavio pripažinimą visoje Europos Sąjungoje.

88b straipsnis

Finansinis švietimas ir rinkodaros pranešimai

Finansinio švietimo medžiaga, kuria siekiama didinti asmenų finansinį raštingumą, suteikiant jiems galimybę įgyti finansinių gebėjimų, ir kuria tiesiogiai nesiūloma ar neskatinama investuoti į vieną ar kelias finansines priemones ar jų kategorijas arba naudotis konkrečiomis investicinėmis paslaugomis, šios direktyvos tikslais rinkodaros pranešimu nelaikoma.“;

23) 89 straipsnis pakeičiamas taip:

- „1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.
2. 2 straipsnio 3 ir 4 dalyse, 4 straipsnio 1 dalies 2 punkto antroje pastraipoje ir 2 dalyje, 13 straipsnio 1 dalyje, 16 straipsnio 12 dalyje, 16-a straipsnio 11 ir 12 dalyse, 23 straipsnio 4 dalyje, 24 straipsnio 5c ir 13 dalyse, 24b straipsnio 2 dalyje, 24c straipsnio 8 dalyje, 24d straipsnio 2 dalyje, 25 straipsnio 8 dalyje, 27 straipsnio 9 dalyje, 28 straipsnio 3 dalyje, 30 straipsnio 5 dalyje, 31 straipsnio 4 dalyje, 32 straipsnio 4 dalyje, 33 straipsnio 8 dalyje, 35a straipsnio 3 ir 4 dalyse, 52 straipsnio 4 dalyje, 54 straipsnio 4 dalyje, 58 straipsnio 6 dalyje, 64 straipsnio 7 dalyje, 65 straipsnio 7 dalyje ir 79 straipsnio 8 dalyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami neribotam laikotarpiui nuo 2014 m. liepos

2 d.

3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 2 straipsnio 3 ir 4 dalyse, 4 straipsnio 1 dalies 2 punkto antroje pastraipoje ir 2 dalyje, 13 straipsnio 1 dalyje, 16 straipsnio 12 dalyje, 16-a straipsnio 11 ir 12 dalyse, 23 straipsnio 4 dalyje, 24 straipsnio 5c ir 13 dalyse, 24b straipsnio 2 dalyje, 24c straipsnio 8 dalyje, 24d straipsnio 2 dalyje, 25 straipsnio 8 dalyje, 27 straipsnio 9 dalyje, 28 straipsnio 3 dalyje, 30 straipsnio 5 dalyje, 31 straipsnio 4 dalyje, 32 straipsnio 4 dalyje, 33 straipsnio 8 dalyje, 35a straipsnio 3 ir 4 dalyse, 52 straipsnio 4 dalyje, 54 straipsnio 4 dalyje, 58 straipsnio 6 dalyje, 64 straipsnio 7 dalyje, 65 straipsnio 7 dalyje ir 79 straipsnio 8 dalyje nustatytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.
4. Prieš priimdama deleguotąjį aktą Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais.
5. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.
6. Pagal 2 straipsnio 3 ir 4 dalis, 4 straipsnio 1 dalies 2 punkto antrą pastraipą ir 2 dalį, 13 straipsnio 1 dalį, 16 straipsnio 12 dalį, 16-a straipsnio 11 ir 12 dalis, 23 straipsnio 4 dalį, 24 straipsnio 5c ir 13 dalis, 24b straipsnio 2 dalį, 24c straipsnio 8 dalį, 24d straipsnio 2 dalį, 25 straipsnio 8 dalį, 27 straipsnio 9 dalį, 28 straipsnio 3 dalį, 30 straipsnio 5 dalį, 31 straipsnio 4 dalį, 32 straipsnio 4 dalį, 33 straipsnio 8 dalį, 35a straipsnio 3 ir 4 dalis, 52 straipsnio 4 dalį, 54 straipsnio 4 dalį, 58 straipsnio 6 dalį, 64 straipsnio 7 dalį, 65 straipsnio 7 dalį ir 79 straipsnio 8 dalį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per tris mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsimas trimis mėnesiais.“;

23a) 90 straipsnis papildomas 5 dalimi:

„5. *Ne vėliau kaip ... [5 metai nuo šios direktyvos įsigaliojimo] Komisija, pasikonsultavusi su ESMA ir nacionalinėmis kompetentingomis institucijomis, parengia ataskaitą, kurioje įvertina, ar į šios direktyvos taikymo sritį turėtų būti įtraukti finansų ir ne finansų rinkos duomenų teikėjai. Komisija atsižvelgia į rinkos pokyčius ir turimus svarbius įrodymus. Toje ataskaitoje visų pirma vertinama:*

- a) finansų ir ne finansų rinkos duomenų teikėjų skaičiaus ir įvairovės raida;*
- b) reikalavimų, taikomų už Sąjungos ribų įsisteigusiems finansų ir ne finansų rinkos duomenų teikėjams, kad jie galėtų vykdyti veiklą Sąjungoje, tinkamumas;*
- c) finansų ir ne finansų rinkos duomenų teikėjų rinkos veikimas Sąjungoje, įskaitant galimus interesų konfliktus, ir ESMA vykdoma jos priežiūra;*

Jei Komisija mano, kad tai tikslinga, kartu su ataskaita pateikiamas pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo iš dalies keičiama ši direktyva.“;

24) II priedas iš dalies keičiamas pagal šios direktyvos I priedą;

25) pridedamas V priedas, kurio tekstas pateikiamas šios direktyvos II priede.

2 straipsnis

Direktyvos (ES) 2016/97 pakeitimai

Direktyva (ES) 2016/97 iš dalies keičiama taip:

-1) 1 straipsnio 6 dalies pirma ir antra pastraipos yra pakeičiamos taip:

„Nedarant poveikio grupės vidaus santykiams, kai trečiojoje šalyje įsisteigęs draudimo tarpininkas ar perdraudimo tarpininkas vykdo draudimo ar perdraudimo produktų platinimo veiklą Sąjungoje registruoto draudimo tarpininko ar perdraudimo tarpininko, veikiančio jo vardu arba turinčio glaudžius ryšius su tokiu trečiosios šalies draudimo tarpininku ar perdraudimo tarpininku, vardu, valstybės narės reikalauja, kad trečiojoje šalyje registruoti draudimo tarpininkai ir perdraudimo tarpininkai įsteigtų filialą jų teritorijoje ir pateiktų registracijos paraišką pagal 3 straipsnį tam, kad atitinkamoje valstybėje narėje galėtų pradėti ir vykdyti draudimo ar perdraudimo produktų platinimo veiklą, apibrėžtą 2 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose. Kiek tai susiję su grupės vidaus santykiais, valstybės narės užtikrina, kad bet kuriam registruotam draudimo tarpininkui arba perdraudimo tarpininkui, veikiančiam draudimo tarpininko ar perdraudimo tarpininko vardu arba turinčiam glaudžius ryšius su juo

trečiojoje šalyje ir negalinčiam įrodyti buveinės valstybės narės kompetentingai institucijai:

- a) registracijos procedūros metu pagal 3 straipsnį arba remiantis reguliaria registracijos galiojimo peržiūra pagal 3 straipsnio 4 dalies penktą pastraipą, kad toje valstybėje narėje jis turi tinkamo lygio įmonės valdymo struktūrą, t. y. turi atitinkamų žinių ir gebėjimų tam, kad galėtų tinkamai vykdyti savo užduotis ir pareigas pagal 3 straipsnio 4 dalies ketvirtą pastraipą ir 10 straipsnio 1 dalį, nebūtų leidžiama pradėti ir vykdyti draudimo produktų platinimo veiklos, apibrėžtos 2 straipsnio 1 dalies 1 punkte toje valstybėje narėje arba, jeigu draudimo tarpininkas arba perdraudimo tarpininkas jau registruotas toje valstybėje narėje, jis būtų išbrauktas iš registro pagal 3 straipsnio 4 dalies šeštą pastraipą; ir*
- b) nedarant poveikio situacijoms, kai buveinės valstybės narės kompetentingai institucijai pagal i papunktį įrodoma tinkamo lygio įmonės valdymo struktūra, trečiojoje šalyje įsteigto draudimo tarpininko ar perdraudimo tarpininko filialo, kurio pagrindinis tikslas yra draudimo ar perdraudimo produktų platinimo veikla, įsteigimas.“;*

1) 2 straipsnio 1 dalis iš dalies keičiama taip:

- a) 4 punkto c papunktis pakeičiamas taip:

„c) atitinkami draudimo produktai neapima gyvybės draudimo arba civilinės atsakomybės rizikos draudimo, išskyrus atvejus, kai civilinės atsakomybės draudimas papildo prekę ar paslaugą, kurią tarpininkas teikia užsiimdamas pagrindine profesine veikla;“;

- b) 8 punktas pakeičiamas taip:

„8) draudimo produktų platintojas – draudimo tarpininkas, papildomos draudimo veiklos tarpininkas ar draudimo įmonė, dalyvaujantys draudimo produktų platinimo veikloje;“;

- c) pridedami 19–22 punktai:

„19) elektroninis formatas – patvari laikmena, išskyrus popierių;

20) rinkodaros pranešimas – atskleidžiama informacija, išskyrus informaciją, kurią privaloma atskleisti pagal Sąjungos ar nacionalinę teisę, ar 16b straipsnyje nurodytą finansinio švietimo medžiagą, kuria tiesiogiai ar netiesiogiai reklamuojami draudimo produktai arba tiesiogiai ar netiesiogiai skatinama investuoti į draudimo principu pagrįstus investicinius produktus, kai ta informacija pateikiama:

- a) draudimo įmonės, draudimo tarpininko arba trečiosios šalies, kuriai tokia

draudimo įmonė ar draudimo tarpininkas atlygina arba teikia paskatas nepiniginėmis kompensacijomis;

- b) fiziniams ar juridiniams asmenims;
- c) bet kokia forma ir bet kokiomis priemonėmis;

20a) nuomonės finansų srityje formuotojas – fizinis arba juridinis asmuo, kuris vykdo komercinę nuomonės formavimo veiklą sutelkdamas savo populiarumą, kad elektroninėmis priemonėmis ir už bet kokios rūšies atlyginimą, kaip apibrėžta Deleguotojo reglamento (ES) 2017/565 2 straipsnio 5 punkte, viešai perduotų turinį, kuriuo siekiama tiesiogiai ar netiesiogiai reklamuoti finansinius produktus ar sutartis;

21) rinkodaros praktika – draudimo įmonės, draudimo tarpininko arba trečiosios šalies, kuriai tokia draudimo įmonė ar draudimo tarpininkas atlygina ar teikia paskatas nepiniginėmis kompensacijomis, taikoma strategija, priemonė ar metodas siekiant:

- a) tiesiogiai ar netiesiogiai platinti rinkodaros pranešimus;
- b) paspartinti arba pagerinti rinkodaros pranešimų aprėptį ir veiksmingumą;
- c) koku nors būdu reklamuoti draudimo įmones, draudimo tarpininkus ar draudimo produktus;

22) elektroninė sąsaja – programinė įranga, įskaitant interneto svetainę, svetainės dalį ar taikomąją programą, **įskaitant mobiliąją programėlę;**

2) 3 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

-a) 4 dalies ketvirta pastraipa pakeičiama taip:

„Buveinės valstybės narės užtikrina, kad draudimo, perdraudimo ir papildomos draudimo veiklos tarpininkai būtų registruojami tik jeigu jie atitinka 10 straipsnyje nustatytus atitinkamus reikalavimus, įskaitant reikalavimą, kad draudimo ar perdraudimo veiklos tarpininkas turėtų tinkamo lygio įmonės valdymo struktūrą, atsižvelgiant į grupės vidaus santykius su registruoto draudimo ar perdraudimo veiklos tarpininko filialu trečiojoje šalyje pagal 1 straipsnio 6 dalį.“;

a) 4 dalies šeštos pastraipos antras sakiny s pakeičiamas taip:

„Atitinkamais atvejais buveinės valstybė narė apie tokį tarpininko išregistravimą iš registro nedelsdama praneša priimančiajai valstybei narei.“;

b) 5 dalis papildoma šia pastraipa:

„Jei atsisakoma registruoti arba kai draudimo, perdraudimo ar papildomos draudimo veiklos tarpininkas išregistruojamas iš registro, kompetentinga institucija apie savo sprendimą praneša atitinkamam pareiškėjui arba draudimo, perdraudimo ar papildomos draudimo veiklos tarpininkui tinkamai pagrįstu dokumentu ir informuoja EIOPA apie tokio atsisakymo registruoti arba išregistravimo iš registro priežastis.“;

c) įterpiama 5a dalis:

„5a. EIOPA sudaro ir pateikia kompetentingoms institucijoms visų draudimo, perdraudimo ar papildomos draudimo veiklos tarpininkų, kuriuos kompetentinga institucija atsisakė registruoti arba išregistravo iš registro, sąrašą.

Pirmoje pastraipoje nurodytame sąrašė, kai taikytina, pateikiama informacija apie paslaugas ar veiklą, kurias kiekvienas draudimo, perdraudimo ar papildomos draudimo veiklos tarpininkas prašė įregistruoti, ir atsisakymo registruoti arba išregistravimo iš registro priežastys, o pats sąrašas reguliariai atnaujinamas.“;

d) 7 dalis papildoma šiomis pastraipomis:

„Valstybės narės užtikrina, kad kompetentingos institucijos laikytųsi vidaus rinkos vientisumo principo, priimdamos sprendimą leisti arba atsisakyti registruoti draudimo, perdraudimo ar papildomos draudimo veiklos tarpininką, kuris yra juridinis asmuo.

Kai draudimo ar papildomos draudimo veiklos tarpininko, kuris yra juridinis asmuo, pagrindinė buveinė yra toje pačioje valstybėje narėje, kurioje yra jo registruota buveinė, tačiau vykdo investicinę veiklą tik kitose valstybėse narėse, valstybės narės užtikrina, kad draudimo ar papildomos draudimo veiklos tarpininkas pakankamai suprastų jam arba jo klientams tenkančią riziką ir taikomus teisinius reikalavimus ir veiktų laikydamasis Sąjungos teisės ir vidaus rinkos principų, nenustatydamas apribojimų tarpvalstybines paslaugas teikiančioms įmonėms pagal tuos principus.

Valstybės narės užtikrina, kad buveinės valstybės narės kompetentinga institucija, vertindama, kaip laikomasi pirmos pastraipos, bendradarbiautų su priimančiosios valstybės narės kompetentinga institucija.“;

3) 5 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Priimančiosios valstybės narės kompetentinga institucija, turinti pagrįstų priežasčių manyti, kad draudimo, perdraudimo ar papildomos draudimo veiklos tarpininkas, kuris vykdo veiklą jos teritorijoje naudodamasis laisve teikti paslaugas, pažeidžia bet kurias šios direktyvos nuostatose nustatytas pareigas, apie tai *nepagrįstai nedelsdama* praneša jo buveinės valstybės narės kompetentingai institucijai.

Priimančiosios valstybės narės kompetentinga institucija informuoja EIOPA apie tai, kad ji informavo buveinės valstybę narę apie savo pastebėjimus. EIOPA perduoda tokią informaciją visų kitų priimančiųjų valstybių narių, kuriose draudimo, perdraudimo ar papildomos draudimo veiklos tarpininkas vykdo veiklą naudodamasis laisve teikti paslaugas, kompetentingoms institucijoms.

Įvertinusi pagal pirmą pastraipą gautą informaciją, buveinės valstybės narės kompetentinga institucija, kai taikytina, kuo greičiau ir ne vėliau kaip per 30 darbo dienų nuo priimančiosios valstybės narės kompetentingos institucijos pranešimo gavimo imasi tinkamų priemonių padėčiai ištaisyti. Buveinės valstybės narės kompetentinga institucija informuoja apie visas tokias priemones, kurių imtasi, priimančiosios valstybės narės kompetentingą instituciją. Buveinės valstybės narės kompetentinga institucija priimančiosios valstybės narės kompetentingai institucijai ir visų kitų valstybių narių, kurių teritorijoje draudimo, perdraudimo ar papildomos draudimo veiklos tarpininkas vykdo veiklą naudodamasis laisve teikti paslaugas, kompetentingoms institucijoms pateikia visą svarbią informaciją apie priemonę, kurios imtasi.

Kai nepaisant priemonių, kurių ėmėsi buveinės valstybės narės kompetentinga institucija, arba dėl to, kad tos priemonės buvo netinkamos arba jų trūko, draudimo, perdraudimo ar papildomos draudimo veiklos tarpininkas ir toliau vykdo savo veiklą taip, kad dėl to plačiu

mastu akivaizdžiai daroma žala priimančiosios valstybės narės vartotojų interesams arba kenkiama tinkamam draudimo ir perdraudimo rinkų veikimui, priimančiosios valstybės narės kompetentinga institucija, informavusi buveinės valstybės narės kompetentingą instituciją, gali imtis tinkamų priemonių, kad užkirstų kelią tolesniems pažeidimams, be kita ko, tiek, kiek tai išties būtina, užkirstų kelią tam tarpininkui jos teritorijoje toliau užsiimti nauja veikla.“;

b) 3 dalis pakeičiama taip:

„Priimančiosios valstybės narės kompetentingos institucijos tinkamai pagrįstu dokumentu praneša atitinkamam draudimo, perdraudimo ar papildomos draudimo veiklos tarpininkui apie visas priemones, priimtas pagal 1 ir 2 dalis, ir nepagrįstai nedelsdamos praneša apie tas priemones buveinės valstybės narės kompetentingai institucijai. Priimančiosios valstybės narės kompetentinga institucija taip pat praneša apie tas priemones Komisijai, EIOPA ir priimančiųjų valstybių narių, kuriose draudimo, perdraudimo ar papildomos draudimo veiklos tarpininkas vykdo veiklą naudodamasis laisve teikti paslaugas, kompetentingoms institucijoms.“;

c) pridedama 4 dalis:

„4. Jeigu per 12 mėnesių dvi ar daugiau priimančiųjų valstybių narių kompetentingų institucijų ėmėsi priemonių pagal 1 dalį vieno ar daugiau draudimo, perdraudimo ar papildomos draudimo veiklos tarpininkų, kurių buveinės valstybė narė yra ta pati, atžvilgiu arba jeigu buveinės valstybė narė nesutinka su priimančiosios valstybės narės išvadomis, EIOPA gali sukurti bendradarbiavimo platformą pagal 12b straipsnį.“;

4) įterpiamas 9a straipsnis:

„9a straipsnis

Tarpvalstybinės veiklos ataskaitų teikimas

1. Valstybės narės įpareigoja draudimo produktų platintojus, **kurie, naudodamiesi paslaugų teikimo laisve arba įsisteigimo laisve**, tarpvalstybiniu mastu **vykdo tarpvalstybinę** veiklą, kurioje dalyvauja daugiau kaip 50 klientų, savo buveinės valstybės narės kompetentingai institucijai kasmet pateikti šią informaciją:

- a) priimančiųjų valstybių narių, kuriose draudimo produktų platintojas vykdo veiklą naudodamasis laisve teikti paslaugas arba įsisteigimo laisve, sąrašą;
- b) informaciją apie kiekvienoje ■ valstybėje narėje vykdomos draudimo produktų platinimo veiklos mastą ir apimtį;
- c) kiekvienoje ■ valstybėje narėje platinamų draudimo produktų rūši;
- d) kiekvienos ■ valstybės narės bendrą klientų skaičių per atitinkamą laikotarpį, kuris baigiasi gruodžio 31 d.;
- e) skundų, gautų iš klientų ir suinteresuotųjų šalių kiekvienoje ■ valstybėje narėje, skaičių.

Kompetentingos institucijos perduoda EIOPA visą informaciją, kurią pagal pirmą pastraipą pateikė draudimo produktų platintojai.

2. EIOPA sukuria elektroninę duomenų bazę, kurioje saugoma pagal 1 dalies antrą pastraipą pateikta informacija. Ta duomenų bazė yra prieinama visoms kompetentingoms institucijoms.
3. EIOPA parengia techninių reguliavimo standartų projektus, kuriuose išsamiai paaiškinama 1 dalyje nurodyta informacija.

EIOPA pateikia tuos techninių reguliavimo standartų projektus Komisijai ne vėliau kaip [LB: įrašyti datą – 18 mėnesių po šios direktyvos įsigaliojimo dienos].

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius reguliavimo standartus pagal Reglamento (ES) Nr. 1094/2010 10 straipsnį.

4. EIOPA parengia techninių įgyvendinimo standartų projektus, kuriuose nustatomi duomenų standartai ir formatai, metodai ir perdavimo tvarka, informacijos teikimo ir perdavimo pagal 1 dalį periodiškumas ir pradžios data.

EIOPA tuos techninių įgyvendinimo standartų projektus pateikia Komisijai ne vėliau kaip [LB: įrašyti datą – 18 mėnesių po šios direktyvos įsigaliojimo dienos].

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius įgyvendinimo standartus pagal Reglamento (ES) Nr. 1094/2010 15 straipsnį.

5. Remdamasi pagal 2 dalį perduota informacija, EIOPA kasmet skelbia ataskaitą, kurioje pateikiami anonimizuoti suvestiniai statistiniai duomenys, susiję su Sąjungoje vykdoma

draudimo produktų platinimo veikla naudojantis laisve teikti paslaugas, ir tendencijų analizė.“;

5) 10 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Buveinės valstybės narės užtikrina, kad draudimo ir perdraudimo produktų platintojai ir draudimo ir perdraudimo įmonių, užsiimančių draudimo ar perdraudimo produktų platinimo veikla, darbuotojai turėtų reikiamų žinių ir kompetencijos tam, kad galėtų tinkamai vykdyti savo užduotis ir pareigas.

Esant grupės vidaus santykiams su registruoto draudimo ar perdraudimo tarpininko filialu trečiojoje šalyje, buveinės valstybės narės kompetentinga institucija įvertina, ar registruotas draudimo ar perdraudimo tarpininkas turi tinkamo lygio įmonės valdymo struktūrą buveinės valstybėje narėje pagal 1 straipsnio 6 dalį, atsižvelgdama į tai, ar draudimo tarpininkas arba perdraudimo tarpininkas, įskaitant jo darbuotojus, kai draudimo ar perdraudimo tarpininkas yra juridinis asmuo, turi atitinkamų žinių ir gebėjimų tam, kad galėtų tinkamai vykdyti savo užduotis ir pareigas.“;

b) 2 dalis iš dalies keičiama taip:

i) pirma, antra ir trečia pastraipos pakeičiamos taip:

„Buveinės valstybės narės užtikrina, kad draudimo ir perdraudimo tarpininkai, draudimo ir perdraudimo įmonių darbuotojai bei draudimo ir perdraudimo tarpininkų darbuotojai išlaikytų ir atnaujintų savo žinias ir kompetenciją, reguliariai dalyvaudami profesinio tobulinimosi ir mokymo veikloje, įskaitant specialų mokymą, kai draudimo ar perdraudimo įmonės ir tarpininkai siūlo naujus draudimo produktus ar paslaugas.

Pirmos pastraipos tikslu buveinės valstybės narės nustato ir paskelbia mechanizmus, kuriais veiksmingai kontroliuojamos ir vertinamos draudimo ir perdraudimo tarpininkų ir draudimo ir perdraudimo įmonių darbuotojų bei draudimo ir perdraudimo tarpininkų darbuotojų žinios ir kompetencija, kaip nustatyta I priede, grindžiamos bent 15 valandų profesinio mokymo ir tobulinimosi per metus *darbo laiku*, atsižvelgiant į parduodamų produktų pobūdį, platintojo tipą, jų atliekamas funkcijas ir draudimo ar perdraudimo

produktų platintojo vykdomą veiklą. *Mechanizmais visų pirma apibrėžiama, kokiais atvejais iš darbuotojo ar tarpininko turi būti reikalaujama papildomų profesinio mokymo ir tobulinimosi valandų, viršijančių minimalų 15 valandų skaičių per metus, remiantis žinių ir kompetencijos įvertinimu. Nacionalinės kompetentingos institucijos tinkamą draudimo ir perdraudimo įmonių darbuotojų ir draudimo ir perdraudimo tarpininkų, teikiančių konsultacijas dėl draudimo principu pagrįstų investicinių produktų, profesinio mokymo valandų skaičių skiria minimalioms būtiniausioms žinioms apie tvarias investicijas, kuriomis prisidedama prie aplinkos ar socialinio tikslo, įskaitant tai, kaip atsižvelgti į tvarumo veiksnius ir klientų tvarumo srities prioritetus ir juos integruoti į konsultavimo procesus.*

Smulkiųjų tarpininkų, kurie platina ir finansines priemones, ir draudimo principu pagrįstus investicinius produktus, atveju valstybės narės gali nustatyti konkrečius reikalavimus dėl profesinio mokymo valandų skaičiaus.

Priimančiosios valstybės narės įpareigoja atitiktį I priede nustatytiems kriterijams ir kasmet sėkmingai užbaigtą tęstinio profesinio mokymo ir tobulinimosi kursą įrodyti sertifikatu *arba bet koku kitu Sąjungos ar valstybių narių pripažįstamu dokumentu.*“;

ii) pridedama ši pastraipa:

„Komisijai pagal 38 straipsnį suteikiami įgaliojimai iš dalies pakeisti šią direktyvą priimant deleguotuosius aktus, kuriais prireikus peržiūrimi I priede nustatyti reikalavimai.“;

c) 4 dalis pakeičiama taip:

„4. Draudimo ir perdraudimo tarpininkai apsidraudžia profesinės civilinės atsakomybės draudimu, galiojančiu visoje Sąjungos teritorijoje, arba turi jam prilyginamą garantiją, apsaugančią nuo atsakomybės už profesinį aplaidumą; draudimo ar jam prilyginamos garantijos suma yra ne mažesnė kaip **1 564 610** EUR kiekvienam reikalavimui išmokėti draudimo išmoką arba iš viso **2 315 610** EUR per metus visiems reikalavimams išmokėti draudimo išmoką, išskyrus tuos atvejus, kai tokiu draudimu ar jam prilyginama garantija jau yra pasirūpinusi draudimo, perdraudimo ar kita įmonė,

kurios vardu draudimo ar perdraudimo tarpininkas veikia arba kuri yra suteikusi įgaliojimus draudimo ar perdraudimo tarpininkams veikti jos vardu, arba jeigu tokia įmonė prisiima visišką atsakomybę už tarpininko veiksmus.“;

d) 6 dalies b punktas pakeičiamas taip:

„b) reikalavimas, kad tarpininko finansinis pajėgumas nuolatos sudarytų 4 % gautų metinių draudimo įmokų sumos, bet ne mažiau kaip 18 750 EUR;“;

6) 12 straipsnio 3 dalis papildoma šiomis pastraipomis:

„Pirmos pastraipos pirmame sakinyje nurodyti įgaliojimai apima įgaliojimus:

- a) susipažinti su dokumentu arba bet kokios formos kitais duomenimis, kurie, kompetentingos institucijos manymu, galėtų būti svarbūs ir būtini jos pareigoms atlikti, ir gauti arba padaryti to dokumento ar tų duomenų kopiją;
- b) reikalauti ar prašyti kiekvieno asmens suteikti informaciją ir prireikus asmenį iškviešti ir apklausti siekiant gauti informacijos;
- ba) *reguliariai tikrinti, ar rinkoje esančių draudimo principu pagrįstų investicinių produktų kokybinės ir kiekybinės savybės atitinka atitinkamus lyginamuosius indeksus, ir prireikus imtis taisyklių veiksmų pagal šios direktyvos 12a straipsnį;***
- c) atlikti patikrinimus vietoje arba tyrimus;
- d) vykdyti kontrolinio pirkimo veiklą;
- e) reikalauti užšaldyti ar areštuoti turtą arba reikalauti jų abiejų;
- f) reikalauti laikinai uždrausti vykdyti profesinę veiklą;
- g) reikalauti, kad draudimo įmonių arba draudimo tarpininkų auditoriai pateiktų informaciją;
- h) perduoti spęsti klausimus patraukiant baudžiamojon atsakomybėn;
- i) leisti auditoriams ar ekspertams atlikti patikras ar tyrimus;
- j) ne ilgesniam kaip vienų metų laikotarpiui sustabdyti arba uždrausti savo valstybėje narėje naudojamus rinkodaros pranešimus arba praktiką, jei yra pagrįstų priežasčių manyti, kad ši direktyva buvo pažeista;

- k) reikalauti laikinai arba visam laikui nutraukti bet kokią praktiką ar elgesį, kompetentingos institucijos nuomone, prieštaraujančius įgyvendinant šią direktyvą priimtoms nuostatomis, ir užkirsti kelią tos praktikos ar elgesio pasikartojimui;
- l) priimti kitos rūšies priemonės siekiant užtikrinti, kad draudimo įmonės ir draudimo tarpininkai toliau laikytųsi teisinių reikalavimų;
- m) sustabdyti arba uždrausti draudimo principu pagrįsto investicinio produkto platinimą;
- n) sustabdyti draudimo principu pagrįsto investicinio produkto platinimą, jei draudimo įmonė arba draudimo produktų platintojas nesilaikė 25 straipsnio;
- o) reikalauti pašalinti fizinį asmenį iš draudimo įmonės ar draudimo tarpininko valdymo organo;
- p) imtis visų būtinų priemonių, įskaitant prašymą trečiajai šaliai ar kitai valdžios institucijai laikinai arba nuolat įgyvendinti tokias priemones, siekiant:
 - i) pašalinti turinį arba apriboti prieigą prie elektroninės sąsajos, arba nurodyti aiškiai pateikti įspėjimą klientams jiems jungiantis prie elektroninės sąsajos;
 - ii) nurodyti prieglobos paslaugų teikėjui pašalinti, pasyvinti arba apriboti prieigą prie elektroninės sąsajos;
 - iii) nurodyti domenų registrams arba registratoriams ištrinti išsamųjį domeno vardą ir leisti atitinkamai kompetentingai institucijai jį užregistruoti;
- q) nustatyti, kad draudimo principu pagrįstiems investiciniams produktams *ir, kai taikoma, pagrindinėms investavimo galimybėms*, informacinėje medžiagoje, įskaitant rinkodaros pranešimus, būtų naudojami perspėjimai apie riziką, susiję su ypač rizikingais draudimo principu pagrįstais investiciniais produktais ir, kai taikoma, *pagrindinėmis investavimo galimybėmis*, kai tie produktai ir *pagrindinės investavimo galimybės* galėtų kelti didelę grėsmę investuotojų apsaugai.“;
- qa) naudoti saityno paieškos sistemas ir priemones duomenims internete rinkti stebėsenos, priežiūros, aptikimo ir tyrimo tikslais.*

Naudodamasi j punkte nurodytais įgaliojimais, kompetentinga institucija apie tai praneša EIOPA. Kai tokia praktika ar pranešimai naudojami daugiau nei vienoje valstybėje narėje, EIOPA, gavusi bent vienos kompetentingos institucijos prašymą, koordinuoja veiksmus, kurių kompetentingos

institucijos imasi pagal j punktą.

Šioje dalyje nustatytų įgaliojimų įgyvendinimas ir naudojimas jais turi būti proporcingi ir vykdomi laikantis Sąjungos ir nacionalinės teisės, įskaitant taikytinas procedūrinės garantijas ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos principus. Pagal šią direktyvą priimtos tyrimo ir vykdymo užtikrinimo priemonės turi atitikti pažeidimo pobūdį ir bendrą faktinę ar galimą žalą.“;

6a) *įterpiamas šis straipsnis:*

„12-a straipsnis

Lyginamieji indeksai kaip priežiūros priemonė

1. Pagal 25-a straipsnį EIOPA, remdamasi sektoriaus tyrimais ir pasikonsultavusi su ESMA ir nacionalinėmis kompetentingomis institucijomis, prireikus parengia bendrus Europos lyginamuosius indeksus, skirtus daugiau nei vienoje valstybėje narėje kuriamų ir platinamų palyginamų draudimo principu pagrįstų investicinių produktų grupėms. Lyginamieji indeksai yra palyginamų draudimo principu pagrįstų investicinių produktų grupių atskaitos taškai ir juos nacionalinės kompetentingos institucijos naudoja vertindamos draudimo įmonių ir draudimo tarpininkų platinamų arba kuriamų draudimo principu pagrįstų investicinių produktų kokybines ir kiekybines savybes.

EIOPA, atsižvelgdama į pokyčius rinkoje, reguliariai atnaujinama tuos lyginamuosius indeksus.

Konkrečiais atvejais, kai esama nacionalinių ypatumų, turinčių tiesioginį poveikį pagrindinėms produkto savybėms, pavyzdžiui, išlaidoms, veiksmingumui ir kokybinei naudai, atsižvelgiama į juos. Šiuo tikslu nacionalinės kompetentingos institucijos apie tai praneša EIOPA ir pateikia gaires, kaip tokios savybės daro poveikį lyginamiesiems indeksams, be kita ko, nurodydamos įvairų poveikį, kokį tokios produkto savybės daro atitinkamai lyginamiesiems indeksams.

Kai draudimo principu pagrįstas investicinis produktas sukuriamas ir platinamas tik vienoje valstybėje narėje, tokiam produktui taikomi tos valstybės narės nacionalinės kompetentingos institucijos parengti nacionaliniai lyginamieji indeksai. EIOPA, pasikonsultavusi su ESMA, parengia nacionalinių lyginamųjų indeksų rengimo techninių reguliavimo standartų projektus, kad būtų užtikrintas suderintas požiūris Sąjungoje, ir periodiškai atnaujinama tuos standartus.

EIOPA tuos techninių reguliavimo standartų projektus pateikia Komisijai ne vėliau kaip ... [18 mėnesių po šios iš dalies keičiančios direktyvos įsigaliojimo dienos].

Komisijai suteikiami įgaliojimai pagal Reglamento (ES) Nr. 1094/2010 10–14 straipsnius priimti ketvirtoje pastraipoje nurodytus techninius reguliavimo standartus.

2. 1 dalyje nurodytus lyginamuosius indeksus nacionalinės kompetentingos institucijos taiko tik kaip priežiūros priemonę, kad, remiantis rizika grindžiamu požiūriu, būtų lengviau nustatyti galimas rinkoje esančių draudimo principo pagrįstų investicinių produktų išskirtis ir sudaryti sąlygas toms institucijoms, kai būtina, atlikti tolesnius tyrimus.

Šiuo tikslu nacionalinės kompetentingos institucijos gali bendradarbiauti su privačiuoju sektoriumi, kad būtų paremtos jų pastangos atliekant rinkos tyrimą.

Naudodamasi šiuo įgaliojimu, nacionalinės kompetentingos institucijos reguliariai tikrina rinkoje esančius draudimo principo pagrįstus investicinius produktus ir palygina juos su atitinkamais lyginamaisiais indeksais. Jei jos nustato produktus, kurie nukrypsta nuo lyginamojo indekso, jos gali reikalauti, kad draudimo įmonė arba draudimo tarpininkas pateiktų tokio nuokrypio paaiškinimą, ir jei mano, kad paaiškinimu tinkamai pagrindžiamas nuokrypis, užbaigia savo tyrimą ir pateikia teigiamą įvertinimą.

Tačiau jei, jų manymu, nuokrypis nuo lyginamojo indekso paaiškinimu nėra pagrindžiamas, jos gali reikalauti, kad draudimo įmonė arba draudimo tarpininkas pakoreguotų savo metodą ir laikytųsi 25 straipsnyje nustatytų produkto valdymo reikalavimų tam, kad vartotojui būtų nurodytos numatytos atitinkamo investicinio produkto kokybinės ir kiekybinės savybės. Jei įmonė arba tarpininkas pakoreguoja savo metodą, nacionalinės kompetentingos institucijos užbaigia tyrimą ir pateikia teigiamą įvertinimą.

Kai draudimo įmonė arba draudimo tarpininkas nepateikia paaiškinimo arba paaiškinimu produkto nuokrypis nuo lyginamojo indekso nėra pagrindžiamas ir įmonė arba tarpininkas produkto kokybinių ir kiekybinių savybių nesuderina su atitinkamu lyginamuoju indeksu, nacionalinės kompetentingos institucijos kraštutiniu atveju gali reikalauti, kad draudimo įmonė arba draudimo tarpininkas pašalintų tą produktą iš rinkos.“;

7) įterpiami 12a ir 12b straipsniai:

„12a straipsnis

Bendradarbiavimas ir keitimasis informacija su EIOPA

1. Taikant šią direktyvą, kompetentingos institucijos bendradarbiauja su EIOPA.
2. Kompetentingos institucijos nepagrįstai nedelsdamos pateikia EIOPA visą informaciją, kurios reikia, kad EIOPA galėtų vykdyti savo pareigas pagal šią direktyvą.

12b straipsnis

Bendradarbiavimo platformos

1. Jei esama pagrįsto susirūpinimo dėl neigiamo poveikio draudėjams, EIOPA gali savo iniciatyva arba vienos ar kelių kompetentingų institucijų prašymu sukurti ir koordinuoti bendradarbiavimo platformą, kad padėtų atitinkamoms priežiūros institucijoms keisti informacija ir užtikrintų tvirtesnę jų bendradarbiavimą, kai draudimo ar perdraudimo produktų platintojas vykdo arba ketina vykdyti draudimo produktų platinimo veiklą, grindžiamą laisve teikti paslaugas arba įsisteigimo laisve, ***arba kai draudimo produktų kūrėjas platina arba ketina platinti produktus kitoje valstybėje narėje, naudodamasis draudimo produktų platintojų, registruotų priimančiojoje valstybėje narėje, paslaugomis,*** ir kai tokia veikla aktuali priimančiosios valstybės narės rinkai. Jei bendradarbiavimo platforma sukuriama kompetentingos institucijos prašymu, ta kompetentinga institucija praneša buveinės valstybės narės kompetentingai institucijai apie savo pagrįstą susirūpinimą dėl neigiamo poveikio investuotojams.
2. 1 dalis nedaro poveikio atitinkamų priežiūros institucijų teisei sukurti bendradarbiavimo platformą, jei jos visos dėl to susitaria.
3. Bendradarbiavimo platformos sukūrimas pagal 1 ir 2 dalis nedaro poveikio šioje direktyvoje numatytiems buveinės valstybės narės ir priimančiosios valstybės narės priežiūros institucijoms priskirtiems priežiūros įgaliojimams.
4. Nedarant poveikio Reglamento (ES) Nr. 1094/2010 35 straipsniui, EIOPA prašymu atitinkamos kompetentingos institucijos laiku pateikia visą būtiną informaciją.
5. Jeigu dvi ar daugiau bendradarbiavimo platformoje dalyvaujančių kompetentingų institucijų nesutaria dėl vykdytino veiksmo procedūros ar turinio arba neveikimo, EIOPA bet kurios atitinkamos kompetentingos institucijos prašymu arba savo iniciatyva gali padėti kompetentingoms institucijoms pasiekti susitarimą pagal Reglamento (ES) Nr. 1094/2010 19 straipsnio 1 dalį.

6. Jei platformoje kyla nesutarimų ir jei yra rimtų abejonių dėl neigiamo poveikio draudėjams arba dėl draudimo ar perdraudimo produktų platintojo atžvilgiu vykdytino veiksmo turinio ar neveikimo, EIOPA gali **nuspręsti inicijuoti ir koordinuoti bendrus patikrinimus vietoje. Tokiu atveju EIOPA pakviečia** buveinės valstybės narės **kompetentingą instituciją ir kitas atitinkamas bendradarbiavimo platformos priežiūros institucijas dalyvauti tokiuose bendruose patikrinimuose** vietoje.“;

8) 14 straipsnis pakeičiamas taip:

„14 straipsnis

Skundai

Valstybės narės užtikrina, kad draudimo ir perdraudimo produktų platintojai nustatytų tinkamas procedūras ir priemones, įskaitant elektroninių ryšių kanalus, siekiant užtikrinti, kad klientų ir kitų suinteresuotųjų šalių, ypač vartotojų asociacijų, skundai būtų tinkamai nagrinėjami ir kad nebūtų jokių apribojimų klientams ir kitoms suinteresuotosioms šalims, kurios naudojami savo teisėmis pagal šią direktyvą. Tos procedūros ir tvarka suteikia galimybę klientams ir kitoms suinteresuotosioms šalims registruoti skundus ir gauti atsakymus ta pačia kalba, kuria buvo pateikta komunikacinė medžiaga arba bet kokie sutartiniai dokumentai. Visais atvejais skundo pateikėjams atsakymai pateikiami per 40 darbo dienų.“;

9) įterpiami 16a ir 16b straipsniai:

„16a straipsnis

Klientų finansinis švietimas

1. Valstybės narės **apibrėžia ir įgyvendina informavimo ir švietimo veiksmus, kuriais siekia propaguoti ir didinti klientų švietimą ir žinias, susijusius** su atsakingu draudimo produktų pirkimu, kai jie naudojami draudimo paslaugomis ar papildomomis paslaugomis.

Kurdamos švietimo priemonės finansiniam raštingumui skatinti, valstybės narės atsižvelgia į nacionalinių kompetentingų institucijų, universitetų ir atitinkamų suinteresuotųjų subjektų indėlį. Šiuo atžvilgiu valstybės narės apsvarsto galimybę į savo

nacionalines mokyklų mokymo programas įtraukti privalomą mokymo turinį.

Valstybės narės gali parengti programas, kuriomis būtų finansuojamos vartotojų organizacijos ir nepriklausomų investuotojų arba akcininkų organizacijos, remiančios neprofesionaliųjų ir potencialių neprofesionaliųjų klientų švietimą, susijusį su atsakingu investavimu naudojantis investicinėmis paslaugomis ar papildomomis paslaugomis.

1a. Nacionalinės kompetentingos institucijos dalyvauja dialoge ir savo iniciatyva atlieka tarpusavio vertinimus, kad įvertintų geriausios praktikos pritaikymą jų nacionalinėje sistemoje.

1b. Komisija, bendradarbiaudama su Europos priežiūros institucijomis, Europos investicijų banku ir Europos Centrinio Banku:

a) palengvina valstybių narių ir švietimo bei finansų srityje veikiančių suinteresuotųjų subjektų bendradarbiavimą ir keitimąsi geriausia praktika;

b) nustato aiškius finansinio raštingumo tikslus;

c) sukuria Finansinio švietimo ir raštingumo platformą, kurią sudaro atstovai iš:

– Europos Centrinio Banko;

– Europos investicijų banko;

– Europos priežiūros institucijų;

– kiekvienos valstybės narės, veikiantys švietimo ir finansų sektoriuose ir paskirti nacionalinių kompetentingų institucijų;

– Europos ir nacionalinių vartotojų asociacijų;

– Europos finansų sektoriaus federacijų.

Ad hoc pagrindu gali būti kviečiamos tarptautinės organizacijos ir kiti viešojo ir privačiojo sektorių suinteresuotieji subjektai.

Platformai pirmininkauja Komisija. Atstovai skiriami dvejų metų kadencijai, kuri gali būti pratęsta.

Valstybės narės propaguoja finansinio raštingumo įgūdžių tobulinimą ir imasi tam skirtų priemonių.

Ne vėliau kaip ... [LB: prašom įrašyti datą, kuri yra 12 mėnesių po šios iš dalies keičiančios direktyvos įsigaliojimo] ir vėliau kas trejus metus valstybės narės pateikia Komisijai ataskaitą apie 1 dalies įgyvendinimą. Komisija paskelbia gaires dėl tokių ataskaitų apimties.

Ne vėliau kaip ... [LB: prašom įrašyti datą, kuri yra 12 mėnesių po šios iš dalies keičiančios direktyvos įsigaliojimo] ir vėliau kas penkerius metus Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą apie priemonių, susijusių su 1 dalimi, įgyvendinimą, nurodydama geriausių praktiką, galimus tolesnius veiksmus, taip pat stebimą raidą ir rezultatus tarp ataskaitų.

1c. Valstybės narės raginamos:

- a) koordinuoti veiksmus ir bendradarbiauti klausimais, susijusiais su finansiniu švietimu Sąjungos lygmeniu, pvz., pasitelkiant atvirusius koordinavimo metodus ir bendrą keitimąsi geriausios praktikos pavyzdžiais tarp Sąjungos finansų ministrų ir Sąjungos švietimo ministrų, taip pat su kitomis Sąjungos institucijomis;*
- b) skatinti finansinį švietimą ir mokymą, taip pat naudojantis mokymosi visą gyvenimą galimybėmis nacionaliniu lygmeniu, pvz., viešojo ir privačiojo sektorių partnerystėmis, arba mentorystės programomis.*

Komisija ir valstybės narės siekia stiprinti bendradarbiavimą finansinio švietimo srityje Europos švietimo erdvėje, pvz., pasitelkdamos „Erasmus+“ mokytojų akademijų iniciatyvą. Valstybės narės raginamos naudotis esamomis priemonėmis ir Sąjungos

finansavimo programomis Sąjungos ir nacionaliniu lygmenimis, kad būtų galima skatinti ir remti finansinį švietimą bei mokymą ir sudaryti tam sąlygas, taip pat užtikrinti diplomų tarpusavio pripažinimą visoje Europos Sąjungoje.

1d. Kurdamos švietimo priemonės finansiniam raštingumui skatinti, valstybės narės atsižvelgia į nacionalinių kompetentingų institucijų, universitetų ir atitinkamų suinteresuotųjų subjektų indėlį.

16b straipsnis

Klientų finansinis švietimas ir rinkodaros pranešimai

Finansinio švietimo medžiaga, kuria siekiama didinti asmenų finansinį raštingumą, suteikiant jiems galimybę įgyti finansinių gebėjimų, ir kuria tiesiogiai nesiūloma ar neskatinama investuoti į vieną ar kelis draudimo produktus ar jų kategorijas arba naudotis konkrečia draudimo paslauga, šios direktyvos tikslais rinkodaros pranešimu nelaikoma.“;

10) 17 straipsnio 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Valstybės narės užtikrina, kad visa su šios direktyvos dalyku susijusi informacija, įskaitant rinkodaros pranešimus, būtų teisinga, aiški ir neklaidinanti.

Rinkodaros pranešimai turi būti aiškiai atpažįstami ir juose aiškiai nurodoma už jų turinį ir platinimą atsakinga draudimo įmonė arba draudimo produktų platintojas, neatsižvelgiant į tai, ar informaciją tiesiogiai ar netiesiogiai pateikia ta draudimo įmonė ar draudimo produktų platintojas.“;

11) 18 straipsnis pakeičiamas taip:

„18 straipsnis

Klientui pateiktina bendra informacija

1. Valstybės narės užtikrina, kad likus pakankamai laiko iki klientui įsipareigojant pagal draudimo sutartį ar pasiūlymą klientui būtų pateikta ši informacija apie draudimo įmonę, kuri yra siūlomos sutarties šalis:

- a) draudimo įmonės pavadinimas ir jos teisinis statusas;
 - b) kai draudimo sutartis siūloma remiantis įsisteigimo teise arba laisve teikti paslaugas – valstybė narė, kurioje yra draudimo įmonės pagrindinė buveinė ir, atitinkamais atvejais, sutartį siūlantis filialas;
 - c) pagrindinės buveinės adresas ir, atitinkamais atvejais, draudimo sutartį siūlančio filialo adresas;
 - d) informacija, kad draudimo įmonė turi leidimą pagal Direktyvos 2009/138/EB 14 straipsnį, leidimą išdavusi nacionalinė kompetentinga institucija ir leidimo patikrinimo priemonės;
 - e) nuoroda į mokumo ir finansinės padėties ataskaitą, kaip nustatyta Direktyvos 2009/138/EB 51 straipsnyje, kuria klientui sudaromos sąlygos lengvai šią informaciją gauti.
2. Kai draudimo sutartį pasiūlo draudimo tarpininkas, tas draudimo tarpininkas likus pakankamai laiko iki klientui įsipareigojant pagal sutartį ar pasiūlymą jam pateikia šią papildomą informaciją:
- a) draudimo tarpininko pavadinimą, jo teisinį statusą ir adresą, taip pat faktą, kad jis yra draudimo tarpininkas;
 - b) kai draudimo tarpininkas vykdo veiklą remdamasis įsisteigimo teise arba laisve teikti paslaugas – valstybę narę, kurioje yra draudimo tarpininko pagrindinė buveinė ir, atitinkamais atvejais, sutartį siūlantis filialas;
 - c) tai, ar draudimo tarpininkas teikia konsultacijas dėl siūlomos draudimo sutarties;
 - d) 14 straipsnyje nurodytas procedūras, pagal kurias klientams ir kitoms suinteresuotosioms šalims leidžiama pateikti skundus dėl draudimo tarpininkų veiksmų, ir 15 straipsnyje nurodytas neteismines skundų pateikimo ir teisių gynimo procedūras;
 - e) registrą, kuriame draudimo tarpininkas įregistruotas, ir būdus, kaip patikrinti, ar jis įregistruotas;
 - f) tai, ar draudimo tarpininkas atstovauja klientui, ar veikia draudimo įmonės vardu arba jos naudai.

3. Kai draudimo sutartį siūlo draudimo įmonė, ta draudimo įmonė likus pakankamai laiko iki klientui įsipareigojant pagal sutartį ar pasiūlymą klientui pateikia šią papildomą informaciją:
- a) draudimo įmonės pavadinimą, jos teisinį statusą ir adresą, taip pat faktą, kad tai draudimo įmonė, jei apie tai dar nebuvo pranešta pagal 1 dalies a punktą;
 - b) tai, ar ji teikia konsultacijas dėl siūlomos draudimo sutarties;
 - c) 14 straipsnyje nurodytas procedūras, pagal kurias klientams ir kitoms suinteresuotosioms šalims leidžiama pateikti skundus dėl draudimo įmonių veiksmų, ir 15 straipsnyje nurodytas neteismines skundų pateikimo ir teisių gynimo procedūras;
 - d) informaciją, kad draudimo įmonė turi leidimą pagal Direktyvos 2009/138/EB 14 straipsnį, leidimą išdavusią nacionalinę kompetentingą instituciją ir leidimo patikrinimo priemones, išskyrus atvejus, kai apie tai jau pranešta pagal 1 dalies d punktą;
 - e) tai, ar draudimo įmonė yra siūlomos sutarties rengėja, ar platina siūlomą sutartį kitos draudimo įmonės vardu.“;

12) 19 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) pavadinimas pakeičiamas taip:

„Informacijos atskleidimas“;

b) 1 dalis iš dalies keičiama taip:

i) įvadinis sakinyss pakeičiamas taip:

„Valstybės narės užtikrina, kad likus pakankamai laiko iki klientui įsipareigojant pagal draudimo sutartį ar pasiūlymą draudimo tarpininkas klientui suteiktų bent šią informaciją:“;

ii) c punkto įvadinis sakinyss pakeičiamas taip:

„kiek tai susiję su draudimo produktais, išskyrus draudimo principu pagrįstus investicinius produktus:“;

iii) d punktas pakeičiamas taip:

- „d) dėl draudimo sutarties gaunamo atlygio pobūdį, visų pirma ar tai daroma:
- i) už mokestį, t. y. už atlygį, kurį tiesiogiai moka klientas;
 - ii) už bet kokios rūšies komisinius, kurie yra į draudimo įmoką įskaičiuotas atlygis;
 - iii) už kitos rūšies atlygį, įskaitant bet kokios rūšies pasiūlytą ar suteiktą su draudimo sutartimi susijusią ekonominę naudą, arba
 - iv) už bet kokios rūšies atlygio, nustatyto i, ii ir iii punktuose, derinį.“;

iv) e punktas išbraukiamas;

c) 4 dalis pakeičiama taip:

„4. Valstybės narės užtikrina, kad likus pakankamai laiko iki klientui įsipareigojant pagal draudimo sutartį ar pasiūlymą draudimo įmonė pateiktų klientui informaciją apie savo darbuotojų gaunamo atlygio, susijusio su draudimo sutartimi, pobūdį.“;

13) 20 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalies pirma pastraipa pakeičiama taip:

„1. Likus pakankamai laiko iki klientui įsipareigojant pagal draudimo sutartį ar pasiūlymą draudimo produktų platintojas, remdamasis iš kliento gauta informacija, nustato to kliento reikalavimus ir poreikius bei pateikia jam objektyvią informaciją apie draudimo produktą suprantama forma, kad tas klientas galėtų priimti informacija pagrįstą sprendimą.“;

b) 3, 4 ir 5 dalys pakeičiamos taip:

„3. Kai draudimo tarpininkas, platinantis draudimo produktus, išskyrus draudimo principu pagrįstus investicinius produktus, informuoja klientą, kad jis konsultuoja remdamasis sąžiningos ir konkretaus asmens poreikius atitinkančios analizės rezultatais, jis teikia tą konsultaciją atlikęs pakankamai didelio skaičiaus rinkoje siūlomų draudimo sutarčių analizę, kad galėtų vadovaudamasis profesionaliais kriterijais klientui asmeniškai rekomenduoti jo poreikius atitinkančią draudimo sutartį.

4. Likus pakankamai laiko iki klientui įsipareigojant pagal draudimo sutartį ar pasiūlymą,

nepriklausomai nuo to, ar konsultacija teikiama ir ar draudimo produktas yra paketo dalis pagal šios direktyvos 24 straipsnį, draudimo produktų platintojas, atsižvelgdamas į draudimo produkto sudėtingumą ir kliento tipą, klientui suteikia svarbią informaciją apie draudimo produktą suprantama forma, kad klientas galėtų priimti informacija pagrįstą sprendimą.

5. Platinant ne gyvybės draudimo produktus, išvardytus Direktyvos 2009/138/EB I priede, ir gyvybės draudimo produktus, išvardytus Direktyvos 2009/138/EB II priede, išskyrus draudimo principu pagrįstus investicinius produktus **ir gyvybės draudimo produktus pagal 2 straipsnio 1 dalies 17 punkto c–e papunkčius**, šio straipsnio 4 dalyje nurodyta informacija neprofesionaliesiems klientams pateikiama standartiniame draudimo produkto informaciniame dokumente popierine forma arba kitoje patvariojoje laikmenoje.“;

c) 8 dalis iš dalies keičiama taip:

i) įvadinis sakinyss pakeičiamas taip:

„Ne gyvybės draudimo produkto informaciniame dokumente pateikiama ši informacija.“;

ii) pridedamas j punktas:

„j) sutarčiai taikytina teisė, kai šalys negali rinktis teisės, arba, jei šalys gali pasirinkti sutarčiai taikytiną teisę, draudimo įmonės siūloma rinktis teisė ir kompetentinga jurisdikcija.“;

d) įterpiama 8a dalis:

„8a. Gyvybės draudimo produktų, išskyrus draudimo principu pagrįstus investicinius produktus **ir gyvybės draudimo produktus pagal 2 straipsnio 1 dalies 17 punkto c–e papunkčius**, informaciniame dokumente pateikiama:

a) informacija apie draudimo rūšį;

b) draudimo apsaugos santrauka, įskaitant išsamią informaciją apie draudimo išmokas ir galimybes bei aplinkybes, dėl kurių jos būtų mokamos, ir, atitinkamais atvejais, nedraudžiamos rizikos santrauka;

c) draudimo įmokų mokėjimo būdai ir mokėjimų trukmė;

- d) informacija apie draudimo įmokas kiekvienai išmokai, tiek pagrindinėms išmokoms, tiek papildomoms išmokoms, atitinkamais atvejais;
 - e) atitinkamais atvejais, draudiko pelno dalies apskaičiavimo ir paskirstymo būdai;
 - f) pagrindinės išimty, kai reikalavimai dėl draudimo išmokos negali būti teikiami;
 - g) pareigos pradėjus vykdyti sutartį;
 - h) pareigos sutarties galiojimo laikotarpiu;
 - i) pareigos tuo atveju, kai pateikiamas reikalavimas išmokėti draudimo išmoką;
 - j) išperkamosios sumos ir pagal jau sumokėtas įmokas perskaičiuotos vertės bei jų garantavimo mastas;
 - k) informacija apie teisę nutraukti sutartį pagal Direktyvos 2009/138/EB 186 straipsnį, visų pirma išsami informacija apie naudojimosi ta teise terminus ir sąlygas;
 - l) bendra informacija apie apmokestinimo tvarką, taikomą tos rūšies draudimo liudijimui;
 - m) draudimo sutarties galiojimo laikotarpis, įskaitant sutarties pradžios ir pabaigos datas;
 - n) draudimo sutarties nutraukimo būdai;
 - o) sutarčiai taikytina teisė, kai šalys negali rinktis teisės, arba, jei šalys gali pasirinkti sutarčiai taikytiną teisę, draudimo įmonės siūloma rinktis teisė ir kompetentinga jurisdikcija.“;
- e) 9 dalis iš dalies keičiama taip:
- i) pirmoje pastraipoje žodžiai „8 dalyje“ pakeičiami žodžiais „8a dalyje“;
 - ii) antroje pastraipoje data „2017 m. vasario 23 d.“ pakeičiama į „[DATA BUS NUSTATYTA, ATSIŽVELGIANT Į PRIĖMIMO DATA]“;

14) 22 straipsnio 1 dalies pirma pastraipa pakeičiama taip:

„18, 19 ir 20 straipsniuose nurodytos informacijos pateikti nereikia, kai draudimo produktų platintojas vykdo platinimo veiklą, susijusią su didelės rizikos draudimu, arba kai klientai atitinka profesionaliesiems klientams taikomus kriterijus, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/65/ES* 4 straipsnio 1 dalies 10 punkte.

* 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/65/ES dėl finansinių priemonių rinkų, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2002/92/EB ir Direktyva 2011/61/ES (OL L 173, 2014 6 12, p. 349).“;

15) 23 straipsnis pakeičiamas taip:

„23 straipsnis

Elektroninis platinimas ir kitos patvariosios laikmenos

1. Draudimo produktų platintojai visą pagal šią direktyvą reikalaujamą informaciją klientams teikia elektroniniu formatu.

Nukrypstant nuo pirmos pastraipos, draudimo produktų platintojai neprofesionaliojo kliento prašymu nemokamai pateikia pirmoje pastraipoje nurodytą informaciją popierine forma.

2. Draudimo produktų platintojai informuoja neprofesionaliuosius klientus, kad jie turi galimybę nemokamai gauti informaciją popierine forma.

3. Draudimo produktų platintojai informuoja esamus neprofesionaliuosius klientus, kad jie gali pasirinkti, ar ir toliau nemokamai gauti informaciją popierine forma ar gauti ją tik elektroniniu formatu. Draudimo produktų platintojai taip pat informuoja esamus neprofesionaliuosius klientus, kad tuo atveju, jeigu klientas bent per aštuonias savaites nepareikš pageidavimo, kad informacija jam ir toliau būtų siunčiama popierine forma, automatiškai bus pereita prie elektroninio formato. Esamų neprofesionaliųjų klientų, kurie jau gauna 1 dalyje nurodytą informaciją elektroniniu formatu, informuoti nebūtina.

4. EIOPA, *atsižvelgdama į kitų galiojančių teisės aktų reikalavimus*, pasikonsultavusi su ESMA ir atlikusi vartotojų ir sektoriaus tyrimus, ne vėliau kaip [2 metai po iš dalies keičiančios direktyvos įsigaliojimo] parengia ir periodiškai atnaujina gaires, kuriose

nurodoma, kaip pateikti informaciją elektroniniu formatu vidutiniam klientui, kuriam skirta informacija, tinkamu būdu.

Pirmoje pastraipoje nurodytose gairėse nurodoma:

- a) skaitmeninėmis priemonėmis atskleidžiamos informacijos pateikimas ir formatas, atsižvelgiant į įvairius modelius ir kanalus, kuriais draudimo produktų platintojai gali naudotis savo klientams informuoti;
- b) būtinos apsaugos priemonės, kuriomis užtikrinamas patogus naršymas ir informacijos prieinamumas, nepriklausomai nuo to, kokį prietaisą naudoja klientas;
- c) būtinos apsaugos priemonės, kuriomis užtikrinama galimybė lengvai gauti informaciją ir sudaromos palankesnės sąlygos klientams saugoti informaciją patvariojoje laikmenoje.“;

16) 25 straipsnis pakeičiamas taip:

„25 straipsnis

Produktų priežiūros ir valdymo reikalavimai

1. Kūrėjo buveinės valstybė narė reikalauja, kad draudimo įmonės ir tarpininkai, kuriantys bet kokį draudimo produktą, kuris bus parduodamas klientams, nustatytų, atnaujintų, taikytų ir peržiūrėtų kiekvieno draudimo produkto ir svarbių esamų draudimo produktų korekcijų patvirtinimo procesą prieš jais prekiaujant ar juos platinant klientams (toliau – produkto patvirtinimo procesas).

Produkto patvirtinimo procesas turi būti proporcingas ir tinkamas atsižvelgiant į draudimo produkto pobūdį. Produkto patvirtinimo procesą sudaro visi šie elementai:

- a) kiekvieno draudimo produkto nustatytos tikslinės rinkos specifikacija;
- b) aiškiai nustatyti tikslinės rinkos tikslai ir poreikiai;
- c) įvertinimas, ar draudimo produktas parengtas tinkamai, kad atitiktų tikslinės rinkos tikslus ir poreikius;
- d) visos susijusios rizikos nustatytai tikslinei rinkai įvertinimas ir patvirtinimas, kad numatyta platinimo strategija yra tinkama nustatytai tikslinei rinkai;

- e) pagrįsti veiksmai siekiant užtikrinti, kad draudimo produktas būtų platinamas nustatytoje tikslinėje rinkoje;
- f) kiek tai susiję su draudimo principu pagrįstais investiciniais produktais, ***kuriomis gali naudotis neprofesionalieji klientai, aiškus finansinio draudimo produkto tiek kiekybinių, tiek kokybinių savybių vertinimas ir apibūdinimas, be kita ko:***
 - i) visos su produktu susijusios išlaidos ir mokesčiai;
 - ii) ar šios išlaidos ir mokesčiai yra pagrįsti, ***palyginti su faktiškai patirtomis išlaidomis kuriant, valdant ir platinant produktą***, ir proporcingi (*kainodaros procesas*), atsižvelgiant į ***tikslinės rinkos tikslus ir poreikius***, produkto savybes, tikslus, strategiją ir veiklos rezultatus, taip pat į garantijas ir biometrinės bei kitos rizikos draudimo apsaugą;
 - iii) ***papildomos produkto savybės ir paslaugos, kurios gali turėti įtakos investuotojams teikiamai vertei ir naudai. Kai draudimo produktas suteikia įvairių pagrindinių investavimo galimybių, šie reikalavimai taip pat turi būti vykdomi kiekvienos investavimo galybės lygmeniu;***
- g) kalbant apie draudimo principu pagrįstus investicinius produktus, rizikos, kad tikslinės rinkos klientai neteisingai supras pagrindines draudimo principu pagrįsto investicinio produkto savybes, išlaidas ir riziką, įvertinimas.

Antros pastraipos a punkto tikslais gamintojas, apibrėždamas tikslinę rinką, įvertina klientų, kuriems skirtas produktas, tipą, produktui suprasti reikalingą žinių ir patirties lygį, gebėjimą prisiimti nuostolius, priimtina riziką ir tai, ar produktas leidžia tikslinei rinkai:

- a) ***sklandžiai valdyti trumpalaikius finansus, kad būtų patenkinti trumpalaikiai poreikiai;***
- b) ***atlaikyti ekonominius sukrėtimus arba***
- c) ***pasiekti būsimus ilgalaikius tikslus.***

Produkto patvirtinimo proceso metu užtikrinama, kad draudimo įmonės ir tarpininkai, kurdami draudimo produktus, visapusiškai atsižvelgtų į klientų interesus, taip pat į numatomą piniginę ir nepiniginę naudą klientui.

Draudimo įmonės ir tarpininkai reguliariai peržiūri savo kuriamus draudimo produktus, atsižvelgdami į visus įvykius ar riziką, kurie gali iš esmės paveikti nustatytą tikslinę rinką, kad įvertintų, ar draudimo produktas vis dar atitinka tikslinės rinkos tikslus, poreikius ir savybes.

1a. Draudimo įmonės ir tarpininkai užtikrina, kad valdymo organui teikiamose atitikties ataskaitose būtų sistemiškai pateikiama informacija apie įmonės sukurtą draudimo produktą, įskaitant informaciją apie platinimo strategiją ir numatomą su finansinėmis priemonėmis susijusią piniginę ir nepiniginę naudą klientams. Draudimo įmonės ir tarpininkai, gavę savo kompetentingos institucijos prašymą, jai pateikia šias ataskaitas.

3. Draudimo įmonės ir tarpininkai, kuriantys draudimo produktus, išmano ir reguliariai peržiūri savo siūlomus draudimo produktus, atsižvelgdami į visus įvykius ar riziką, kurie gali iš esmės paveikti nustatytą tikslinę rinką, ir įvertina tai, ar finansinė priemonė vis dar atitinka nustatytos tikslinės rinkos poreikius ir ar numatyta platinimo strategija tebėra tinkama.

Draudimo įmonės ir tarpininkai, kuriantys draudimo produktus, pateikia platintojams visą informaciją apie draudimo produktą ir produkto patvirtinimo procesą, kurios reikia norint visapusiškai suprasti tą produktą ir elementus, į kuriuos atsižvelgta produkto patvirtinimo procese, įskaitant išsamią ir tikslią informaciją apie visas su draudimo produktu susijusias išlaidas ir mokesčius, **produkto savybes, tikslus, strategiją ir veiklos rezultatus.**

Draudimo principu pagrįstų investicinių produktų atveju platintojams pateikiama informacija apima visus 1 dalies trečios pastraipos f ir g punktuose nurodytus elementus, visus papildomus susijusius duomenis ir paaiškinimą, kad išlaidos ir mokesčiai yra pagrįsti ir proporcingi ir kad produktas atitinka tikslinei rinkai priklausančių klientų tikslus ir poreikius.

5. Draudimo produktų platintojas, konsultuojantis dėl draudimo produktų arba siūlantis draudimo produktus, kurių jis nesukūrė, parengia tinkamas priemones, kad gautų 3 dalies antroje pastraipoje nurodytą informaciją ir išmanytų kiekvieno draudimo produkto ypatybes

ir nustatytą jo tikslinę rinką, *įskaitant tikslinei rinkai aktualią piniginę ir nepiniginę naudą, tačiau taip pat kad būtų užtikrinama, jog draudimo įmonė ir tarpininkas visapusiškai atsižvelgtų į tikslinės rinkos interesus.*

5a. Draudimo principu pagrįstus investicinius produktus platinantys draudimo tarpininkai arba draudimo įmonės:

- a) užtikrina, kad gautų ir visapusiškai suprastų 3 dalies trečioje pastraipoje nurodytą informaciją;
- b) nustato ir kiekybiškai įvertina visas kitas išlaidas ir mokesčius, visų pirma platinimo išlaidas, į kuriuos kūrėjas dar neatsižvelgė apskaičiuodamas bendras išlaidas ir mokesčius, *įskaitant patekimo į rinką išlaidas, pasitraukimo iš rinkos išlaidas ir trečiųjų šalių mokėjimus, kuriuos gauna ir išskaičiuoja platintojas;*
- c) įvertina, ar bendros išlaidos ir mokesčiai, *susiję su produkto platinimu, įskaitant kliento konsultavimo išlaidas ir mokesčius,* yra pagrįsti ir proporcingi, atsižvelgiant į tikslinės rinkos tikslus ir poreikius (kainodaros procesas);
- ca) įvertina papildomas produkto savybes ir paslaugas, kurios gali turėti įtakos investuotojams teikiamai vertei ir naudai.*

Platintojas draudimo principu pagrįstą investicinį produktą kuriančiai draudimo įmonei arba draudimo tarpininkui reguliariai teikia visą svarbią informaciją apie kainodaros proceso rezultatus. Jei platintojas nustato, kad yra išlaidų ir mokesčių, visų pirma platinimo išlaidų, į kuriuos nebuvo visapusiškai atsižvelgta kūrėjo kainodaros procese, jis nedelsdamas apie tai praneša kūrėjui.

6a. Valstybės narės užtikrina, kad draudimo principu pagrįstą investicinį produktą kuriančios ar platinančios draudimo įmonės ir tarpininkai, laikydamiesi produktų priežiūros ir valdymo reikalavimų, atsižvelgtų į:

- a) *tai, kad su draudimo principu pagrįstu investiciniu produktu susijusios išlaidos ir mokesčiai atitiktų tikslinės rinkos tikslus, poreikius ir savybes;*

b) kai draudimo įmonės ir tarpininkai kuria arba platina draudimo principu pagrįstus investicinius produktus, kurie atitinka mažmeninių investicinių produktų paketų apibrėžtį, pateiktą Reglamento (ES) Nr. 1286/2014 4 straipsnio 1 punkte, jie atlieka tarpusavio grupių analizę pagal šią dalį. Atlikdami vertinimą platintojai gali remtis gamintojo atlikta tarpusavio grupių analize.

Draudimo principu pagrįsto investicinio produkto, atitinkančio mažmeninių investicinių produktų paketo apibrėžtį, pateiktą Reglamento (ES) Nr. 1286/2014 4 straipsnio 1 punkte, kūrėjas ir platintojas atlieka draudimo produkto tarpusavio grupių analizę.

Draudimo principu pagrįstus investicinius produktus kuriančios draudimo įmonės ir tarpininkai, atlikdami esamų draudimo produktų, atitinkančių mažmeninių investicinių produktų paketų apibrėžtį, nurodytą Reglamento (ES) Nr. 1286/2014 4 straipsnio 1 punkte, peržiūrą, taip pat atlieka ir ankstesnių laikotarpių rezultatų tarpusavio analizę.

Draudimo įmonės ir tarpininkai, platinantys draudimo principu pagrįstus investicinius produktus, taip pat atlieka ir paslaugų sąnaudų tarpusavio analizę, pagrįstą atitinkamų rinkoje veikiančių panašių subjektų vidaus analize.

Tarpusavio grupės vertinimas atliekamas remiantis panašia grupe, nustatyta draudimo įmonių ir tarpininkų. Draudimo įmonės ir tarpininkai pagrindžia ir dokumentuoja panašios grupės pasirinkimą ir apibrėžtį. Jei produktas atitinka kolektyvinio investavimo į perleidžiamuosius vertybinius popierius subjekto (KIPVPS) apibrėžtį, pateiktą Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/65/EB 1 straipsnio 2 dalyje, arba alternatyvaus investavimo fondo (AIF) apibrėžtį, pateiktą Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2011/61/ES 4 straipsnio 1 dalies a punkte, panaši grupė gali būti grindžiama atitinkama Europos fondų klasifikavimo sistema pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/65/EB 14 straipsnio 1f dalį arba Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2011/61/ES 12 straipsnio 1f dalį.

EIOPA ne vėliau kaip ... [12 mėnesių po šios iš dalies keičiančios direktyvos įsigaliojimo] parengia gaires dėl investicinių įmonių tarpusavio grupių vertinimui atlikti taikomo proceso ir kriterijų ir periodiškai atnaujina tas gaires.

7. Draudimo *įmonė arba draudimo* tarpininkas, kuriantis arba platinantis draudimo principu pagrįstus investicinius produktus, dokumentuoja visus atliktus vertinimus *ir, gavęs prašymą, pateikia tokius vertinimus atitinkamai kompetentingai institucijai*, įskaitant draudimo principu pagrįsto investicinio produkto išlaidų ir mokesčių proporcingumo pagrindimą ir įrodymą.

Draudimo įmonė arba tarpininkas, kuriantis arba platinantis draudimo principu pagrįstą investicinį produktą, kuris atitinka mažmeninių investicinių produktų paketų apibrėžtį pagal Reglamento (ES) Nr. 1286/2014 4 straipsnio 1 dalį, remdamasis informacija, kuri turi būti atskleista pagal šios direktyvos 29 straipsnį, kompetentingoms institucijoms pateikia išsamią informaciją apie su neprofesionaliesiems investuotojams skirtu draudimo principu pagrįstu investiciniu produktu susijusias išlaidas ir mokesčius, įskaitant, kai aktualu, platinimo išlaidas, įtrauktas į su draudimo principu pagrįstu investiciniu produktu susijusias išlaidas, ir išlaidas, susijusias su konsultacijų platinimu. Kompetentingos institucijos nepagrįstai nedelsdamos perduoda tokius duomenis EIOPA.

EIOPA, pasikonsultavusi su ESMA ir kompetentingomis institucijomis ir atlikusi sektoriaus tyrimus, parengia šios dalies reikalavimų taikymui skirtų techninių reguliavimo standartų projektus ir juose nustato:

- a) kiek tai susiję su informacija, kuri turi būti atskleista pagal 29 straipsnį, – buveinės valstybės valdžios institucijoms teiktinų duomenų turinį ir rūšį atsižvelgiant į esamas informacijos atskleidimo ir ataskaitų teikimo pareigas;*
- b) informacijos, kuri turi būti atskleista pagal 29 straipsnį, formatą, teikimo dažnumą ir pradžios datą.*

EIOPA tuos techninių reguliavimo standartų projektus pateikia Komisijai ne vėliau kaip [18 mėnesių po šios direktyvos įsigaliojimo dienos].

Komisijai deleguojami įgaliojimai papildyti šią direktyvą priimant pirmoje pastraipoje nurodytus techninius reguliavimo standartus pagal Reglamento (ES) Nr. 1094/2010 10–14 straipsnius.

- 7a. *Draudimo įmonė, kuri kuria ir siūlo arba rekomenduoja draudimo principu pagrįstą investicinį produktą, gali nustatyti vieną kainodaros procesą, susijusį tiek su kūrimo, tiek su platinimo etapais.*

9. *EIOPA ne vėliau kaip ... [12 mėnesių po šios iš dalies keičiančios direktyvos įsigaliojimo] parengia kriterijų, kuriais remiantis nustatoma, ar išlaidos ir mokesčiai yra pagrįsti ir proporcingi, nustatymo gaires ir jas periodiškai atnaujina.*

11. Šiame straipsnyje nurodyta politika, procesais ir priemonėmis nedaromas poveikis jokiems kitiems reikalavimams pagal šią direktyvą, įskaitant reikalavimus, susijusius su informacijos atskleidimu, tinkamumu ar priimtinum, interesų konfliktų nustatymu ir valdymu bei trečiųjų šalių mokėjimais.

12. Šis straipsnis netaikomas draudimo produktams, kurie apima draudimą nuo didelės rizikos.

13. *Ne vėliau kaip ... [penkeri metai po šios iš dalies keičiančios direktyvos taikymo pradžios dienos] valstybės narės pateikia Komisijai ir ESMA visą svarbią informaciją, susijusią su šio straipsnio įgyvendinimu. Komisija ir ESMA gali prašyti nacionalinių kompetentingų institucijų pateikti papildomos informacijos.*

Remdamasi valstybių narių pateikta informacija, Komisija, konsultuodamasi su ESMA ir EIOPA, atlieka veiksmingo šio straipsnio įgyvendinimo vertinimą ir visų pirma įvertina:

- a) ar šiame straipsnyje nustatytų griežtesnių produktų valdymo reikalavimų poveikis lėmė didesnę ekonominę naudingumą piliečiams;*
- b) atitinkamų šios direktyvos nuostatų poveikį galimam interesų konfliktui, susijusiam su paskatomis, sąnaudų raidai, bendram mažmeninių investicijų į kapitalo rinkas lygiui, vartotojų apsaugai ir platinimo taisyklių aktualumui;*
- c) finansinio raštingumo priemonių įgyvendinimą.*

Jei Komisijos atliktas vertinimas įrodo, kad šiame straipsnyje nustatytų naujų produktų valdymo reikalavimų įgyvendinimas nelemia teigiamų pokyčių vartotojams, Komisija, kai tinkama, kartu su ataskaita pateikia pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo iš dalies keičiama ši direktyva.“;

17) 26 straipsnis pakeičiamas taip:

„26 straipsnis

Papildomų reikalavimų taikymo sritis

Šiame skyriuje nustatomi reikalavimai, papildantys draudimo produktų platinimui taikytinus reikalavimus, kai draudimo produktų platinimas vyksta draudimo principu pagrįstų investicinių produktų atžvilgiu.

Draudimo principu pagrįstus investicinius produktus gali platinti tik:

- a) draudimo tarpininkas;
- b) draudimo įmonė.“;

18) įterpiamas 26a straipsnis:

„26a straipsnis

Rinkodaros pranešimai ir praktika

1. Nukrypdomos nuo 17 straipsnio 2 dalies, valstybės narės užtikrina, kad draudimo principu pagrįstų investicinių produktų rinkodaros pranešimus būtų galima aiškiai identifikuoti kaip tokius ir kad juose būtų aiškiai nurodytas draudimo tarpininkas ar draudimo įmonė, atsakingi už jų turinį ir platinimą, neatsižvelgiant į tai, ar pranešimą tas draudimo tarpininkas ar draudimo įmonė teikia tiesiogiai ar netiesiogiai.
2. Valstybės narės užtikrina, kad draudimo principu pagrįstų investicinių produktų rinkodaros pranešimai būtų rengiami, maketuojami ir pateikiami sąžiningai, aiškiai, neklaidinančiai, subalansuotai pristatant naudą bei riziką ir yra tinkami tikslinei auditorijai pagal turinį ir platinimo kanalus ir, kai jie susiję su konkrečiu draudimo principu pagrįstu investiciniu produktu, tikslinei rinkai, nustatytai pagal 25 straipsnio 1 dalį.

Visuose draudimo principu pagrįstų investicinių produktų rinkodaros pranešimuose aiškiai ir glaustai pateikiamos esminės juose nurodytų draudimo principu pagrįstų investicinių produktų charakteristikos.

Priklausomai nuo laikmenos savybių, informacija prieinama per įdėtinį rodinį, paslinkus, naudojant QR kodą ar pan.

Pristatant draudimo principu pagrįstų investicinių produktų rinkodaros pranešimų esmines charakteristikas užtikrinama, kad neprofesionalieji investuotojai galėtų lengvai suprasti pagrindines draudimo principu pagrįsto investicinio produkto savybes ir su jais susijusią pagrindinę riziką.

3. Valstybės narės užtikrina, kad rinkodaros praktika būtų plėtojama ir naudojama sąžiningai ir neklaidinančiai ir būtų tinkama tikslinei auditorijai. ***Valstybės narės užtikrina, kad draudimo įmonės ir draudimo tarpininkai, vykdančys asmenų profiliavimą šios dalies tikslais, visapusiškai laikytųsi Reglamento (ES) 2016/679.***
4. Kai draudimo principu pagrįsto investicinio produkto kūrėjas parengia ir pateikia rinkodaros pranešimą, kuriuo naudosis platintojas, kūrėjas yra atsakingas už tokio rinkodaros pranešimo turinį ir jo atnaujinimą. Platintojas atsako už šio rinkodaros pranešimo naudojimą ir užtikrina, kad jis būtų naudojamas tik nustatytai tikslinei rinkai ir atitiktų tikslinei rinkai nustatytą platinimo strategiją.

Kai draudimo įmonė arba draudimo tarpininkas, siūlantis ar rekomenduojantis draudimo principu pagrįstus investicinius produktus, kurių jis nekuria, rengia savo rinkodaros pranešimą, jis yra visiškai atsakingas už tinkamą jo turinį, atnaujinimą ir naudojimą, atsižvelgiant į nustatytą tikslinę rinką.

4a. Kai draudimo įmonė arba draudimo tarpininkas naudojami nuomonės finansų srityje formuotojo paslaugomis, draudimo įmonė arba draudimo tarpininkas:

- a) sudaro rašytinį susitarimą su nuomonės finansų srityje formuotoju, kuriame nustato draudimo įmonės arba draudimo tarpininko vardu vykdytiną veiklos pobūdį ir apimtį;***
 - b) kompetentingai institucijai paprašius pateikia visų nuomonės finansų srityje formuotojų, kurių paslaugomis ta įmonė arba tas tarpininkas naudojami, tapatybes ir kontaktinius duomenis;***
 - c) reguliariai tikrina, ar nuomonės finansų srityje formuotojų, kurių paslaugomis ta įmonė arba tas tarpininkas naudojami, veikla atitinka 1–4 dalių reikalavimus.***
5. Valstybės narės užtikrina, kad draudimo įmonės ir draudimo tarpininkai savo valdymo organui teiktų metines ataskaitas apie rinkodaros pranešimų ir rinkodaros praktikos strategijų naudojimą, atitinkamų įpareigojimų, susijusių su rinkodaros pranešimais ir praktika pagal šią direktyvą, vykdymą ir visus pažeidimus, apie kuriuos pranešta, bei siūlomus sprendimus.

6. Valstybės narės užtikrina, kad nacionalinės kompetentingos institucijos galėtų laiku ir veiksmingai imtis veiksmų dėl bet kokio rinkodaros pranešimo, *platinamo jų teritorijoje*, ar rinkodaros praktikos, *vykdomos jų teritorijoje*, kurie neatitinka 1–3 dalyse nustatytų reikalavimų.
7. Valstybės narės užtikrina, kad draudimo įmonės ir draudimo tarpininkai registruotų visus savo draudimo principu pagrįstų investicinių produktų rinkodaros pranešimus, *kuriuos jie teikia neprofesionaliesiems klientams arba potencialiems neprofesionaliesiems klientams arba su kuriais jiems leidžia susipažinti*, arba savo rinkodaros pranešimus, kuriuos *neprofesionaliesiems klientams arba potencialiems neprofesionaliesiems klientams* pateikė *arba su kuriais jiems susipažinti leido* trečioji šalis, kuriai atlyginama arba teikiamos paskatos nepiniginėmis kompensacijomis.

Tokie duomenys saugomi ne trumpiau kaip visą draudimo įmonės ar draudimo tarpininko ir kliento ryšių palaikymo laikotarpį. Jei sutarties trukmė yra ilgesnė nei septyneri metai, saugoma tik esminė informacija.

Tuos įrašus draudimo įmonė ar draudimo produktų platintojas kompetentingos institucijos prašymu turi turėti galimybę surasti.

Pirmoje pastraipoje nurodytuose įrašuose pateikiami visi šie duomenys:

- a) rinkodaros pranešimo turinys;
- b) išsami informacija apie rinkodaros pranešimui naudotą sklaidos priemonę;
- c) rinkodaros pranešimo data ir skelbimo trukmė, įskaitant atitinkamą pradžios ir pabaigos laiką;
- d) tiksliniai klientų segmentai arba profiliavimą lemiantys veiksniai;
- e) valstybės narės, kuriose pateiktas rinkodaros pranešimas;
- f) bet kurios trečiosios šalies, dalyvaujančios platinant rinkodaros pranešimą, tapatybė.

Tokie f punkte nurodyti tapatybės duomenys apima atitinkamų fizinių ar juridinių asmenų vardus ir pavardes arba teisinius pavadinimus, registruotus adresus, kontaktinius duomenis ir, kai aktualu, socialinės žiniasklaidos vartotojų vardus.

8. Komisijai pagal 38 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotąjį aktą, kuriuo ši direktyva papildoma nuostatomis dėl:

- a) esminių draudimo principu pagrįstų investicinių produktų charakteristikų, kurios turi būti atskleistos visuose rinkodaros pranešimuose, skirtuose neprofesionaliesiems klientams arba potencialiems neprofesionaliesiems klientams, ir visų kitų svarbių kriterijų, kuriais užtikrinama, kad tos esminės charakteristikos būtų matomos ir būtų lengvai prieinamos vidutiniam neprofesionaliajam klientui, neatsižvelgiant į ryšio priemones;
- b) sąlygų, kurias turėtų atitikti draudimo principu pagrįstų investicinių produktų rinkodaros pranešimai ir rinkodaros praktika, kad jie būtų sąžiningi, aiškūs, neklaidinantys, subalansuotai pristatantys pranašumus, **išlaidas** bei riziką ir tinkami tikslinei auditorijai ar, kai taikytina, tikslinei rinkai pagal turinį ir platinimo kanalus.“;

19) 28 straipsnio 2 dalis pakeičiama taip:

„Kai pagal 27 straipsnį draudimo tarpininko ar draudimo įmonės taikytos interesų konfliktų valdymo organizacinės ar administracinės priemonės yra nepakankamos siekiant patikimai užtikrinti, kad būtų užkirstas kelias grėsmei, jog bus padaryta žala kliento interesams, likus pakankamai laiko iki klientui įsipareigojant pagal draudimo sutartį ar pasiūlymą draudimo tarpininkas arba draudimo įmonė aiškiai atskleidžia klientui informaciją apie bendrą interesų konflikto pobūdį ar priežastis.“;

20) 29 straipsnis pakeičiamas taip:

„29 straipsnis

Informacija klientams ir draudėjams

1. Nedarant poveikio 18 straipsniui ir 19 straipsnio 1 ir 2 dalims, valstybės narės užtikrina, kad draudimo principu pagrįstus investicinius produktus platinantys draudimo tarpininkai ir draudimo įmonės iš anksto, prieš klientams įsipareigojant pagal draudimo sutartį arba pasiūlymą, suteiktų klientams **arba potencialiems klientams** tinkamą individualią

informaciją apie tiems klientams siūlomus draudimo principu pagrįstus investicinius produktus. Ta informacija apima visą šią informaciją:

- a) kai teikiamos konsultacijos:
 - i) tai, ar konsultacijos teikiamos nepriklausomai, ar ne;
 - ii) tai, ar konsultacijos grindžiamos plačia ar siauresne įvairių rūšių draudimo principu pagrįstų investicinių produktų ir, atitinkamais atvejais, **pagrindinių investavimo galimybių** analize, ir visų pirma tai, ar asortimentas apima tik ar ne tik produktus ir turtą, kuriuos kuria ar teikia subjektai, su draudimo tarpininku ar draudimo įmone susiję tokiais glaudžiais ryšiais ar kitais teisiniais arba ekonominiais santykiais, kaip antai sutartiniais santykiais, kad galėtų kilti pavojus teikiamos konsultacijos nepriklausomumui;
 - iii) tai, ar draudimo tarpininkas arba draudimo įmonė periodiškai teiks klientui jam rekomenduoto draudimo principu pagrįsto investicinio produkto tinkamumo vertinimą;
 - iv) kai draudimo tarpininkas ar draudimo įmonė teikia nepriklausomas konsultacijas neprofesionaliajam klientui, – tai, ar į rekomenduojamą draudimo principu pagrįstų investicinių produktų asortimentą įtraukiami tik gerai diversifikuoti, nekompleksiniai (kaip nurodyta 30 straipsnio 3 dalyje) ir ekonomiškai efektyvūs draudimo principu pagrįsti investiciniai produktai, ar ne;
- b) siūlomo draudimo principu pagrįsto investicinio produkto pagrindinių savybių ir, kai taikytina, bet **kokių rekomenduojamų pagrindinių investavimo galimybių** ir investavimo strategijų aprašymą, įskaitant tinkamas gaires ir perspėjimus apie riziką, susijusią su draudimo principu pagrįstu investiciniu produktu ir, kai taikytina, **rekomenduojamomis pagrindinėmis investavimo galimybėmis** arba su konkrečiomis investavimo strategijomis, taikomomis tam produktui;
- c) informaciją apie siūlomą draudimo apsaugą, įskaitant išsamią informaciją apie draudimo išmokas ir galimybes bei aplinkybes, dėl kurių jos būtų mokamos, ir,

atitinkamais atvejais, nedraudžiamos rizikos ir išimčių, kai reikalavimai dėl draudimo išmokos negali būti teikiami, santrauką;

- d) informaciją apie visas tiesiogines ir netiesiogines išlaidas, susijusias mokesčius ir trečiųjų šalių mokėjimus, įskaitant visas išlaidas ir mokesčius, susijusias su draudimo principu pagrįsto investicinio produkto platinimu, ir, kai aktualu, konsultacijų išlaidas, kaip klientas gali jas apmokėti ir mokėjimų trukmę;
- e) sutarčiai taikytiną teisę ir kompetentingą jurisdikciją;
- f) bendrą informaciją apie apmokestinimo tvarką, taikomą tos rūšies draudimo principu pagrįstam investiciniam produktui.

Prie pirmos pastraipos d punkte nurodytos informacijos pridedamas tinkamas išlaidų, mokesčių ir bet kokių trečiųjų šalių mokėjimų poveikio numatomai grąžai paaiškinimas, išdėstytas standartine ir ■ neprofesionaliajam klientui suprantama kalba.

Valstybės narės užtikrina, kad draudimo tarpininkai ir draudimo įmonės pateiktą apibendrintą informaciją apie visas pirmos pastraipos d punkte nurodytas išlaidas, mokesčius ir trečiųjų šalių mokėjimus, kad klientas galėtų suprasti bendras išlaidas ir kaupiamąjį poveikį investicijų grąžai. Bendros išlaidos išreiškiamos pinigais ir procentais, apskaičiuotais draudimo principu pagrįsto investicinio produkto galiojimo laikotarpiu. ■ Draudimo tarpininkai ir draudimo įmonės ***aiškiai informuoja klientus apie jų teisę prašyti tos informacijos, išskaidytos pagal punktus, ir kliento prašymu pateikia taip išskaidytą informaciją.***

Jeigu negalima užtikrintai atskleisti informacijos apie trečiųjų šalių mokėjimus prieš sudarant sutartį, klientui aiškiai atskleidžiamas sumos apskaičiavimo metodas neprofesionaliajam klientui suprantamu ir tiksliu būdu. Draudimo tarpininkai ir draudimo įmonės taip pat pateikia savo klientams informaciją apie tikslią gautų arba ex post išmokėtų trečiųjų šalių mokėjimų sumą.

Draudimo tarpininko arba draudimo įmonės sumokėti arba gauti trečiųjų šalių mokėjimai, susiję su draudimo principu pagrįsto investicinio produkto teikimu ar platinimu, pateikiami

atskiru punktu. Draudimo tarpininkas ar draudimo įmonė atskleidžia kaupiamąjį tokių trečiųjų šalių mokėjimų, įskaitant periodiškus trečiųjų šalių mokėjimus, poveikį grynajai grąžai per draudimo principu pagrįsto investicinio produkto galiojimo laikotarpį. Trečiųjų šalių mokėjimų tikslas ir jų poveikis grynajai grąžai paaiškinami standartizuotu būdu ir vidutiniam neprofesionaliajam klientui suprantama kalba.

2. Valstybės narės užtikrina, kad draudimo principu pagrįstų investicinių produktų kūrėjai parengtų glaustą individualiai pritaikytą dokumentą, kuriame būtų pateikta pagrindinė informacija ir kuris būtų kasmet teikiamas kiekvienam produktą turinčiam neprofesionaliajam klientui (toliau – metinė ataskaita).

Aiškiai nurodoma tiksli metinėje ataskaitoje pateikiamos informacijos data.

Metinėje ataskaitoje pateikiama informacija turi būti tiksli ir aktuali.

Kūrėjai metinę ataskaitą kiekvienam neprofesionaliajam draudėjui nemokamai pateikia elektronine forma. Paprašius, be elektroninėmis priemonėmis teikiamos informacijos, ataskaita pateikiama popierine forma.

Metinės ataskaitos pateikti nereikia, jei kūrėjas savo neprofesionaliesiems draudėjams suteikia prieigą prie internetinės sistemos, prilyginamos patvariajai laikmeni, kurioje galima lengvai susipažinti su naujausiomis ataskaitomis, kuriose pateikiama 3 dalyje nurodyta atitinkama informacija, o kūrėjas turi įrodymų, kad neprofesionalusis draudėjas susipažino su tomis ataskaitomis bent kartą per pastaruosius 12 mėnesių.

3. Metinėje ataskaitoje pateikiama bent ši pagrindinė informacija:

- a) su draudimo principu pagrįstu investiciniu produktu susijusios bendros išlaidos, susiję mokesčiai ir trečiųjų šalių mokėjimai, išreikšti išskirstant pagal punktus pinigais ir procentiniais dydžiais, kuriuos neprofesionalusis draudėjas tiesiogiai ar netiesiogiai sumokėjo arba patyrė per pastaruosius 12 mėnesių, ir suvestiniu pagrindu nuo sutarties, susijusios su draudimo principu pagrįstu investiciniu produktu, galiojimo pradžios;
- b) kiekvieno draudimo principu pagrįsto investicinio produkto *pagrindinių investavimo galimybių* metiniai veiklos rezultatai ir portfelio metiniai bendrieji veiklos rezultatai, atskirai palyginti su ankstesnių metų veiklos rezultatais;

- c) visi mokesčiai, įskaitant žyminį mokestį, sandorių mokestį, pajamų mokestį ir visus kitus mokesčius, kuriuos taiko draudimo įmonė, atskirai nurodant mokesčius, kuriuos moka neprofesionalusis klientas už draudimo principu pagrįstą investicinį produktą;
- d) kai taikytina, draudimo principu pagrįsto investicinio produkto *pagrindinių investavimo galimybių* rinkos arba apskaičiuotoji vertė, kai rinkos vertė nežinoma;
- e) neprofesionaliojo draudėjo mokėjimai, susiję su draudimo principu pagrįstu investiciniu produktu, įskaitant investicijas, indėlius, įnašus, įmokas ir mokesčius, per praėjusius 12 mėnesių, atėmus visas atsiimtas sumas;
- f) **■** tikėtino rezultato sutarties arba rekomenduojamo laikymo laikotarpio pabaigoje prognozės, pagrįstos dabartine investicijos verte ir iki šiol pasiektų jos veiklos rezultatų pokyčiais ir susietos su ikisutartinių veiklos rezultatų scenarijais, pateiktais Reglamentu (ES) Nr. 1286/2014 numatytame pagrindinės informacijos dokumente, ir atsakomybės ribojimo pareiškimas, kad šios prognozės gali skirtis nuo faktinės galutinės investicijos vertės;
- g) informacija apie pirmalaikio investicijos nutraukimo arba paslaugų teikėjų keitimo sąlygas ir finansines pasekmes, įskaitant išperkamąją sumą ir draudimo liudijimo atsisakymo sąlygas;
- h) trumpa draudimo apsaugos santrauka, visų pirma apie draudimo išmokas bei visas galimybes ir informacija apie tai, kas vyksta apdraustajam mirus ar įvykus kitam apdraustajam įvykiui;
- i) draudimo principu pagrįstų investicinių produktų, kurių draudimo liudijimo sąlygose numatyta periodinė įmokų peržiūra, atveju – prognozuojamos įmokos, reikalingos esamoms apsaugos išmokoms išlaikyti iki 55, 65, 75 ir 85 metų amžiaus.

Nedarant poveikio šioje dalyje nustatytiems reikalavimams, tais atvejais, kai nėra pakankamai informacijos apie konkretų produktą, kad būtų galima parengti metinę ataskaitą, metinei ataskaitai nustatyti reikalavimai taikomi tik sutartims, sudarytoms po Direktyvos .../... [įrašyti šios iš dalies keičiančios direktyvos numerį] įsigaliojimo.

4. 1 dalyje aprašyta informacija ir 2 bei 3 dalyse nurodyta metinė ataskaita neprofesionaliesiems klientams ir draudėjams teikiama naudojant Sąjungos standartizuotą terminiją ir formatą.

Nedarant poveikio tam, kad kūrėjas savo neprofesionaliesiems draudėjams suteiktų prieigą prie internetinės sistemos pagal 29 straipsnio 2 dalies penktą pastraipą, pagal šio straipsnio 1, 2 ir 3 dalis reikalaujamą informaciją leidžiama pateikti sluoksniais, kai išsamios informacijos dalys gali būti pateikiamos iškylančiuosiuose languose arba pateikiant nuorodas į papildomus lygmenis, jei metinė ataskaita pateikiama elektroniniu formatu. Tokiu atveju numatoma galimybė metinę ataskaitą atspausdinti kaip vieną dokumentą.

Pasikonsultavusi su ESMA ir atlikusi vartotojų ir sektoriaus tyrimus, EIOPA parengia techninių reguliavimo standartų projektus, kuriuose nustato:

- a) atitinkamą 1 ir 3 dalyse nurodytos informacijos teikimo formatą, įskaitant dokumento formą ir ilgį, ir kiekvieno informacijos elemento turinį;
- b) *standartinę* terminiją ir *trumpus bei glaustus* susijusius paaiškinimus, *kuriuos turi naudoti draudimo įmonės ir draudimo tarpininkai atskleisdami* 1 ir 3 dalyse nurodytą informaciją. Paaiškinimais užtikrinama, kad juos supras bet kuris neprofesionalusis klientas, neturintis specialių žinių apie draudimo principu pagrįstus investicinius produktus.

EIOPA pateikia tuos techninių reguliavimo standartų projektus Komisijai ne vėliau kaip [LB: įrašyti datą – 18 mėnesių po įsigaliojimo dienos].

Komisijai *deleguojami* įgaliojimai papildyti šią direktyvą priimant **█** techninius reguliavimo standartus pagal Reglamento (ES) Nr. 1094/2010 10 straipsnį.

5. Valstybės narės užtikrina, kad draudimo principu pagrįstus investicinius produktus platinantys draudimo tarpininkai ir draudimo įmonės informacinėje medžiagoje, įskaitant rinkodaros pranešimus, pateikiamoje neprofesionaliesiems klientams, skelbtų tinkamus perspėjimus, kad perspėtų juos apie konkrečią galimų nuostolių riziką, būdingą ypač rizikingiems *ar sudėtingiems* draudimo principu pagrįstiems investiciniams produktams ir atitinkamais atvejais *pagrindinėms* investavimo *galimybėms*.

EIOPA ne vėliau kaip [18 mėnesių po iš dalies keičiančios direktyvos įsigaliojimo] parengia ir periodiškai atnaujina gaires dėl ypač rizikingų *ar sudėtingų* draudimo principu pagrįstų investicinių produktų sąvokos, deramai atsižvelgdama į įvairių rūšių draudimo principu pagrįstų investicinių produktų ypatumus.

EIOPA parengia techninius reguliavimo standartus, kuriuose patikslinamas tokių perspėjimų

apie riziką formatas ir turinys, deramai atsižvelgiant į įvairių rūšių draudimo principu pagrįstų investicinių produktų ir pranešimų ypatumus, *be kita ko, į kelių pasirinkimo galimybių produktų (angl. multi-option products) ypatumus*.

EIOPA pateikia tuos techninius reguliavimo standartus Komisijai ne vėliau kaip [LB: įrašyti datą – 18 mėnesių po įsigaliojimo dienos].

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti trečioje pastraipoje nurodytus techninius reguliavimo standartus laikantis Reglamento (ES) Nr. 1094/2010 10 straipsnio.

Nacionalinės kompetingos institucijos stebi [] perspėjimų apie riziką taikymą []. Kilus susirūpinimui dėl tokių perspėjimų apie riziką naudojimo arba nenaudojimo [], galinčiam turėti reikšmingą poveikį investuotojų apsaugai, *kompetingos institucijos* gali įpareigoti draudimo tarpininkus ir draudimo įmones, platinančius draudimo principu pagrįstus investicinius produktus, naudoti perspėjimus apie riziką.“;

21) įterpiami 29a ir 29b straipsniai:

„29a straipsnis

Paskatos

[]

2. Valstybės narės užtikrina, kad draudimo *įmonės* arba draudimo *tarpininkai*, plindami draudimo principu pagrįstus investicinius produktus pagal 30 straipsnio 1 dalį, iš trečiosios šalies priimtų arba jai mokėtų mokesčius ar išmokas tik su sąlyga, kad tie draudimo tarpininkai arba draudimo įmonės užtikrins, kad tokių mokesčių ar išmokų priėmimas ar mokėjimas netrukdytų jiems vykdyti pareigos veikti sąžiningai, teisingai ir profesionaliai, atsižvelgiant į geriausius klientų interesus. Draudimo tarpininkai ir draudimo įmonės atskleidžia tokių trečiųjų šalių mokėjimų buvimą, pobūdį ir sumą pagal 29 straipsnį.
3. Valstybės narės užtikrina, kad draudimo tarpininkai ir draudimo įmonės, kai taikytina, informuotų klientą apie tvarką, kuria klientui perkeliama visi mokesčiai, komisiniai, piniginė ar nepiniginė nauda, gauta platinant draudimo principu pagrįstą produktą.
4. Valstybės narės gali draudimo tarpininkui ir draudimo įmonei nustatyti griežtesnius reikalavimus, susijusius su šiuo straipsniu reglamentuojamais klausimais. Visų pirma,

valstybės narės gali uždrausti arba apriboti su konsultacijų dėl draudimo teikimu susijusių mokesčių, komisinių arba nepiniginės naudos iš trečiųjų šalių siūlymą ar priėmimą.

Griežtesni reikalavimai gali apimti įpareigojimą grąžinti tokius mokesčius, komisinius arba nepiniginę naudą klientams arba atimti juos iš kliento mokamų mokesčių.

Valstybės narės griežtesnių reikalavimų, nurodytų šioje dalyje, laikosi visi draudimo tarpininkai ar draudimo įmonės, įskaitant tuos, kurie vykdo veiklą naudodamiesi laisve teikti paslaugas arba įsisteigimo laisve, sudarydami draudimo sutartis su klientais, kurių įprastinė gyvenamoji vieta ar padalinys yra toje valstybėje narėje.

4a. Valstybės narės reikalauja, jog tais atvejais, kai draudimo principu pagrįstus investicinius produktus platinantis draudimo tarpininkas arba draudimo įmonė informuoja klientą, kad konsultacijos teikiamos nepriklausomai, draudimo tarpininkas arba draudimo įmonė:

a) įvertintų pakankamai daug rinkoje siūlomų draudimo produktų, kurie yra pakankamai skirtingų rūšių ir kuriuos teikia skirtingi produktų teikėjai, siekiant užtikrinti, kad būtų tinkamai įgyvendinti kliento tikslai ir nebūtų apsiribojama tik tais draudimo produktais, kuriuos parengia arba teikia su draudimo tarpininku ar draudimo įmone glaudžiais ryšiais susiję subjektai;

b) už klientams teikiamą paslaugą nepriimtų ir neišskaičiuotų mokesčių, komisinių arba bet kokios piniginės ar nepiniginės naudos, kurią moka arba teikia trečioji šalis arba trečiosios šalies vardu veikiantis asmuo.

Šia dalimi nedraudžiama draudimo tarpininkams, kurie dėl savo teisinio statuso yra nepriklausomi, savęs pristatyti kaip sutartimi su konkrečia draudimo įmone nesusijusių subjektų, jei jie nurodo, kad gauna paskatas.

5. Komisijai pagal 38 straipsnį suteikiami įgaliojimai papildyti šią direktyvą priimant deleguotuosius aktus, kuriais patikslinama:

- a) kaip draudimo tarpininkai ir draudimo įmonės turi laikytis šiame straipsnyje nustatytų principų;
- b) vertinimo kriterijai, pagal kuriuos nustatoma, ar paskatas mokantys arba gaunantys draudimo tarpininkai arba draudimo įmonės laikosi savo pareigos veikti sąžiningai, teisingai ir profesionaliai, atsižvelgiant į geriausius kliento interesus.

Geriausi klientų interesai

1. Valstybės narės reikalauja, kad, teikdama klientams investicines arba atitinkamais atvejais papildomas paslaugas, investicinė įmonė arba draudimo tarpininkas veiktų sąžiningai, teisingai ir profesionaliai, atsižvelgdama į geriausius savo klientų interesus, ir, visų pirma, laikytusi šiame straipsnyje ir 17 straipsnyje nustatytų pareigų.

1a. Valstybės narės užtikrina, kad, siekiant atsižvelgti į geriausius kliento interesus, klientams konsultacijas dėl *investicijų, susijusių su draudimo principu pagrįstais investiciniais produktais* teikiančios draudimo įmonės ir draudimo tarpininkai būtų įpareigoti:

- a) *informuoti klientą apie draudimo principu pagrįstų investicinių produktų arba, kai taikytina, pagrindinių investavimo galimybių, kurias įvertino draudimo įmonė arba draudimo tarpininkas, asortimentą ir teikti tokias konsultacijas remiantis tinkamo draudimo principu pagrįstų investicinių produktų arba atitinkamais atvejais pagrindinių investavimo galimybių, pritaikytų prie kliento poreikių, asortimento vertinimu. Draudimo principu pagrįstų investicinių produktų asortimentas atspindi draudimo įmonės arba draudimo tarpininko verslo modelį.*

Draudimo įmonės ir draudimo tarpininkai, sudarę išimtinis partnerystės susitarimus, gali kurti atitinkamą draudimo principu pagrįstų investicinių produktų asortimentą iš produktų arba, kai taikytina, pagrindinių investavimo galimybių, kuriuos siūlo vienintelė draudimo įmonė. Tokiu atveju klientai informuojami apie tai pagal taikomus reikalavimus, visų pirma, 29 straipsnio 1 dalies a punkto ii papunktį;

- b) rekomenduoti ekonomiškai efektyviausią draudimo principu pagrįstą investicinį produktą *ar* atitinkamais atvejais *pagrindines investavimo galimybes* iš draudimo principu pagrįstų investicinių produktų, kurie nustatyti kaip tinkami klientui pagal 30 straipsnio 1 dalį ir pasižymi panašiomis savybėmis, *atsižvelgiant į jų veiklos rezultatus, rizikos lygį, išlaidas ir mokesčius, apie kuriuos pranešama pagal 25 straipsnio 1c dalį, ir, jeigu rekomenduojamas lygiavertis brangesnis*

produktas, pagrįsti šią rekomendaciją objektyviomis prielastimis ir registruoti to pagrindimo įrašus;

- c) **█**
- ca) *neiškelti draudimo įmonės ar draudimo tarpininko finansinių ar kitų interesų aukščiau už kliento interesus;*
- d) rekomenduoti draudimo principu pagrįstus investicinius produktus, kurių draudimo apsauga atitinka kliento draudimo reikalavimus ir poreikius.

1b. Kai draudimo įmonėms ir draudimo tarpininkams taikomas paskatų draudimas, preziumuojama, kad tenkinamos šiame straipsnyje nustatytos sąlygos. Nacionalinė kompetentinga institucija gali paneigti šią prezumpciją, jei draudimo įmonė ar draudimo tarpininkas nesilaiko šio straipsnio nuostatų.

1c. EIOPA gali organizuoti ir atlikti privalomą šiame straipsnyje nustatytų pareigų įgyvendinimo tarpusavio peržiūrą bendradarbiaudama su nacionalinėmis kompetentingomis institucijomis.

2. Komisijai pagal 38 straipsnį suteikiami įgaliojimai papildyti šią direktyvą priimant deleguotuosius aktus, kuriais patikslinama, kaip draudimo tarpininkai ir draudimo įmonės turi laikytis šiame straipsnyje nustatytų principų.

Tuose deleguotuosiuose aktuose atsižvelgiama į klientui siūlomų ar teikiamų paslaugų pobūdį, siūlomų ar svarstomų produktų *ir, kai taikytina, pagrindinių investavimo galimybių* pobūdį, įskaitant įvairių rūšių draudimo principu pagrįstus investicinius produktus *arba, kai taikytina, pagrindines investavimo galimybes.*“;

22) 30 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) įterpiama -1 dalis:

„-1. Valstybės narės reikalauja, kad draudimo principu pagrįstus investicinius produktus platinantys draudimo tarpininkai ir draudimo įmonės įvertintų klientui rekomenduosimų arba jo prašomų draudimo principu pagrįstų investicinių produktų ir atitinkamais atvejais *pagrindinių investavimo galimybių* tinkamumą ar priimtinumą likus pakankamai laiko iki klientui įsipareigojant pagal draudimo sutartį ar pasiūlymą. Kiekvienas iš šių vertinimų

atliekamas remiantis proporcinga ir būtina informacija apie klientą, kurią draudimo tarpininkas arba draudimo įmonė gavo pagal šiame straipsnyje nustatytus reikalavimus.

Valstybės narės užtikrina, kad draudimo principu pagrįstus investicinius produktus platinantys draudimo tarpininkai ir draudimo įmonės prieš prašydami bet kokios informacijos klientams paaiškintų tinkamumo ar priimtino vertinimo tikslą. Valstybės narės užtikrina, kad draudimo principu pagrįstus investicinius produktus platinantys draudimo tarpininkai ir draudimo įmonės standartizuotu formatu perspėtų klientus apie visus šiuos dalykus:

- a) kad netikslios ar neišsamios informacijos pateikimas daro neigiamą poveikį draudimo tarpininko ar draudimo įmonės atliekamo vertinimo kokybei;
- b) kad neturėdami informacijos draudimo principu pagrįstus investicinius produktus platinantys draudimo tarpininkai ir draudimo įmonės negali nustatyti, ar numatoma paslauga arba finansinė priemonė yra tinkama ar priimtina klientui, ir teikti konsultacijų.

Valstybės narės užtikrina, kad draudimo principu pagrįstus investicinius produktus platinantys draudimo tarpininkai ir draudimo įmonės klientų prašymu jiems pateiktų ataskaitą apie informaciją, surinktą tinkamumo ar priimtino vertinimo tikslais. Ta ataskaita pateikiama EIOPA sukurtu standartizuotu formatu.

EIOPA parengia techninių reguliavimo standartų projektus, kuriuose nustato antroje pastraipoje nurodytą paaiškinimą ir perspėjimą, taip pat trečioje pastraipoje nurodytos ataskaitos formą ir turinį.

EIOPA pateikia tuos techninių reguliavimo standartų projektus Komisijai ne vėliau kaip [LB: įrašyti datą – 18 mėnesių po įsigaliojimo dienos].

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti tuos techninius reguliavimo standartus pagal Reglamento (ES) Nr. 1094/2010 10 straipsnį.“;

- b) 1, 2 ir 3 dalys pakeičiamos taip:

„1. Nedarant poveikio 20 straipsnio 1 dalies taikymui, teikdami konsultaciją dėl draudimo principu pagrįstų investicinių produktų draudimo tarpininkas ar draudimo įmonė gauna informaciją apie:

–kliento investicinės srities žinias ir patirtį, susijusias su konkrečios rūšies siūlomomis ar

prašomu draudimo principu pagrįstu investiciniu produktu arba atitinkamais atvejais *pagrindinėmis investavimo galimybėmis, taip pat* to kliento finansinę padėtį,

–galimybes patirti visišku ar dalinių nuostolių,

– investicinius poreikius bei tikslus, įskaitant tvarumo srities prioritetus ir priimtina riziką, kad draudimo tarpininkas arba draudimo įmonė galėtų rekomenduoti klientui draudimo principu pagrįstus investicinius produktus, kurie jam tinka ir visų pirma atitinka ■ priimtinos rizikos lygį, jo galimybes patirti nuostolių, *tvarumo srities prioritetus* ir ■ diversifikacijos poreikį.

■

Teikdami konsultacijas, susijusias su *pagrindinių investavimo galimybių* pakeitimu, draudimo tarpininkai ir draudimo įmonės gauna būtina informaciją apie esamas kliento *pagrindines investavimo galimybes* ir rekomenduotas *naujas investavimo galimybes* ir atlieka numatomų pakeitimo sąnaudų ir naudos analizę, kad galėtų argumentuotai įrodyti, kad numatoma pakeitimo nauda bus didesnė už sąnaudas.

2. Nedarant poveikio 20 straipsnio 1 daliai, valstybės narės užtikrina, kad tais atvejais, kai draudimo principu *pagrįstas investicinis* produktas *parduodamas be konsultacijos*, draudimo tarpininkas arba draudimo įmonė paprašytų kliento pateikti informaciją apie jo investicinės srities žinias ir patirtį, susijusias su konkrečios rūšies siūlomą ar prašomu draudimo principu pagrįstu investiciniu produktu arba atitinkamais atvejais pagrindiniu investiciniu turtu, ■ kad draudimo tarpininkas arba draudimo įmonė galėtų įvertinti, ar numatytas (-i) draudimo principu pagrįstas (-i) investicinis (-iai) produktas (-ai) tinka klientui.

Kai, remdamiesi pagal pirmą pastraipą gauta informacija, draudimo tarpininkas arba draudimo įmonė mano, kad produktas klientui netinka, draudimo tarpininkas arba draudimo įmonė klientą perspėja. Tas perspėjimas pateikiamas standartizuotu formatu ir dokumentuojamas.

Draudimo tarpininkas arba draudimo įmonė nevykdo draudimo principu pagrįsto investicinio produkto platinimo, kai pateikiamas perspėjimas, kad paslaugos produktas netinkamas, išskyrus atvejus, kai klientas paprašo jį vykdyti nepaisydamas tokio perspėjimo ir draudimo įmonė sutinka sudaryti sutartį kliento prašymu.

Dokumentuojamas ir kliento prašymas, ir draudimo įmonės sutikimas jį vykdyti.

EIOPA parengia techninių reguliavimo standartų projektus, kuriuose nustatomas antroje pastraipoje nurodyto perspėjimo formatas ir turinys.

EIOPA pateikia techninių reguliavimo standartų projektus Komisijai ne vėliau kaip [LB: įrašyti datą – 18 mėnesių po įsigaliojimo dienos].

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti tuos techninius reguliavimo standartus pagal Reglamento (ES) Nr. 1094/2010 10 straipsnį.

3. Nedarant poveikio 20 straipsnio 1 dalies taikymui, kai konsultacijos dėl draudimo principu pagrįstų investicinių produktų nėra teikiamos, valstybės narės gali taikyti nukrypti leidžiančią nuostatą nuo šio straipsnio 2 dalyje nurodytų pareigų ir leisti draudimo tarpininkams arba draudimo įmonėms vykdyti draudimo produktų platinimo veiklą, susijusią su draudimo principu pagrįstais investiciniais produktais, savo teritorijoje negavus informacijos ar neatlikus vertinimo, numatyto šio straipsnio 2 dalyje, kai įvykdomos visos šios sąlygos:

- a) draudimo produktų platinimo veikla yra susijusi su bet kuria iš šių sričių:
 - i) draudimo principu pagrįstais investiciniais produktais, kuriais teikiama tik investicinė pozicija finansinėms priemonėms, kurios laikomos nekompleksinėmis pagal Direktyvą 2014/65/ES ir kurios neapima struktūrų, dėl kurių klientui sunku suprasti su tuo susijusią riziką;
 - ii) kitais nekompleksiniais draudimo principu pagrįstais investiciniais produktais šios dalies tikslais;
- b) draudimo produktų platinimo veikla vykdoma kliento iniciatyva;
- c) klientas buvo aiškiai informuotas, kad vykdydamas draudimo produktų platinimo veiklą draudimo tarpininkas arba draudimo įmonė neprivalo įvertinti teikiamo ar siūlomo draudimo principu pagrįsto investicinio produkto ar vykdomos draudimo produktų platinimo veiklos tinkamumo ir kad klientas negali pasinaudoti susijusia apsauga pagal atitinkamas verslo etikos taisykles. Toks perspėjimas yra pateikiamas standartizuota forma;

- d) draudimo tarpininkas arba draudimo įmonė vykdo savo pareigas pagal 27 ir 28 straipsnius.

Visi draudimo tarpininkai arba draudimo įmonės, įskaitant tuos, kurie vykdo veiklą naudodamiesi laisve teikti paslaugas arba įsisteigimo laisve, platindami draudimo principu pagrįstus investicinius produktus klientams, kurių įprastinė gyvenamoji vieta ar padalinys yra valstybėje narėje, kuri nesinaudoja šioje dalyje nurodyta nukrypti leidžiančia nuostata, turi laikytis toje valstybėje narėje taikytinų nuostatų.

EIOPA parengia techninių reguliavimo standartų projektus, kuriuose nustatomas pirmos pastraipos c punkte nurodyto perspėjimo formatas ir turinys.

EIOPA pateikia techninių reguliavimo standartų projektus Komisijai ne vėliau kaip [LB: įrašyti datą – 18 mėnesių po įsigaliojimo dienos].

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti tuos techninius įgyvendinimo standartus pagal Reglamento (ES) Nr. 1094/2010 10 straipsnį.“;

- c) 5 dalis pakeičiama taip:

„5. Valstybės narės užtikrina, kad draudimo tarpininkai arba draudimo įmonės tinkamas ataskaitas apie draudimo produktų platinimo veiklą klientui pateiktų patvariojoje laikmenoje. Tose ataskaitose pateikiami periodiškai pranešimai klientams, atsižvelgiant į susijusių draudimo principu pagrįstų investicinių produktų rūšį ir sudėtingumą ir klientui teikiamos paslaugos pobūdį, ir atitinkamais atvejais nurodomos išlaidos, susijusios su kliento naudai sudarytais sandoriais ir suteiktomis paslaugomis.

Valstybės narės užtikrina, kad draudimo tarpininkai arba draudimo įmonės, teikdami konsultacijas dėl draudimo principu pagrįstų investicinių produktų, likus pakankamai laiko iki sutarties sudarymo patvariojoje laikmenoje pateiktų klientui pareiškimą dėl tinkamumo, kuriame būtų nurodytos suteiktos konsultacijos ir kaip tos konsultacijos atitinka kliento pageidavimus, tikslus ir kitas ypatybes. Toks pareiškimas pateikiamas pakankamai iš anksto iki klientui įsipareigojant pagal draudimo sutartį ar pasiūlymą, siekiant užtikrinti, kad klientas turėtų pakankamai laiko juos peržiūrėti ir prireikus iš draudimo tarpininko ar draudimo įmonės gauti papildomos informacijos ar paaiškinimų.

Valstybės narės užtikrina, kad kai draudimo sutartis sudaroma naudojantis nuotolinio ryšio priemonėmis ir dėl to pareiškimas dėl tinkamumo negali būti pateiktas iš anksto, draudimo

tarpininkas arba draudimo įmonė gali pateikti pareiškimą dėl tinkamumo patvariojoje laikmenoje iš karto po to, kai klientas įsipareigoja pagal draudimo sutartį, su sąlyga, kad įvykdomos abi šios sąlygos:

- a) klientas yra davęs sutikimą gauti pareiškimą dėl tinkamumo nepagrįstai nedelsiant iškart po sutarties sudarymo;
- b) draudimo tarpininkas arba draudimo įmonė suteikė klientui galimybę atidėti sutarties sudarymą, kad pareiškimą dėl tinkamumo jis galėtų gauti prieš tokį sutarties sudarymą.

Valstybės narės užtikrina, kad kai draudimo tarpininkas arba draudimo įmonė praneša klientui, kad jis periodiškai vertins tinkamumą, į periodinę ataskaitą įtraukiamas atnaujintas pranešimas apie tai, kaip draudimo principu pagrįstas investicinis produktas atitinka kliento pageidavimus, tikslus ir kitas neprofesionaliojo kliento savybes.“;

d) *įterpiama ši dalis:*

„5a. Valstybės narės gali platintojams nustatyti griežtesnius reikalavimus, susijusius su šiuo straipsniu reglamentuojamais klausimais. Valstybės narės visų pirma gali nustatyti, kad 30 straipsnyje nurodytas konsultacijos teikimas būtų privalomas parduodant visus arba tam tikrų rūšių draudimo principu pagrįstus investicinius produktus.

Valstybės narės užtikrina, kad griežtesnių reikalavimų, nurodytų pirmoje pastraipoje, laikytųsi visi draudimo tarpininkai ar draudimo įmonės, įskaitant tuos, kurie vykdo veiklą naudodamiesi laisve teikti paslaugas arba įsisteigimo laisve, kai jie sudaro draudimo sutartis su klientais, kurių įprastinė gyvenamoji vieta ar padalinys yra toje valstybėje narėje.“;

█

█

e) 6 dalis pakeičiama taip:

„6. Komisijai pagal 38 straipsnį suteikiami įgaliojimai papildyti šią direktyvą priimant deleguotuosius aktus, kuriais patikslinama, kaip draudimo tarpininkai ir draudimo įmonės, vykdydami su draudimo principu pagrįstais investiciniais produktais susijusią draudimo produktų platinimo veiklą, turi laikytis šiame straipsnyje nustatytų principų, be kita ko, dėl:

- a) informacijos, kurią reikia gauti vertinant draudimo principu pagrįstų investicinių produktų tinkamumą ir priimtinumą jų klientams;

- b) kriterijų, pagal kuriuos vertinami nekompleksiniai draudimo principu pagrįsti investiciniai produktai šio straipsnio 3 dalies a punkto ii papunkčio tikslais;
- c) įrašų ir susitarimų dėl paslaugų teikimo klientams ir periodinių ataskaitų klientams apie suteiktas paslaugas turinio ir formos.

ca) finansinių produktų suderinimo su kliento tvarumo srities prioritetais vertinimo kriterijų ir procedūros, pagal kurias siūlomas portfelis arba investicinis produktas pritaikomas taip, kad jis atitiktų kliento tvarumo srities prioritetus.

Tuose deleguotuosiuose aktuose atsižvelgiama į klientui siūlomų ar teikiamų paslaugų pobūdį, siūlomų ar svarstomų produktų pobūdį, įskaitant įvairių rūšių draudimo principu pagrįstus investicinius produktus, ir kliento neprofesionalųjį ar profesionalųjį pobūdį.“;

23) 35 straipsnio 2 dalis iš dalies keičiama taip:

a) a punktas pakeičiamas taip:

„a) konkrečias pranešimų apie potencialius arba faktinius pažeidimus gavimo ir tolesnių veiksmų procedūras, įskaitant saugių ryšių kanalų tokiems pranešimams pateikti nustatymą.“;

b) pridedama ši pastraipa:

„Konkrečios a punkte nurodytos procedūros taip pat apima sito į paprastą pranešimo formą, kad bet kuris asmuo galėtų pranešti apie galimus ar faktinius Sąjungos teisės pažeidimus, sukūrimą kiekvienos kompetentingos institucijos svetainės pirmame puslapyje. Valstybės narės reikalauja, kad kompetentingos institucijos nepagrįstai nedelsdamos išanalizuotų visus naudojantis ta pranešimo forma pateiktus pranešimus;“;

24) įterpiamas 35a straipsnis:

„35a straipsnis

Procedūra, susijusi su skaitmeninėmis priemonėmis siūloma veikla be leidimo ar registracijos

1. Valstybės narės užtikrina, kad tais atvejais, kai jos teritorijoje fizinis ar juridinis asmuo vykdo klientams skirtą draudimo produktų platinimo veiklą internetu, tačiau nėra įregistruotas pagal šios direktyvos 3 straipsnį arba gavęs leidimo pagal Direktyvos 2009/138/EB 14 straipsnį, arba kai kompetentinga institucija įtaria, kad tas subjektas vykdo tokią veiklą neįregistruotas pagal šios direktyvos 3 straipsnį arba neturėdamas leidimo pagal Direktyvos 2009/138/EB 14 straipsnį, kompetentinga institucija, naudodamasi 12 straipsnio 3 dalyje nurodytais priešžiūros įgaliojimais, imtūsi visų tinkamų ir proporcingų priemonių, kad užkirstų kelią tokiai platinimo veiklai, įskaitant susijusius rinkodaros pranešimus. Imantis tokių priemonių laikomasi šioje direktyvoje nustatytų valstybių narių bendradarbiavimo principų.

Pirma pastraipa taip pat taikoma bet kuriam nuomonės finansų srityje formuotojui, kuriam draudimo įmonė ar draudimo tarpininkas atlygina arba kurį skatina nepinigine kompensacija, tačiau kuris nėra registruotas pagal šios direktyvos 3 straipsnį arba neturi leidimo pagal Direktyvos 2009/138/EB 14 straipsnį, kai toks nuomonės finansų srityje formuotojas tokios draudimo įmonės ar draudimo tarpininko vardu per viešąsias socialinės žiniasklaidos platformas reklamuoja draudimo principu pagrįstus investicinius produktus arba pagrindines investavimo galimybes.

2. Valstybės narės nustato, kad pagal 32 straipsnį kompetentingos institucijos skelbia visus sprendimus, kuriais nustatoma priemonė, kurios imtasi pagal 1 dalį.

Kompetentingos institucijos nepagrįstai nedelsdamos informuoja EIOPA apie visus 2 dalyje nurodytus sprendimus. EIOPA sukuria elektroninę duomenų bazę, kurioje kaupiami kompetentingų institucijų pateikti sprendimai ir kuria gali naudotis visos kompetentingos institucijos. EIOPA paskelbia visų esamų sprendimų sąrašą, kuriame aprašomi atitinkami fiziniai ar juridiniai asmenys ir teikiamų paslaugų ar produktų rūšys. Sąrašas viešai skelbiamas EIOPA svetainėje pateikiant saitą. Fizinių asmenų atveju šiame sąrašė neturi būti skelbiama daugiau tų fizinių asmenų asmens duomenų, nei pagal pirmą pastraipą paskelbė kompetentinga institucija ir yra skelbtina pagal 32 straipsnį.“;

25) 38 straipsnis pakeičiamas taip:

„38 straipsnis

Deleguotieji aktai

Komisijai pagal 39 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus dėl 10, 25, 26a, 28, 29a, 29b ir 30 straipsnių.“;

26) 39 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 2 ir 3 dalys pakeičiamos taip:

„2. 10, 25, 26a, 28, 29a, 29b ir 30 straipsniuose nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami neribotam laikotarpiui nuo 2016 m. vasario 22 d.

3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 10, 25, 26a, 28, 29a, 29b ir 30 straipsniuose nustatytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.“;

b) įterpiama 3a dalis:

„3a. Prieš priimdama deleguotąjį aktą, Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais, vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais.“;

c) 5 dalis pakeičiama taip:

„5. Pagal 10, 25, 26a, 28, 29a, 29b ir 30 straipsnius priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per tris mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ar Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas trimis mėnesiais.“;

24) I priedas iš dalies keičiamas pagal šios direktyvos III priedą.

3 straipsnis

Direktyvos 2009/138/EB pakeitimai

Direktyvos 2009/138/EB II antraštinės dalies 1 skyriaus 5 skirsnis iš dalies keičiamas taip:

- 1) antraštė pakeičiama taip:
„5 skirsnis
Nutraukimo teisė“;
- 2) išbraukiamas šis tekstas:
„1 poskirsnis
Ne gyvybės draudimas“;
- 3) 183 ir 184 straipsniai išbraukiami;
- 4) išbraukiamas šis tekstas:
„1 poskirsnis
Gyvybės draudimas“;
- 5) 185 straipsnis išbraukiamas.

4 straipsnis

Direktyvos 2009/65/EB pakeitimai

Direktyva 2009/65/EB iš dalies keičiama taip:

- 1) 14 straipsnis iš dalies keičiamas taip:
 - a) įterpiamos 1a–1f dalys:

„1a. Taikydamos 1 dalį, valstybės narės reikalauja, kad valdymo įmonės veiktų taip, kad KIPVPS ir jo investicinių vienetų savininkams nebūtų priskirtos nepagrįstos išlaidos.

Pagrįstomis laikomos išlaidos, atitinkančios šias sąlygas:

 - a) išlaidos ***neviršija didžiausios sumos, atskleistos*** 69 straipsnyje nurodytame prospekte ir 78 straipsnyje nurodytoje pagrindinėje informacijoje investuotojams;
 - b) ***išlaidos yra tinkamai patirtos dėl toliau nurodytų tikslų arba jų siekiant:***
 - i) ***KIPVPS veiklos, atsižvelgiant į jo struktūrą, investavimo strategiją, tikslą ir politiką, arba***

ii) laikytis teisinių reglamentavimo reikalavimų;

- c) išlaidas investuotojai padengia taip, kad būtų užtikrintos sąžiningos sąlygos investuotojams.
- 1b. Valstybės narės reikalauja, kad valdymo įmonės turėtų, taikytų ir peržiūrėtų veiksmingą kainodaros procesą, pagal kurį būtų galima nustatyti ir kiekybiškai įvertinti visas KIPVPS ar jo investicinių vienetų savininkų patirtas išlaidas. Prieš išduodant KIPVPS veiklos leidimą ir per visą jo gyvavimo laikotarpį, tuo kainodaros procesu užtikrinama, kad būtų įvykdytos šios sąlygos:
- a) išlaidos nėra nepagrįstos;
- b) neprofesionaliųjų investuotojų patiriamos išlaidos yra pagrįstos ir proporcingos, atsižvelgiant į *bendrą investicinių vienetų savininkams teikiamą vertę ir KIPVPS ypatybes, įskaitant jo investavimo tikslą, politiką, strategiją, tikėtiną grąžą, rizikos lygį ir kitas svarbias ypatybes.*
- 1c. Valstybės narės užtikrina, kad valdymo įmonės būtų atsakingos už savo kainodaros proceso veiksmingumą ir kokybę. Kainodaros procesas aiškiai dokumentuojamas, jame aiškiai išdėstomos valdymo įmonės valdymo organų pareigos, susijusios su investuotojų patiriamų išlaidų nustatymu ir peržiūra, ir jis reguliariai peržiūrimas. Išlaidų vertinimas grindžiamas objektyviais kriterijais ir metodika *ir apima palyginimą su rinkos produktais, pavyzdžiui, KIPVPS, turinčiais panašių savybių, susijusių su investavimo tikslu, strategija, rizikos lygiu ir kitomis svarbiomis savybėmis.*
- 1d. Valstybės narės įpareigoja valdymo įmones **█** kartą per metus įvertinti, ar KIPVPS arba jo investicinių vienetų savininkams buvo priskirtos nepagrįstos išlaidos.
- Valstybės narės įpareigoja valdymo įmones *nepagrįstai nedelsiant* skirti investuotojams kompensaciją, kai KIPVPS ar jo investicinių vienetų savininkams buvo priskirtos nepagrįstos išlaidos *arba kai išlaidos buvo neteisingai apskaičiuotos KIPVPS arba jo investicinių vienetų savininkų nenaudai.*
- Valstybės narės įpareigoja valdymo įmones pranešti savo buveinės valstybės narės kompetentingoms institucijoms ir KIPVPS buveinės valstybės narės kompetentingoms institucijoms, depozitoriumui ir KIPVPS finansų auditoriams apie atvejus, kai KIPVPS arba jo investicinių vienetų savininkams buvo priskirtos nepagrįstos išlaidos.

- 1e. Valstybės narės reikalauja, kad valdymo įmonės bent kartą per metus įvertintų 1b dalies b punkte nurodytas sąlygas. Atliekant vertinimą atsižvelgiama į kainodaros procese nustatytus kriterijus.

1f. ESMA, bendradarbiaudama su nacionalinėmis kompetentingomis institucijomis, ne vėliau kaip per ketverius metus nuo Direktyvos (ES) .../... įsigaliojimo [OL: prašom įrašyti šios iš dalies keičiančios direktyvos numerį] suorganizuoja ir atlieka tarpusavio peržiūrą dėl šiame straipsnyje aprašytų pareigų įgyvendinimo, įskaitant sąnaudų, siejamų su kompensavimu individualiems investuotojams.“;

b) 2 dalis iš dalies keičiama taip:

i) įvadinis sakiny s pakeičiamas taip:

„Nedarant poveikio 116 straipsnio taikymui, Komisija pagal 112a straipsnį deleguotaisiais teisės aktais priima priemones, kuriomis užtikrinama, kad valdymo įmonė vykdytų 1–1e dalyse nustatytas pareigas, visų pirma:“;

ii) b punktas pakeičiamas taip:

„b) nustatytų principus, reikalingus užtikrinti, kad valdymo įmonės veiksmingai naudotųsi ištekliais bei procedūromis, būtinais siekiant tinkamai vykdyti savo veiklą;“;

iii) pridedami d ir e punktai:

„d) nustatytų minimaliuosius kainodaros proceso reikalavimus, kad KIPVPS ir jo investicinių vienetų savininkams nebūtų priskirtos nepagrįstos išlaidos, visų pirma:

i) užtikrindama, kad išlaidos būtų teisingai identifikuotos ir kiekybiškai įvertintos ir atitiktų 1a dalies a punkte nustatytus reikalavimus;

ii) nustatydam a, kurias išlaidas galima priskirti KIPVPS ir jo investicinių vienetų savininkams, atsižvelgiant į išlaidų lygį ir išlaidų pobūdį pagal tinkamų finansuoti išlaidų, kurios atitinka 1a dalies b ir c punktuose nustatytas sąlygas, sąrašą ir sąlygas, kuriomis kompetentingos institucijos kiekvienu konkrečiu atveju gali leisti priskirti išlaidas, kurios nėra įtrauktos į tinkamų finansuoti išlaidų sąrašą, bet atitinka 1a dalies b ir c punktuose nustatytas sąlygas;

iii) nustatydam a galimus interesų konfliktus ir interesų konfliktų mažinimo

priemonės;

iv) nustatydamą tvarką, pagal kurią būtų nustatomas kompensacijos dydis tais atvejais, kai investuotojams priskirtos nepagrįstos išlaidos;

v) nustatyti procedūrą, kuri bus taikoma, kai nepagrįstai surinkta suma yra reikšminga ir viršija ribą, kuri turi būti nustatyta remiantis esamomis nacionalinių kompetentingų institucijų gairėmis dėl žalos atlyginimo procedūrų;

e) numatytų kriterijus, pagal kuriuos nustatoma, ar išlaidos yra pagrįstos ir proporcingos pagal 1b dalies b punktą .“;

c) pridedama 4 dalis:

„4. Ne vėliau kaip ... [LB: prašom įrašyti datą – penkeri metai nuo šios direktyvos 7 straipsnio 2 dalyje nurodytos datos] Komisija, pasikonsultavusi su ESMA, pateikia Tarybai ir Parlamentui šio straipsnio įgyvendinimo ataskaitą. Ataskaitoje pateikiamas bent vertinimas:

a) ar šis straipsnis turėjo teigiamą poveikį neprofesionaliesiems investuotojams siūlomų KIPVPS išlaidoms ir veiklos rezultatams ir koku mastu;

b) ar 1e dalyje nurodytas vertinimas yra proporcingas atsižvelgiant į sudėtingumą ir valdymo įmonių patiriamas išlaidas;

ba) ar galėtų būti kitų mechanizmų (tiek teisėkūros, tiek ne teisėkūros priemonių), skirtų imtis veiksmų dėl Sąjungos lygmeniu patirtų didelių investuotojų išlaidų“;

2) įterpiamas 20a straipsnis:

„20a straipsnis

Kiekvieno savo valdomo KIPVPS atveju valdymo įmonė savo buveinės valstybės narės kompetentingai institucijai teikia informaciją apie investuotojų patirtas išlaidas ir KIPVPS veiklos rezultatus kiekvieno fondo lygmeniu arba KIPVPS akcijų klasių lygmeniu, kai tų akcijų klasių išlaidų struktūra skiriasi.“;

3) 30 straipsnio antra pastraipa pakeičiama taip:

„Pirmoje pastraipoje nurodytuose straipsniuose „valdymo įmonė“ reiškia „investicinę bendrovę“,

išskyrus 14 straipsnio 1d dalies antrą pastraipą.“;

4) 90 straipsnis papildomas šia dalimi:

„Šis straipsnis taikomas nedarant poveikio 14 straipsnio taikymui.“;

5) 98 straipsnio 2 dalis *iš dalies keičiama taip*:

i) *įterpiamas šis punktas*:

„ea) pagal Direktyvos 2014/65/ES 69a straipsnį reguliariai tikrinti, ar rinkoje esančių KIPVPS kokybinės ir kiekybinės savybės atitinka atitinkamus lyginamuosius indeksus, ir prireikus imtis taisomųjų veiksmų;“;

ii) *papildoma šiuo punktu*:

„n) nedarant poveikio jokioms kompensacijoms pagal 14 straipsnio 1d dalį, teisę reikalauti kompensacijos investuotojams, kai KIPVPS ar jo investicinių vienetų savininkams buvo priskirtos nepagrįstos išlaidos.“;

6) 99 straipsnio 6 dalis papildoma šiuo punktu:

„h) nedarant poveikio jokioms kompensacijoms pagal 14 straipsnio 1d dalį, teisę reikalauti kompensacijos investuotojams, kai KIPVPS ar jo investicinių vienetų savininkams buvo priskirtos nepagrįstos išlaidos arba kai išlaidos buvo neteisingai apskaičiuotos KIPVPS ar jo investicinių vienetų savininkų nenaudai, kartu atsižvelgiant į tai, kad kompensavimo procedūros turi būti proporcingos nepagrįstai sumokėti sumai, visų pirma, techniniu ir veiklos požiūriu.“;

7) 112a straipsnio 2 dalyje po ketvirtos pastraipos įterpiama ši pastraipa:

„14 straipsnyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami ketverių metų laikotarpiui nuo [LB: prašom įrašyti šios iš dalies keičiančios direktyvos įsigaliojimo datą].“;

5 straipsnis

Direktyvos 2011/61/ES pakeitimai

Direktyva 2011/61/ES iš dalies keičiama taip:

1) 12 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) įterpiamos 1a–1f dalys:

„1a. Taikydamos 1 dalį, valstybės narės reikalauja, kad AIFV veiktų taip, kad AIF ir jo investicinių vienetų savininkams nebūtų priskirtos nepagrįstos išlaidos.

Pagrįstomis laikomos išlaidos, atitinkančios šias sąlygas:

- a) išlaidos ***neviršija 23 straipsnio 3 dalyje*** nurodytame prospekte, 23 straipsnio 1 dalyje nurodytose fondo taisyklėse arba steigimo įstatuose ir Reglamento (ES) Nr. 1286/2014 5 straipsnio 1 dalyje nurodytame pagrindinės informacijos dokumente ***atskleidžiamos didžiausios sumos***;
- b) ***išlaidos yra tinkamai patirtos dėl toliau nurodytų tikslų arba jų siekiant:***
 - i) AIF veiklos, atsižvelgiant į jo struktūrą, investavimo strategiją, tikslą ir politiką, arba***
 - ii) teisinių ar reglamentavimo reikalavimų laikymasis;***
- c) išlaidas investuotojai padengia taip, kad būtų užtikrintos sąžiningos sąlygos investuotojams, išskyrus 12 straipsnio 1 dalyje nurodytus atvejus, kai AIF taisyklėse arba steigimo įstatuose numatytos palankesnės sąlygos.

1b. Valstybės narės reikalauja, kad AIFV išlaikytų, taikytų ir peržiūrėtų veiksmingą kainodaros procesą, pagal kurį būtų galima nustatyti ir kiekybiškai įvertinti visas AIF ar jo investicinių vienetų savininkų patirtas išlaidas. Tuo kainodaros procesu užtikrinama, kad būtų įvykdytos šios sąlygos:

- a) išlaidos nėra nepagrįstos;
- b) neprofesionaliųjų investuotojų patiriamos išlaidos yra pagrįstos ir proporcingos, atsižvelgiant į ***bendrą investicinių vienetų savininkams teikiamą vertę ir*** AIF ypatybes, įskaitant jo investavimo tikslą, ***politiką***, strategiją, tikėtiną grąžą, rizikos lygį ir kitas svarbias ypatybes.

1c. Valstybės narės užtikrina, kad AIFV būtų atsakingi už savo kainodaros proceso veiksmingumą ir kokybę. Kainodaros procesas aiškiai dokumentuojamas, jame aiškiai išdėstomos AIFV valdymo organų pareigos, susijusios su investuotojų patiriamų išlaidų nustatymu ir peržiūra, ir jis reguliariai peržiūrimas. Išlaidų vertinimas grindžiamas objektyviais kriterijais ir metodika ***ir apima palyginimą*** su rinkos ***produktais, pavyzdžiui,***

AIF, turinčiais panašių savybių, susijusių su investavimo tikslu, strategija, rizikos lygiu ir kitomis svarbiomis savybėmis.

1d. Valstybės narės įpareigoja AIFV ■ kartą per metus įvertinti, ar AIF arba jo investicinių vienetų savininkams buvo priskirtos nepagrįstos išlaidos.

Valstybės narės įpareigoja AIFV ***nepagrįstai nedelsiant*** skirti investuotojams kompensaciją, kai AIF ar jo investicinių vienetų savininkams buvo priskirtos nepagrįstos išlaidos ***arba kai išlaidos buvo neteisingai apskaičiuotos AIF ar jo investicinių vienetų savininkų nenaudai.***

Valstybės narės įpareigoja AIFV pranešti savo buveinės valstybės narės kompetentingoms institucijoms ir AIF buveinės valstybės narės kompetentingoms institucijoms, kai taikytina, depozitoriumui ir AIFV bei, kai taikytina, AIF finansų auditoriams apie atvejus, kai AIF arba jo investicinių vienetų savininkams buvo priskirtos nepagrįstos išlaidos.

1e. Valstybės narės reikalauja, kad AIFV bent kartą per metus įvertintų 1b dalies b punkte nurodytas sąlygas. Atliekant vertinimą atsižvelgiama į kainodaros procese nustatytus kriterijus ■ .

■

1f. ESMA, bendradarbiaudama su nacionalinėmis kompetentingomis institucijomis dėl šiame straipsnyje aprašytų pareigų įgyvendinimo, ne vėliau kaip per ketverius metus nuo Direktyvos (ES) .../... įsigaliojimo [OL: prašom įrašyti šios iš dalies keičiančios direktyvos numerį] suorganizuoja ir atlieka tarpusavio peržiūrą.“;

b) 3 dalis pakeičiama taip:

„3. Komisija, naudodamasi teise priimti deleguotuosius aktus pagal 56 straipsnį ir laikydamosi 57 ir 58 straipsniuose nustatytų sąlygų, priima priemones, kuriomis nustatomi kriterijai, kuriais atitinkamos kompetentingos institucijos turi remtis vertindamos, ar AIFV laikosi savo pareigų pagal šio straipsnio 1 dalį, ir priemonės, kuriomis siekiama užtikrinti, kad AIFV laikytųsi savo pareigų, nustatytų šio straipsnio 1–1e dalyse, visų pirma:

a) nustatytų minimaliuosius kainodaros proceso reikalavimus, kad AIF ir jo investicinių vienetų savininkams nebūtų priskiriamos nepagrįstos išlaidos, pirmiausia:

- i) užtikrindama, kad išlaidos būtų teisingai identifikuotos ir kiekybiškai įvertintos ir atitiktų 1a dalies a punkte nustatytas sąlygas;
 - ii) nustatydamą, kurias išlaidas galima priskirti AIF ir jo investicinių vienetų savininkams, atsižvelgiant į išlaidų lygį ir išlaidų pobūdį pagal tinkamų finansuoti išlaidų, kurios atitinka 1a dalies b ir c punktuose nustatytas sąlygas, sąrašą ir sąlygas, kuriomis kompetentingos institucijos kiekvienu konkrečiu atveju gali leisti priskirti išlaidas, kurios nėra įtrauktos į tinkamų finansuoti išlaidų sąrašą, bet atitinka 1a dalies b ir c punktuose nustatytas sąlygas;
 - iii) nustatydamą galimus interesų konfliktus ir interesų konfliktų mažinimo priemones;
 - iv) nustatydamą tvarką, pagal kurią būtų nustatomas kompensacijos dydis tais atvejais, kai investuotojams priskirtos nepagrįstos išlaidos; ***nustatyti procedūrą, kuri bus taikoma, kai nepagrįstai surinkta suma yra reikšminga ir viršija ribą, kuri turi būti nustatyta remiantis esamomis nacionalinių kompetentingų institucijų gairėmis dėl žalos atlyginimo procedūrų;***
- b) nustatytų kriterijus, pagal kuriuos nustatoma, ar išlaidos yra pagrįstos ir proporcingos pagal 1b dalies b punktą .“;
- c) pridedama 4 dalis:
- „4. Ne vėliau kaip ... [LB: prašom įrašyti datą – penkeri metai nuo šios direktyvos 7 straipsnio 2 dalyje nurodytos datos], Komisija, pasikonsultavusi su ESMA, pateikia Tarybai ir Parlamentui šio straipsnio įgyvendinimo ataskaitą. Ataskaitoje pateikiamas bent vertinimas:
- a) ar šis straipsnis turėjo teigiamą poveikį neprofesionaliesiems investuotojams siūlomų AIF išlaidoms ir veiklos rezultatams ir koku mastu;
 - b) ar 1e dalyje nurodytas vertinimas yra proporcingas atsižvelgiant į sudėtingumą ir AIFV patiriamas išlaidas.“;

ba) ar galėtų būti kitų mechanizmų (tiek teisėkūros, tiek ne teisėkūros priemonių), skirtų imtis veiksmų dėl Sąjungos lygmeniu patirtų didelių investuotojų išlaidų.“;

2) 24 straipsnio 2 dalis papildoma f punktu:

„f) informaciją apie investuotojų patirtas išlaidas ir AIF veiklos rezultatus kiekvieno AIF lygmeniu arba AIF akcijų klasių lygmeniu, kai tų akcijų klasių išlaidų struktūros skiriasi.“;

3) 46 straipsnio 2 dalis papildoma *šiais punktais*:

„ea) pagal Direktyvos 2014/65/ES 69a straipsnį reguliariai tikrinti, ar rinkoje esančių KIPVPS kokybinės ir kiekybinės savybės atitinka atitinkamus lyginamuosius indeksus, ir prireikus imtis taisomųjų veiksmų;

n) nedarant poveikio jokioms kompensacijoms pagal 12 straipsnio 1d dalį, teisę reikalauti kompensacijos investuotojams, kai AIF ar jo investicinių vienetų savininkams buvo priskirtos nepagrįstos išlaidos arba kai išlaidos buvo neteisingai apskaičiuotos AIF ar jo investicinių vienetų savininkų nenaudai, kartu atsižvelgiant į tai, kad kompensavimo procedūros turi būti proporcingos nepagrįstai sumokėti sumai, visų pirma, techniniu ir veiklos požiūriu.“;

4) 56 straipsnio 1 dalyje po pirmo sakinio įterpiamas šis sakinys:

„12 straipsnyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami ketverių metų laikotarpiui nuo [LB: prašom įrašyti šios iš dalies keičiančios direktyvos įsigaliojimo datą].“;

6 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės ne vėliau kaip [LB: prašom įrašyti datą, kuri yra 12 mėnesių po šios direktyvos įsigaliojimo datos] priima ir paskelbia įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus, kad būtų laikomasi šios direktyvos. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų teisės aktų nuostatų tekstą.
2. Tas nuostatas jos taiko nuo [LB: prašom įrašyti datą – 18 mėnesių po *Direktyvos 2014/65/ES 89 straipsnyje, Direktyvos (ES) 2016/97 38 straipsnyje, Direktyvos 2009/65/EB 112a straipsnio 2 dalyje ir Direktyvos 2011/61/EB 56 straipsnyje nurodytų deleguotųjų aktų paskelbimo Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*].

3. Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.
4. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

7 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

8 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas / Pirmininkė

Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė

I PRIEDAS

Direktyvos 2014/65/ES II priedo II.1 skirsnis iš dalies keičiamas taip:

- 1) ketvirta pastraipa pakeičiama taip:

„Tinkamumo testas, taikomas pagal šią direktyvą arba kitas finansų srities ES direktyvas leidimą turinčių subjektų vadovams ir direktoriams, galėtų būti laikomas įgūdžių ir žinių vertinimo pavyzdžiu. Kai atitinkamas subjektas yra mažas, tas įvertinimo testas turi būti atliekamas su asmeniu, turinčiu teisę subjekto vardu vykdyti sandorius.“;

- 2) penkta pastraipa iš dalies keičiama taip:

-1) pirmoji įtrauka pakeičiama taip:

„— klientas reguliariai vykdė didelės apimties sandorius atitinkamoje rinkoje, ESMA parengia techninių reguliavimo standartų projektus, kuriuose nustatomas sandorių, kuriuos reikia vykdyti atitinkamų kategorijų rinkoms, dažnumas ir dydis.

ESMA pateikia tuos techninių reguliavimo standartų projektus Komisijai ne vėliau kaip [LB: įrašyti datą – 6 mėnesiai po šios iš dalies keičiančios direktyvos įsigaliojimo dienos].

Komisijai suteikiami įgaliojimai pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 10–14 straipsnius priimti šiuos techninius reguliavimo standartus.“;

- 1) antra ir trečia įtraukos pakeičiamos taip:

„— kliento finansinių priemonių portfelio, kurį nustatant jam priskiriami grynujų pinigų depozitai ir finansinės priemonės, vertė per pastaruosius trejus metus vidutiniškai viršija 250 000 EUR,“;

— klientas bent vienus metus dirba arba dirbo finansų sektoriuje, **kitame su investavimo sprendimu susijusiame sektoriuje** arba dalyvavo kapitalo rinkos veikloje, kurią vykdant reikia pirkti ir parduoti finansines priemones ir (arba) valdyti finansinių priemonių portfelį, eidamas profesines pareigas, kurioms reikia žinių apie numatomus sandorius ar paslaugas.“;

- 2) pastraipa papildoma šia įtrauka:

„— klientas gali pateikti įmonei pripažinto išsilavinimo ar mokymo įrodymą, kuriuo patvirtinama, kad jis išmano atitinkamus numatomus sandorius ar paslaugas ir kad jis geba tinkamai įvertinti riziką. **Šis kriterijus negali būti derinamas tik su kliento finansinio portfelio dydžio kriterijais.“;**

- 3) pridedamos šios pastraipos:

„Kai klientas yra juridinis asmuo, turi būti tenkinami bent du iš šių kriterijų:

- bendra balanso suma: 10 000 000 EUR;
- grynoji apyvarta: 20 000 000 EUR;
- nuosavos lėšos: 1 000 000 EUR.

Investicinė įmonė įvertina, ar to juridinio asmens teisinis atstovas arba asmuo, atsakingas už investicinius sandorius to juridinio asmens vardu, išmano atitinkamus numatomus sandorius ar paslaugas, geba priimti investicinius sprendimus

atsižvelgdamas į juridinio asmens tikslus, poreikius ir finansinį pajėgumą ir gali tinkamai įvertinti riziką.“.

II PRIEDAS

Direktyvos 2014/65/ES V priedas iš dalies keičiamas taip:

„V priedas

Minimalieji profesinių žinių ir kompetencijos reikalavimai

(kaip nurodyta 24d straipsnio 2 dalyje)

- a) Išmanyti siūlomų arba rekomenduojamų finansinių priemonių pagrindines ypatybes, riziką ir savybes, įskaitant visas bendras mokestines pasekmes, kurias klientas patirs vykdydamas sandorius;
- b) suprasti, kiek iš viso išlaidų klientas patirtų ir kokius mokesčius mokėtų už siūlomos arba rekomenduojamos rūšies investicinį produktą ir kokios išlaidos susijusios su konsultacijų teikimu ir visomis kitomis teikiamomis paslaugomis;
- c) įvertinus atitinkamą kliento pateiktą informaciją ir atsižvelgus į pokyčius, įvykusius po to, kai atitinkama informacija buvo surinkta, suprasti, kuo įmonės teikiamo investicinio produkto rūšis gali būti netinkama klientui;
- d) suprasti, kaip veikia finansų rinkos ir kokį poveikį jos daro klientams siūlomų ar rekomenduojamų finansinių priemonių vertei ir kainodarai;
- e) suprasti makroekonominių pokyčių, nacionalinių, regioninių ir (arba) pasaulinių įvykių poveikį finansų rinkoms ir klientams siūlomų ar rekomenduojamų finansinių priemonių vertei;
- f) suprasti skirtumą tarp ankstesnių veiklos rezultatų ir būsimų veiklos rezultatų scenarijų, taip pat prognozavimo ribas;
- g) suprasti pagrindinių finansų reguliavimo sistemos elementų bendrą poveikį;
- h) vertinti duomenis, susijusius su klientams siūlomomis arba rekomenduojamomis finansinėmis priemonėmis, pvz., pagrindinės informacijos dokumentus, prospektus, finansines ataskaitas ar finansinius duomenis;
- i) suprasti konkrečias klientams siūlomos ar rekomenduojamos rūšies finansinių priemonių rinkos struktūras;
- j) suprasti klientams siūlomos ar rekomenduojamos rūšies finansinių priemonių vertinimo principus;
- k) suprasti portfelio valdymo pagrindus, be kita ko, gebėti suprasti diversifikacijos poveikį, susijusį su pavienėmis investavimo alternatyvomis;
- l) suprasti tvarių investicijų, ***kuriomis padedama siekti su aplinka ar socialiniais aspektais susijusių tikslų***, koncepciją ir tai, kaip atsižvelgti į tvarumo veiksnius ir kliento tvarumo srities prioritetus ir juos integruoti į konsultavimo procesus.“

III PRIEDAS

Direktyvos (ES) 2016/97 I priedo I dalis papildoma šiuo punktu:

„ha) draudimo principu pagrįstų investicinių produktų atveju – minimalios būtinausios žinios apie tvarumo investicijas, kuriomis padedama siekti su aplinka ar socialiniais aspektais susijusių tikslų, be kita ko, tai, kaip atsižvelgti į tvarumo veiksmus ir klientų tvarumo prioritetus ir integruoti juos į konsultavimo procesus.“;

■ Direktyvos (ES) 2016/97 I priedo II dalis iš dalies keičiama taip:

1) a punktas pakeičiamas taip:

„a) minimalios būtinausios žinios apie draudimo principu pagrįstų investicinių produktų pagrindines ypatybes, riziką ir savybes, įskaitant sąlygas, grynąsias įmokas ir, kai taikytina, garantuotas ir negarantuotas išmokas, taip pat draudėjų prisiimamą finansinę riziką ir visas bendras mokestines pasekmes, kurias teks patirti klientui;“;

2) įterpiamas aa punktas:

„aa) minimalios būtinausios žinios apie tai, kiek iš viso išlaidų klientas patirtų ir kokius mokesčius mokėtų už siūlomos arba rekomenduojamos rūšies draudimo principu pagrįstą investicinį produktą ir kokios išlaidos yra susijusios su konsultacijų teikimu ir visomis kitomis teikiamomis paslaugomis;“;

3) c punktas pakeičiamas taip:

„c) minimalūs būtinausi gebėjimai finansų srityje, įskaitant:

- i) supratimą, kaip veikia finansų rinkos ir kokį poveikį jos daro klientams siūlomų ar rekomenduojamų finansinių priemonių vertei ir kainodarai;
- ii) supratimą apie makroekonominių pokyčių, nacionalinių, regioninių ir (arba) pasaulinių įvykių poveikį finansų rinkoms ir klientams siūlomų ar rekomenduojamų finansinių priemonių vertei;
- iii) supratimą apie skirtumą tarp ankstesnių veiklos rezultatų ir būsimų veiklos rezultatų scenarijų, taip pat prognozavimo ribas;
- iv) supratimą apie konkrečios klientams siūlomos ar rekomenduojamos rūšies finansinių priemonių rinkos struktūras;
- v) supratimą apie klientams siūlomos ar rekomenduojamos rūšies finansinių priemonių vertinimo principus;“;

4) įterpiami fa ir fb punktai:

„fa) minimalios būtinausios žinios, reikalingos siekiant vertinti duomenis, susijusius su klientams siūlomais arba rekomenduojamais draudimo principu pagrįstais investiciniais produktais, pvz., pagrindinės informacijos dokumentus, prospektus, finansines ataskaitas ar finansinius duomenis;

fb) minimalios būtinausios žinios apie pagrindinių finansų reguliavimo sistemos elementų bendrą poveikį;“;

5) i punktas pakeičiamas taip:

- „i) minimalios būtiniausios žinios, reikalingos siekiant įvertinti kliento poreikius, be kita ko, suprasti, kuo įmonės teikiamo draudimo principu pagrįsto investicinio produkto rūšis gali būti netinkama klientui, įvertinus atitinkamą kliento pateiktą informaciją ir atsižvelgiant pokyčius, įvykusius po to, kai atitinkama informacija buvo surinkta;“;
- 6) įterpiamas ia papunktis:
 - „ia) supratimas apie tvarių investicijų koncepciją ir tai, kaip atsižvelgti į tvarumo veiksnius ir kliento tvarumo srities prioritetus ir juos integruoti į konsultavimo procesus;“;
- 6a) *įterpiamas ka punktas:*
 - „ka) *draudimo principu pagrįstų investicinių produktų atveju – minimalios būtiniausios žinios apie tvarumo investicijas, kuriomis padedama siekti su aplinka ar socialiniais aspektais susijusių tikslų, be kita ko, tai, kaip atsižvelgti į tvarumo veiksnius ir klientų tvarumo prioritetus ir integruoti juos į konsultavimo procesus.*“;
- 7) 1 punktas išbraukiamas.

Direktyvos (ES) 2016/97 I priedo III dalis papildoma šiuo punktu:

„ia) draudimo principu pagrįstų investicinių produktų atveju – minimalios būtiniausios žinios apie tvarumo investicijas, kuriomis padedama siekti su aplinka ar socialiniais aspektais susijusių tikslų, be kita ko, tai, kaip atsižvelgti į tvarumo veiksnius ir klientų tvarumo prioritetus ir integruoti juos į konsultavimo procesus.“.

**PRIEDAS. SUBJEKTAI AR ASMENYS,
IŠ KURIŲ PRANEŠĖJA GAVO INFORMACIJOS**

Pagal Darbo tvarkos taisyklių I priedo 8 straipsnį pranešėja pareiškia, kad, rengdama šį pranešimą, iki jo priėmimo komitete gavo informacijos iš šių subjektų ar asmenų:

Subjektas ir (arba) asmuo
EIOPA
ESMA
Commission
Insurance Europe
ACPR
AMF
EFAMA
AFG
Banque de France (financial literacy unit)
InvestEurope
Finans Denmark
ICI Global
Amundi
FESE
EBF
NFU (Nordic financial Union)
Nordic securities association

Šį sąrašą parengė ir visą atsakomybę už jį prisiima pranešėja.

ATSAKINGO KOMITETO PROCEDŪRA

Pavadinimas	Direktyvų 2009/65/EB, 2009/138/EB, 2011/61/ES, 2014/65/ES ir (ES) 2016/97 dalinis keitimas dėl Sąjungos neprofesionaliųjų investuotojų apsaugos taisyklių	
Nuorodos	COM(2023)0279 – C9-0182/2023 – 2023/0167(COD)	
Pateikimo EP data	25.5.2023	
Atsakingas komitetas Paskelbimo plenariniame posėdyje data	ECON 10.7.2023	
Nuomonę teikiantys komitetai Paskelbimo plenariniame posėdyje data	BUDG 10.7.2023	JURI 10.7.2023
Nuomonė nepareikšta Sprendimo data	BUDG 28.6.2023	JURI 26.6.2023
Pranešėjai Paskyrimo data	Stéphanie Yon-Courtin 30.5.2023	
Svarstymas komitete	20.9.2023	24.10.2023
Priėmimo data	20.3.2024	
Galutinio balsavimo rezultatai	+: –: 0:	32 21 1
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Marek Belka, Isabel Benjumea Benjumea, Gilles Boyer, Markus Ferber, Jonás Fernández, José Manuel García-Margallo y Marfil, Valentino Grant, Claude Gruffat, José Gusmão, Michiel Hoozeveld, Stasys Jakeliūnas, France Jamet, Othmar Karas, Billy Kelleher, Ondřej Kovařík, Georgios Kyrtos, Aurore Lalucq, Philippe Lamberts, Pedro Marques, Caroline Nagtegaal, Denis Nesci, Luděk Niedermayer, Lídia Pereira, Kira Marie Peter-Hansen, Sirpa Pietikäinen, Eva Maria Poptcheva, Antonio Maria Rinaldi, Dorien Rookmaker, Ralf Seekatz, Aušra Seibutytė, Pedro Silva Pereira, Inese Vaidere, Stéphanie Yon-Courtin, Marco Zanni	
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Fabio Massimo Castaldo, Herbert Dorfmann, Eider Gardiazabal Rubial, Margarida Marques, Ville Niinistö, Henk Jan Ormel, Jan OVELGÖNNE, Jessica Polfjård	
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai (209 straipsnio 7 dalis)	Alessandra Basso, Theresa Bielowski, Karolin Braunsberger-Reinhold, Isabel García Muñoz, Paola Ghidoni, Nicolás González Casares, Guy Lavocat, Maria Noichl, Nacho Sánchez Amor, Michaela Šojdrová, Kim Van Sparrentak, Carlos Zorrinho	
Pateikimo data	2.4.2024	

GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS ATSAKINGAME KOMITETE

32	+
ECR	Michiel Hoogeveen, Denis Nesci
ID	Alessandra Basso, Paola Ghidoni, Valentino Grant, France Jamet, Antonio Maria Rinaldi, Marco Zanni
PPE	Isabel Benjumea Benjumea, Karolin Braunsberger-Reinhold, Herbert Dorfmann, Markus Ferber, José Manuel García-Margallo y Marfil, Othmar Karas, Luděk Niedermayer, Henk Jan Ormel, Lídia Pereira, Sirpa Pietikäinen, Jessica Polfjärd, Ralf Seekatz, Aušra Seibutytė, Michaela Šojdrová, Inese Vaidere
Renew	Gilles Boyer, Fabio Massimo Castaldo, Billy Kelleher, Ondřej Kovařík, Georgios Kyrtos, Guy Lavocat, Caroline Nagtegaal, Eva Maria Poptcheva, Stéphanie Yon-Courtin

21	-
ECR	Dorien Rookmaker
S&D	Marek Belka, Theresa Bielowski, Jonás Fernández, Isabel García Muñoz, Eider Gardiazabal Rubial, Nicolás González Casares, Aurore Lalucq, Margarida Marques, Pedro Marques, Maria Noichl, Nacho Sánchez Amor, Pedro Silva Pereira, Carlos Zorrinho
The Left	José Gusmão
Verts/ALE	Claude Gruffat, Stasys Jakeliūnas, Philippe Lamberts, Ville Niinistö, Kira Marie Peter-Hansen, Kim Van Sparrentak

1	0
Verts/ALE	Jan Ovelgönne

Sutartiniai ženklai:

+ : už

- : prieš

0 : susilaukė